

ప్ర తి ది న ము వ్ర క టి ం వ ర బ డు ను 311393

Post Box No. 212.

Telephone No. 2544

Vol. 14 } డిన్న పట్టణము 1926 వ సం॥ నెవ్వంబరునెల 30-వ తేది గురువారము } No 154
నంపుటము ౧౪ } శ్రీ అక్షయనామనంద్రాధ్యక్షమాన బహుళ నవమి. } నంచిక ౧౫౪

అమృతాంజనము అన్ని నొప్పులకు మంచిమందు

గొప్ప గొప్పవారిచే వేలకువేలు యోగ్యతాపత్రములు పొందియున్నది. సంపభాష చీటి చూచి కొనిన మోనముగలుగుడు.

అమృతాంజనము నకలవిధ నొప్పులకు నంజీవివంటిది

తలనొప్పుల మాన్పును, వాయువుపోట్ల బాపును,
పార్శ్వపునొప్పులు బారదోయిను, పొట్లబోగొట్టును
బొటకుల భేదింపును వాపుల రూపుమాపును.

దగ్గును తగ్గించును నురదను తొలగించును.

ఈమందును రుద్దగానే చెమట పట్టుటవలన శరీర
మందలి దుష్పదార్థములను తొలగించి దేహమున
కారోగ్యము గలిగించును. నొప్పులు తగ్గించును
విదేశములలో కూడ వాడుచున్నారు

చక్కనిడబ్బీతో నహా సీసా 1-కి ర్పు 0-10-0; డజన్ 1-కి ర్పు 6-4-0. ప్రతియింట నుండదగినది.

అమృతాంజనండిపో, రి, 7 తంబుశెట్టివీధి, మ ద్రాసు లేక, 249 వేరి రోడ్డు, ఫోర్టు బొంబాయి.

వర్త కు ల కు యి ట్టి న దు పా య ము ఇ ది వ ర కు లే దు 1882

వర్తకశిఖామణులకు } నీసునెండికి గారంటి విచ్చెనము } ప్రతి గృహమునందును }
అమూల్యమైన తరుణము } ఖరాగు ధర } అవశ్యముగా నుండితీరవలెను }

8 నుండి 8 కులముల యెత్తువరకు 8 పైజాలందు వేలూగిస్తేలు, పట్టెలుతట్టిన గిస్తేలు, తియ్యరగానన్నవి. ఈ
దిగవ తెలుపబడిన ధరప్రకారము యివ్వబడును. ఒకేసారి 1 గ్రోసు ఆర్డరు యిచ్చిన ఒక
వారము లోపుగా సరఫరా చేయబడును. లోప, పైన చక్కగా మెరుగునీయబడియున్నది.

1 గిస్తే మొదలు 3 వరకు	కు 1 కి ధర ర్పు	1-1-0
6 " 12 " "	" "	1-0-6
3 డబ్బులు ఒకేసారి తీసిన	" "	1-0-0
6 " " "	" "	0-15-6
12 " " " (1 గ్రోసు)	" "	0-15-0

ఒలిపోను నెం. 2802

ఉమ్మడి రామయ్యశెట్టి గురుస్వామిశెట్టి కంపెనీ

శాంతివిలాసం " ఉమ్మడియారో " 2 నగలవర్తకులు, 25 చైనాబాగురోడ్డు, మద్రాసు.

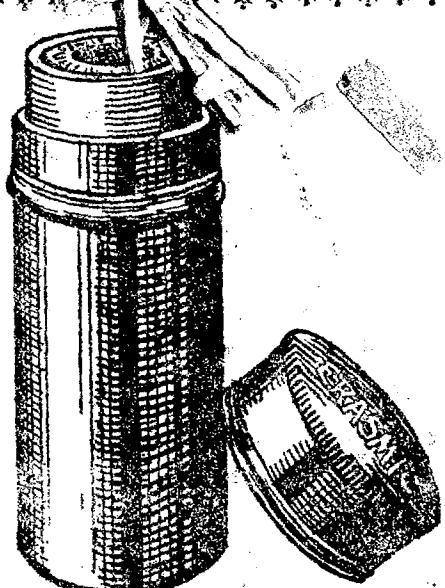
మీగడవలె నమృద్ధిగా నుండు
నురుగువలన సుఖముగా
క్షౌరము చేసుకొనుటకు వీలగును.

ముఖమును ఎండనీయదు

ఎ రా సి మి క్
వే వి ం గు స్టి క్

ఎరాస్మిక్ పర్ ఫ్యూమర్స్, లండన్, పారిస్.

అన్ని స్థూలందును దుశ్చాణదారులయొద్దను దొరకును. 2039

WANTED.

Candidates for Telegraph and Station Master's Classes. Full particulars and Railway Fare Certificate on 2 annas Stamp. 3108
Apply to:—
Imperial Telegraph College, Delhi

కా వ లె ను

సాం. పదాయ వెల్నాటి కుటుంబమునకు చెంది మంచి
ముఖవర్సకును, సౌందర్యవతియు నగు యౌక్తవయస్కువచ్చిన
కన్య నెల ఒక్కంటికి రు 150 లకు పైన సంపాదించుచున్న
30 సంవత్సరములు గల సాం. పదాయ వెల్నాటి బ్రాహ్మణుని
కు కావలెను.

వివరములకు యీ దిగువచిరునామాకు వ్రాయవలెను.

C/o ఆంధ్రపత్రిక

తనాలపెట్టె నెంబరు 212
మ ద్రా సు.

పల్లెటూరు గ్రంథమండలి

రాజమండ్రి

సంవత్సర చందా 1-0-0 మాత్రము. సెలీకు 6 పుస్తకములు
ప్రతి రెండునెలలకు ఒక గ్రంథము వెలువడును. ప్రజా
సామాన్యమున మత, సాంఘిక, రాజకీయ, ఆర్థికాధ్యాత్మికాది
భాషావచారమే దీని యాశయము.

ఇంతవరకు వెలువడినవి.

1. గాంధీమహాత్ముని నీతి పుష్కరి.
2. రాజనీతిపాఠము.
3. ప్రాచీనభారత గ్రామపరిపాలన.
4. రామతీర్థస్వామి జీవితము-బ్రహ్మజ్ఞానోద్యోగము.

చిరునామా:—సంపాదకుడు,

ముదిగంటి జగ్గన్న శాస్త్రి బి. యే., రాజమండ్రి

మద్రాసు అందు సదరక్ మరాటా రైల్వేకంపెనీ లిమిటెడ్

(ఇంగ్లాండులో ఇంకార్పొరేటు చేయబడినది)

నో టీ సు

బ్రాడ్ గేజ్ బండ్ల రాకపోకలు

1926-27 సం॥రము అక్టోబరు 1-వ తేదీనుండి ఈరైల్వేకు సంబంధించిన బ్రాడ్ గేజ్ సెక్షన్లనుమీదుగా బోవు బండ్ల రాకపోకలందు కొన్ని మార్పులు చేయబడును. ఈవిషయ తెలుపబడిన మార్పులను ముఖ్యముగా గమనింపవలెను.

(ఎ) మదరాసు - జోలార్పేట - బెంగళూరు సర్వీసు

నెం 15 రు బెంగళూరు ప్యాసంజరు మదరాసునుండి బయలుదేరుట ఉదయం గం॥ 6-35 బెంగళూరు చేరుట రాత్రి 7-25	
నెం 28 రు ,, ఎక్స్ ప్రెస్సు ,, ,, పగలు ,, 12-45 ,, ,, ,, 8-20	
నెం 11 రు జోలార్పేట ప్యాసంజరు ,, ,, ,, ,, 12-55 జోలార్పేట ,, ,, 8-25	
నెం 3 రు మెట్టుపాళయం మెయిలు ,, ,, రాత్రి ,, 7-40 ,, ,, ,, 12-5	
నెం 13 రు క్రొత్తమంగళూరు ,, ,, ,, ,, 9-30 ,, ,, ,, 2-22	
నెం 7 రు బెంగళూరు ,, ,, ,, ,, 8-40 బెంగళూరుసిటి ఉదయం 6-50	
నెం 19 రు ,, ప్యాసంజరు ,, ,, ,, 9-40 ,, ,, పగలు 10-25	
నెం 8 రు ,, మెయిలు బెంగళూరుసిటి నుండి ,, ,, 8-40 మదరాసు ,, ఉదయం 6-30	
నెం 18 రు అక్కిణిము ప్యాసంజరు అక్కిణిము నుండి ,, ఉదయం ,, 7-50 ,, ,, ,, 9-45	
నెం 14 రు క్రొత్తమంగళూరు మెయిలు జోలార్పేటనుండి ,, ,, 4-50 ,, ,, ,, 10-10	
నెం 12 రు జోలార్పేట ప్యాసంజరు ,, ,, ,, ,, 6-0 ,, ,, పగలు 2-10	
నెం 20 రు బెంగళూరు ,, బెంగళూరుసిటి నుండి ,, సాయంత్రము 5-20 ,, ,, ఉదయం 8-30	
నెం 16 రు ,, ,, ,, ,, ఉదయం ,, 8-35 ,, ,, రాత్రి 8-50	
నెం 24 రు బెంగళూరుఎక్స్ ప్రెస్సు బెంగళూరుసిటినుండి ,, ,, 7-25 ,, ,, పగలు 2-35	
,, ,, ,, కంటోన్ మెంటునుండి ,, ,, 7-45 ,, ,, ,, 2-35	

నెం 16 రు బెంగళూరు ప్యాసంజరు సెవ్వాపేట రోడ్డు, తిన్ననూరు, అంబత్తూరు, స్టేషనులవద్ద కూడ ఇకమునుపు ఆగదు.

నెం 100 రు తిరువళ్ళూరు లోకలు తిరువళ్ళూరునుండి సాయంత్రము 6-45 నిమిషములకు బయలుదేరి మదరాసు నెం 100 బ్రులు స్టేషను రాత్రి గం॥ 8-20 నిమిషములకు చేరును.

నెం 129 రు ఒక క్రొత్త లోకలు బండి మదరాసు నెం 100 బ్రులు స్టేషను నుండి రాత్రి గం॥ 9-20 ని॥ బయలుదేరి రాయ పురము పోవును.

(బి) మదరాసు - రైచూరు సర్వీసు

నెం 91 రు బొంబాయి ఫాస్టు ప్యాసంజరు మదరాసునుండి బయలుదేరుట ఉదయం 7-5 ని॥ రైచూరుచేరుట రాత్రి 12-40 ని॥	
నెం 25 రు రైచూరు ప్యాసంజరు ,, ,, ,, 8-40 ,, ఉదయం 9-0	
నెం 5 రు బొంబాయి మెయిలు ,, ,, రాత్రి 9-5 ,, పగలు 10-50	
నెం 37 రు రేణిగుంట ప్యాసంజరు ,, ,, సాయం॥ 6-20 రేణిగుంట చేరుట రాత్రి 11-20	

నెం 37 రు ప్యాసంజరు కొరటూరు, పట్టాభిరామ్, సెవ్వాపేట స్టేషనులవద్ద ఆగదు.

నెం 22 రు బొంబాయి ఫాస్టు ప్యాసంజరు రైచూరునుండి బయలుదేరుట రాత్రి 4-25 ని॥ మదరాసు చేరుట రాత్రి 9-30 ని॥	
నెం 6 రు బొంబాయి మెయిలు ,, ,, సాయం॥ 4-55 ,, ,, ఉదయం 7-35	

(సి) మదరాసు - వాల్తేరు సర్వీసు

నెం 27 రు రాజమండ్రి ప్యాసంజరు గూడూరునుండి బయలుదేరుట ఉదయం 6-50 ని॥ రాజమండ్రి చేరుట రాత్రి 11-10 ని॥	
నెం 31 రు వాల్తేరు ,, మదరాసునుండి ,, ,, 8-30 వాల్తేరు ,, పగలు 11-30	
నెం 31 రు ప్యాసంజరు అనుపంబట్టు, కవరపేట, ఎలావూరు స్టేషనులవద్ద ఆగదు.	
నెం 9 రు కాకినాడ ఫాస్టు ప్యాసంజరు మదరాసునుండి బయలుదేరుట రాత్రి 8-50 ని॥ కాకినాడ చేరుట రాత్రి 7-30 ని॥	
నెం 30 రు కావలి ప్యాసంజరు కావలినుండి ,, ఉదయం 7-50 గూడూరు ,, పగలు 10-35	
నెం 28 రు రాజమండ్రి ప్యాసంజరు రాజమండ్రి నుండి ,, ,, 5-40 ,, ,, రాత్రి 8-25	
నెం 34 రు కాకినాడ ,, కాకినాడునుండి ,, ,, 5-55 రాజమండ్రి ,, ఉదయం 8-0	
రాజమండ్రినుండి ,, ,, 8-10 బెజవాడ ,, పగలు 1-50	

ప్రస్తుతము రాజమండ్రినుండి పగలు 3 గం॥ 40 నిమిషములకు బయలుదేరి బెజవాడకు పోవుచున్న నెం 40 రు ప్యాసంజరు రద్దు చేయబడును.

నెం 1, 2 రుల మెయిలుల, నెం 32 అండు 10 రుల ప్యాసంజరుల కాలపరిమితి మార్చబడినది.

(డి) లోకలు అందు బ్రాంచి లైను సర్వీసు

రాణిపేట, మారికపాడు, కాకినాడ స్టేషనులమీదను, గుంటూరు, రేపల్లె, బ్రాంచిలైనులమీదను, మదరాసుకు చుట్టుప్రక్కల లైనులమీదను పోవుచున్న బండ్ల కాలపరిమితి ముఖ్యలైనులమీద బోవు బండ్ల కాలపరిమితికి అనుకూలముగా నుండునట్లు స్వల్పముగా మార్చుచేయబడినది. త్వరలోనే ప్రతిస్టేషనునందును అత్యుత్తమునకు దొరకు గట్టి కాలపరిమితి పట్టికయందు పూర్తివివరములను చూచుకొనవచ్చును.

జి. టి. యం. ఆఫీసు
చార్మన్, మదరాసు
14-9-26

హెచ్. డి. సిక్రే,

ఆక్టింగు జనరల్ ట్రాఫిక్ మేనేజరు.

1.

నవి. ఒక్కపోటు.

ను మరియు వెర్రి నమ్మ

న్నవి.

2. పరప్రభుత్వమువల్ల

పూర్వముగ నశించి పోయినవి.

నుండి కూడ తొలగిపోవుచున్నవి.

సింహు తావున నిలదుటకుకూడ వీలులేకుండునట్లు క్రమక్రమముగా మీరు క్రిహినులగుచున్నాగు.

3. మనకు ఆయుధములు లేవు. మనకు ఆయుధము లుండువలసిన అవసరమునులేదు. మన కుండు మహాస్త్రము రాజకీయముగ నొక బహిష్కరణ ఆయుధమే.

4. మనము మనవర్తకమును నశింపజేసుకొని ఇంగ్లాండు వర్తకలకు వట్టి దళారులమైపోతిమి.

5. ఈదేశమునకు లాభమును కలుగజేయువాడు ఏమహా మృదీయుడైనను, ఏ తెల్లవాడైనను మన కభ్యంతరము లేదు కాని మనదేశమున స్థిరనివాసియై యుండవలెను.

6. ఈవిరంకుళ పరిపాలనా ప్రభుత్వము విద్యాభివృద్ధిని కలిగించుటకు ధనము లేదందురు. కాని నె1కి రు 2500 లు కలెక్టురకు జీతముగా నిచ్చుటకు మాత్రము ధనమున్నది.

7. మనదేశంలో గవర్నరు జనరలునకు (వైస్రాయి) నె1కి రు 20,000 లు జీతము. ఇంగ్లాండులో వారి ప్రధానమంత్రికి నె1కి రు 5000 లే జీతము. ఈ తేడాకు సమాఖానమియ్యరు. ఇంగ్లాండు ప్రధానమంత్రి జీతము తెల్లవారి సొమ్ము గావున అంత తక్కువజీత మున్నది. మనగవర్నరుజనరలు కిచ్చే సొమ్ము మన యిండియా సొమ్ము గావున ఎంతయిచ్చినా ఫరవాలేదనే వేనకువేలిస్తున్నారు. ఇది ఇండియాగావున ఎంత తిన్నా అకిగే వారు లేరు.

8. మన కష్టాధిపతిసొమ్ము గవర్నరు మెంటు బ్రజరీలో నికిపోగానే యీనిరంకుళ ప్రభుత్వము మన సొఖ్యపుమాటెటున్నా ముందుగా వారిజీతపుసొమ్ము బండ్బండ్లుగా వుండోలేదో యని జూచుకొందురు.

9. గవర్నరు మెంటు నౌకరులంతా ప్రజలయొక్క నౌకరులని తెలిసికొనుము. గవర్నరు మెంటునౌకరు మన నౌకరులే. కాని మనముమాత్రము వారికి నౌకరులము కాము.

10. నైతికబలము, ఆర్థికబలము, మేధాశక్తి మున్నగు నవి అన్నియు స్వరాజ్యముమీదనే ఆధారపడియున్నవి. ప్రస్తుతము అవి అన్నియు మనకు స్వేచ్ఛలేనందున మనలో నవి యణగియున్నవి.

11. స్వరాజ్యము మన జన్మహక్కు. మనయింటి పెత్తనము మనమే చేసుకొనవలెను. మనయింటి పెత్తనము మరెవరైనను వచ్చి చేస్తానని అతుగుట కెంతమాత్రము హక్కులేదు. మేము యింకా మైనరులము కామరియు, పిచ్చివారముకామని యు మనలను పరిపాలించే గవర్నరు మెంటుతో చెప్పవలెను. మా న్యవహారములను మేము చక్కబెట్టుకొనుటకు అర్హులమే. మా ఇంటి రాజనీతులు మేమే నడిపించుకొనవలెను యని కూడ చెప్పుము. ఇదే స్వరాజ్యము. స్వరాజ్యమునునదియొక క్రొత్తపద్ధతు కాదు.

12. స్వరాజ్యము మనదగ ము. మనలనుంచిస్వరాజ్యము ను వేరుచేయలేరు. నిప్పునుంచి వేడిమిని ఏలా వేరు చేయలేరో ఆలాగుననే స్వరాజ్యమును కూడ మనలనుంచి వేరుచేయలేరు.

13. గవర్నరు మెంటు నౌక్క ధనికులకే కాదు. గవర్నరు మెంటు బీదలకే ఏర్పడినది. ప్రతి వ్యక్తిని వాని కుండు కష్ట నిష్ఠురములను గవర్నరు మెంటు నెరుగు చెప్పకొనుటకు హక్కుగలదు. గవర్నరు మెంటు వాటిని నివారించుటకు ప్రయత్నించవలెను. గవర్నరు మెంటు నట్టి కష్టసుఖములను వినకపోతే వివేటట్లుగా వారి దృష్టిని మరల్చగలందులకే పాటు బడవలెను ఇట్టిబాధ తొలగవలెనంటే అధికారులగా నుండువారంతా మనచే ఎన్నుకోబడవలెను.

14. చిన్నపెద్ద, బీదసాదయును తారతమ్యము లేకుండ పలివాడును తనహక్కును తాను తెలిసికొనవలెను. మీహక్కును మీరు కాపాడకొనుడు.

15. స్వరాజ్యము మనజన్మహక్కు. ఏఆయుధము దానిని సరకలేదు. ఏఅగ్నియు దానిని తగులబెట్టలేదు. ఏస్థలైనను దానిని అర్పజాలవు. ఏగాలియైనను దానిని ఎండింపజేయలేదు. ఏరహస్యపు పోలీసులైనను దానిని తగులబెట్టలేరు.

16. రాజనీతిశాస్త్ర మనదేశముయొక్క వేదమే.

17. హిందూదేశము తనకుతాను పరిపాలన చేసికొనిన దేశమే నేనను ఏలా ఏర్పాటుచేయవలెనో మనకు తెలియును. న్యాయమును ఏలా చెప్పవలెనో మనకే తెలియును. మనకు చట్టములున్నవి. హిందూరాజుల పరిపాలనలో ఆలోక, గుప్త, రాజపుత్రులు, మున్నగుచక్రవర్తులరాజ్యము లెన్నియోగలవు. ఈ చక్రవర్తులరాజ్యములు మనలకు పరిపాలించే ఇంగ్లాడు ప్రభుత్వముయొక్క రాజ్యముకన్న పెద్దవి. ఎంత పెద్దరాజ్యములైనను చక్కగ కారముగా పరిపాలనను గావించిరి.

18. ఇప్పటికిని హిందూరాజులయొక్కేటలలో మనమ్రాంధ్రుడే పెద్దపెద్ద యుద్ధోగముగ నుండిరి. ఎట్టేటపరిపాలనయొక్క రిపబ్లికను బ్రిటిషువారు ప్రాసినజేసాచిన మనపరిపాలన చాలా బాగున్నదని అందు కనబడును. ఇట్టిస్థితిలో మనము పరిపాలనకు అనర్హులమని చెప్పబడే కారణమునకు మనము బాధ్యులముకాము. ఇందుకు ఇంగ్లీషువారే బాధ్యులు. ఇంగ్లీషువారి స్వలాభముకొర కిటువంటి యింద్రజాలశక్తు లికపనికిరావు.

19. స్వరాజ్యము కొరకు చాలా సంతోషముతో పాటుబడవలెను. అలాపాటుబడకపోతే దేశమునంతటికి విక్రీలి ఉపద్రవము సంభవింతును. మనము స్వరాజ్యముకొరకు పాటుబడకపోతే రాజులతో కలమువారైనా మన అసమర్థతకు మనలనుండింతురు. మన ధర్మమును మనము నిర్వర్తింపవలెను.

20. మనమిచ్చేసామ్యముండి మన దేశములో ఖర్చుబడే డబ్బు సంచిక పెత్తనము మనమే చేయవలెను. ప్రభుత్వకార్య నిర్వాహకవర్గముపై పెత్తనము మనకేయుండవలెను. మనము కాపన పథలలో నేమి తీర్మానిస్తే దానినే కార్యనిర్వాహకవర్గమువారు అమలులోనుంచుచుండవలెను. కార్యనిర్వాహకులు కాపనపథలకు నాకరులుగా నుండవలెను.

21. నీదేశ స్వాతంత్ర్యమునకు నీవు పాటుబడవలెనని భావమును నీచి త్తమున నీవే పొందవలెను. అట్టిభావము నీకు లేకపోవడమునీదే నీస్వాతంత్ర్యమును కనబరచును. పదిమందిస్వార్థకర్తృత్వ మనుష్యులు నొక్క స్వదేశాభిమానికైనా సమానులు కాకలరు.

22. స్వరాజ్య సంపాదనకు మూడే ముఖ్యమార్గములు. ఒకటి తనకుతాను సహాయపడుట రెండవది. దృఢసమ్మతము. మూడవది త్యాగము.

23. కాంగ్రెసు ప్రజావంశ. ప్రజలకోర్కెకే కాంగ్రెసు ప్రధానత్య మిచ్చును.

శ్రీ సుబ్బారావు.

ధర్మపదము

శ్రీరాజా వాసిరెడ్డి దుర్గా నదాభివేక్షర ప్రసాదబహద్దరుగారు అనువాదకులు
అంతరపురుషుఁ డగు బుద్ధదేవుని దివ్యోపదేశము లిందుఁ గలవు. పాఠభాషలో ఆల పర్వములలో నున్న ౪౩౩ గాథ (శ్లోకము లకు పరియయిన, చక్కనయిన తెలుగు వచనరచన ము ముగ్రంథముగూడ సమగ్రముగా నిందుగలదు. హిందీ, ఇంగ్లీషుకర్ణాలు, ప్రాకృతభాషలలోఁ గల పరివర్తనములను, వ్యాఖ్యలు, బరిశీలించి అతిశాస్త్ర త్రుతో నిది యనువదించబడినది. శ్రీ బౌద్ధమతములను గుఱించి విపులపరిశోధనము గల పితక గృహి గలదు. బౌద్ధమతసంప్రదాయవిషయములకు ముఖ్యమయ టిప్పణికలదు. బుద్ధదేవుని దివ్యోపదేశము లెట్టివో, బౌద్ధత మెట్టిదో యాగ్రంథముఁ జదివినఁ దెలియఁగలదు. నుండున బుద్ధునిచిత్ర మిందుఁ గలదు. మేలుకాగితము. అంపున నిండు క్యాల్లిగ్రామము. వెల రు ౧-౪-౦. విలాసము; నరసస్వతికార్యాలయము, జగ్గయ్యపేట.

లాయరు.

ఇదిక మాసపత్రిక. ఇందులో చన్న పట్టణము వగయిరా 7 హయ్యల తాలూకు ముఖ్యమయిన సివిలు, క్రిమినలు, రివిన్యూ తీర్చియొక్క. సంగ్రహము విగుల కులభవైలిని దేశ రివాజు మాటో తెలుగుభాషను ప్రచురింపబడును. మద్రాసు ఎట్టేటు యందు ఆప్ట, గ్రామఉద్యోగముల ఆప్టల పయిని జాగికాబడే అతీర్చుల యొక్క సారము ముఖ్యముగ ప్రచురింపబడును. లా సంబంధముగల పత్రిక ఆంధ్రదేశములో యిది తప్ప మరియేదీ లేదు. చందాధనము సంవత్సరముకు పొట్టే త్రోవ హరు 0-0-0 లు మాత్రము అయియున్నది. చందాధనము దరఖిస్తో పంపవలెను.

లాయరు ఆఫీసు మేనేజరుగారికి
పార్వతీపురము, (విశాఖపట్నము జిల్లా

పునరన్వ

కొన్ని నిదర్శనములు

బర్మాదేశమున 12-14 ఏండ్లములోపు వయసుగల బాలుకు ను బాలికలను చాలమంది తమ పూర్వజన్మను తెలుపగలుగుదుందురు. వారు తెలిపిన విషయములను గూర్చి పరిశీలనగా నిష్పంశముగా నిర్దేశము.

ఒక ఆంగ్ల బాలిక

ఆంగ్లదేశమున వారికుమారు అను పరగణాలో నొక గ్రామమునందొక ఆంగ్లేయుడు నివసించుచుండెను. అతనికి ఒక కుమార్తె గలదు. ఆమె వయసు 15 ఏండ్లు. ఒక నాడు తండ్రియను కుమార్తెయను మరియొక గ్రామమున నున్న పురాతనముగ దేవాలయము (చర్చి)నకు వెళ్లిరి. అది పదునాల్గువ శతాబ్దమున కట్టబడినది. అదివరకు అయివది అచటి కెన్నడును వెళ్లియుండలేదు. ఆమె ఆచర్చి అవరణలో ముఖమంటపమున నడుగు పెట్టగానే యొక క్షణము మొకము కలిగెను. మరల తెలివిరాగానే ఆమె లోపలికి వెళ్లి నలువంకలను చూచెను. "నాయనా! నేను వెనుక నిచటికి వచ్చియే యుంటిని." అని అశ్చర్యపూర్వకముగ ధ్వనితో పలికెను.

"ఇవటికినివెప్పుడును రాలేదమ్మా" అని తండ్రి యనెను.

"నేనాదారిని వచ్చుచుండెదనాను" అని ఆమె తండ్రి రదిక్కుననున్న వ్యూహములెనిగోడను చూపించెను. ఆమె తండ్రి ఆమె అసంబద్ధాలాపములకు నవ్వుపాగెను గాని ఆమె పట్టుపట్టి చెప్పవలయుచుండే వారు వీధిలోనుండి ఆగోడ వెలుపలపక్కకు వచ్చిచూచిరి. ఆమె తెలిసినచోట వెనుక నొక ద్వార ముండెను గాని యిప్పుడు యిటుకలచే దానిని కప్పివేసిరి. ఆకావాల వారికి స్పష్టముగా కనబడెను. లోపలినుండి చూచినచో నాగురుకు కనబడలేదు. ఇది పూర్వజన్మ స్మృతియనా?

మరియొక విషయము

1880 లో ఒక యువతికి స్వప్నమువచ్చింది. అది స్వప్నముగా నామెకు తెలియలేదు గాని దాన్వేటులో నొక పురాతనముగ శివునిము (చర్చియొద్ద)నకు వెళ్లి తీరవలెనని ఆమె నిశ్చయించెను. అచటికి వెళ్లి చూడగా అది చాల పరిశుభముగ స్థలములెనే కనబడెను. అచట సమాధి రాళ్లనిండ చీపురుపాదలును నామెకు క్రమియ్యుండెను. ఆమె ఖంగారుగా ఆరాళ్ల మధ్య నటునిటు తిరుగసాగెను. అచట నొకరాతిమీద ఆమె పేరే చెక్కబడియున్నది. అచట నామె ఆకస్మికముగా నిలువబడెను. "21 వ ఏట 1726 వ సం॥మున చోలఁఅనునామె చని పోయెను" అని దానిపైని (నాయ బ డె ను. దానిని గూర్చి గ్రామమున విచారింపగా నిటుల తెలిసినది. ఆమె కుటుంబము వారాగ్రామమున వెనుక నివసించుచుండిరి. ఆమె యింటి పేరును వారియింటిపేరు నొక్కటే. ఆకుటుంబమున మొదటి నుండియు పెద్దకుమార్తెకు చోలు అనియే పేరు పెట్టుచుండిరి. అందువలన యిప్పటి ఆమె పేరును ఆరాతిమీద నున్న పేరును గూడ చోలేయైనది. ఆమె 150 ఏండ్ల క్రితము చనిపోయి అచట సమాధిచేయబడెను. ఇప్పుడామె తన వెనుకటిజన్మకు సంబంధించినప మాధిని గుర్తించ గలిగెను.

మరికొన్ని విషయము

ఒక ఆంగ్లేయ సైనికుని యాజిప్తుకు పంపిరి. అచట 40 కో॥లందువరి కతడు ఆరవిన భాషను అదేశీయులతో సమముగా నిరాఘాటముగా మాటలాడ గలిగెను.

మోజారకు అందుడొడ్డ బాలుడుగా నున్నపుడే సంగీత కాస్త్ర పారంగతుడయ్యెను.

జెరిమిలెనం అనునతడు ఏడేండ్ల బాలుడుగా నున్నపుడు ప్రెంచిభాషలో మూడు పాఠములను మాత్రమే చదివెను. అంతమాత్రముననే అతడాభాషలోగొప్ప గొప్పగ్రంథములన్నిటిని చదువ గలుగుతుండెను.

పరసుదేశపు విప్లవమును గూర్చి వ్రాయబడిన వెనుకటి చరిత్రను యిటీవల నొక ప్రెంచి క్షులలు చూచి దానిలో లోపములు కలవని నూచించెను. అవిప్లవమున వధింపబడిన వారిలో తానొకడనని యాకల్పలు చెప్పుచు ఆవివరములను గూడ తెలిపెను. ఆవివరములన్నియు సరియైనటుల నిదర్శనములు కనపడెను.

ఒకడు 1914 లో యాంగ్ల పట్నమునకు వెళ్లెను. 300 వ త్వర ము ల కు వె ను క నావ ప్ట గ ము న ం దు వీ థు లు చాల యి రు కు గా ను వ ం క ర టింకరగాను నుండెను. ఇప్పుడుగూడ నటులే యున్నది. ఈ క్రొత్త మనుష్యుడా పట్టణమున కదివర కెన్నడును వెళ్లియుండలేదు. 1914 లో నతడచటికి వెళ్లినపుడు నేనిదివర కివటి కెన్న

డును రాకపోయినను యీ వీధులన్నియును నాకు బాగుగా తెలిసినటులే యున్నదని తన స్నేహితునితో వనెను. అతడుచదు త్కారమున కిటుల వనెనని ఆతని మిత్రుడు తలచి అతని కనులకు గంతులు కట్టి దూరముగా నొక చికిటికెత్తుకు గొనిపోయి అచట కనుల విప్పెను. ఇప్పుడు మంత్రిమండలిమనకుదారితీయుమని ఆ మిత్రుడనగానే అవలీలగా నతడు చాల సందుగొండుల గుండ నతనిని గమ్మస్థానమునకు గొనిపోయెను. దారిలో నొక చోట నాగి యచట నొక సక్రముండెడిదని నాకు జ్ఞాపకముని చెప్పెను. తరువాత పూర్వకాలపు పటమును (చిత్రముమేపు) పరిశీలనగా నచట వెనుక నొక సక్రముండెని స్పష్టమైనది. అతడు పూర్వజన్మమునం దాపట్టణమున నివసించియుండెనా?

దాంపత్యము జన్మజన్మాంతరములలోగూడనుండుట ఎల్లా విలర విల్కాక్సు అనునామె కవయిత్రి. నేనును నాభర్తయును అనేక జన్మలలోగూడ భార్య భర్తలుగానే యుంటిమి. ఇప్పుడంతరించిపోయిన అగ్లాంటి ముఖండము నాకు బాగుగా జ్ఞాపకమున్నది. నేనప్పుడు రాజాకుమారును. నా తండ్రి ఆంగరక్షకదళమునకు (రాములు బాడిగాడ్) నా భర్త అవు డధికారిగా నుండెను" అని ఆమెతెలిపెను.

పూర్వ జైరము

లండనులో నొక గొప్పవర్తకుడు ఒకనాడు నాటకము నకువెళ్లి నాటకము ముగియగానే యీవలకు రాగానే ఒకక్రాత్రిమునుష్యుడు కనబడెను. అతనిని చూడగానే 2000 ఏండ్లక్రితము జరిగినవంగతి ఆవర్తకునకు చలాయన జ్ఞాపకమువచ్చినది. అతడా క్రొత్తచానియొద్దకువెళ్లి "నేను నిన్ను వెనుకచంపితిని." అనియనెను. ఆవర్తకునినిచానించిచూచి "అనిజమేనని" రెండవ నాడనెను. "కాములో బండ్లపండ్లను (చారెముటలను) లో నేను నిన్ను చంపితి"నని వర్తకుడనెను. "అది నాకుగూడ జ్ఞాపకమున్నదని" రెండవనాడనెను. వారికిద్దరికిని పూర్వస్మరణ కలిగినది.

పూర్వ ప్రేమ

అల్పిడు పియర్సు అను చిత్రకారుడు లండను నగరమున ప్లా 9 ం దు వీ థి వెం ట బో వు చుం డ గా నొక స్త్రీ కనబడెను. ఆమెను చూడగానే ఆతనికి పూర్వప్రేమ యుట్పొంగెను. అపరిచితురాలిని నడివీధులో పలుకరింపుట మర్యాదకాదని యాతడిరిగియుండియును ప్రేమజేతమున 'జేలీ పియా' అని పిలచుచు అతడామెను సమీపించెను. ఆపేరును ఆకంఠస్థునిని ఆమెగూడ గుర్తించినది. 'ఇతని నెచటనో చూచితిని. ఎచట నెప్పుడు' అని ఆమె యోచింపసాగెను. 2000 ఏండ్ల క్రితము చోయినులో నాచిత్రకారుడు అప్పుడు పరిపియా అను పేరుగల నాస్త్రీని పెండ్లిచూడెనని తెలిసినది. పునర్జన్మ నుగూర్చి యిట్టి చిత్రకథ లెన్నియోకలవు. ఆసియాఖండవాసులకు పూర్వజన్మయం దధికవిశ్వాసము కలదు. బాదులును దివ్య జ్ఞానసమాజమువారును గూడ పునర్జన్మ కలదని వమ్మెదరు. ప్రపంచమునం దిప్పుడు 80 కోట్ల మంది పునర్జన్మ కలదని నమ్ముచున్నారు. (టిటుబిట్టు)

లండను కర్ టిన్ అండు హోర్ వె, కంపెనీ, యఫ్. యఫ్. తుపాకిమందు యిప్పుడే యఫ్. యఫ్. "మాడ్ సోర్" ఓడనుండి దిగుమతి అయినది. ధర పాను 1 కి రు 1-8-0.

యఫ్. యఫ్. యఫ్. తుపాకిమందు. ధర పాను 1 కి రు 1-10-0.

చిల్లుబర్డు మాట్ ధర పాను 1 కి రు 0-8-0.

స్పెన్సర్ కంపెనీ

మద్రాసు అండు (బ్రాంచియందు.)

వసుమతి

2984

గ్రంథకర్త శ్రీమతి కనువర్తి వరలక్ష్మమ్మగారు

వసుమతి సాంఘిక, సాంసారి కాసరములను వివరించుచక్కని సాంఘికవల. ఆంధ్రయువకులు క్షమాసంపత్తిని పత్తనురాగమును వెల్లడించుటలో దీనికి తుల్యముగ నవల యాంధ్ర భాషయందులేదు. విద్యాధికులచే ప్రశంసించబడి, లెక్చరుకుక్రమిటీవారిచే నప్రూవుడు చేయబడి, యున్నతపాఠశాలలలో పక నీయగ్రంథముగా నిర్ణయంపబడుచున్నది. పాపాణి హృదయంలనుపైతము కరగించు వసుమతి కష్టగాథ సాంధ్ర స్త్రీపురుషులెల్లరు తప్పకచదివి సానుభూతిని జూపుదురుగాక, దీప్తిపైజా 169 పుటలు వెల రు. 1-0-0

విలాసము, మేనేజరు, నరసస్వతిప్రెస్, గుంటూరు.

వీర్యబండ్ ధాతువుష్టికి 2034

గంటలలో యెంత నీరైన వీర్యమునైన వజ్రమునలె గట్టి పడచి ముసలివారికి బలహీనులగుటకు సంసారముఖ విచ్చినది. మూత్రములలోను కలలోను ఇంద్రియవృద్ధులగుచున్న తక్షణానిలు పును. మాత్రంకే క్రి పటుత్వమున్ను. 3-0-0. చిన్నబుడ్డి 1-8-0. అమృతరత్నాకరం 45 బందరుపిధి మద్రాసు

మ క ర ధ్వ జ

రసాయనము 2460

దీనిని నేవించినవో మూత్రముతో కలసిపోయెడి శుక్లమును నిలుపును. పలుచబడిన వీర్యమును గట్టిపరచి రతిలో అతి శీఘ్రకేతనలను ముపులను మాన్పును. రక్తమును శుద్ధిపరచి దేహపుష్టి, వీర్యవృద్ధి, కాంతి, బలము, రతిదార్ఢ్యము, ఇంద్రియపుష్టి, మెదడునకు బలము కలుగును. నెలదినములకు సరిపడు మందుకపాలా ప్యాకింగు ఖర్చులతో రు 3-7-0.

పి.ఆర్. మెడికల్ హాల్, రామచంద్రపురం(గోదావరి)

శ్రీ జీ వ యా త్ర

(గంధకర్త) శ్రీమతి కవిలిక కాంచనపల్లి కనకాంబ-విద్వాన్. ఈ గ్రంథము తత్త్వమును బోధించు ఉత్తమ పద్యకావ్యము. కథ, కావ్యబరినింబోలి రసవంతముగనుండు. వెల. రూ. 2-8-0.

“గీతాశాస్త్రము వెదకక”

సీతాగ్రామాంజనేయ చిరసంవాద

ఖ్యాతిగ్రంథం చిత్తుడి

భూతలమున లేవయాత్ర బోలుక బొగడక.

(జీవయాత్రాంతర్గత పద్యముక్తావళి. వెల రూ. 0-8-0. అచ్చులలో నున్నది) వెలయువా రీక్రింది విలీనమునకు వ్రాయవలయును.

పి. టి. జగన్నాథరావు

2/11 ఆలంగా తిప్పిశిధి, తిరునల్గొండ-మద్రాసు.

మామగ్రంథములు

అపూర్వగ్రంథములు!

జ్యోతిషార్థవనవనీతము అనే

జ్యోతిషార్థవనీయూషము

ఇది ప్రాచీనములను జ్యోతిషసంహితలను నుండి యుద్ధరింపబడిన గొప్పగ్రంథము. జాతకములు వ్రాయు జ్యోతిషములకు గ్రహచార ఫలములను నిర్దేశించు విద్వాంసులకును జ్యోతిషశాస్త్రమందలి శత్రుత్వానికి జాతకభావమందలి సర్వవలయుక్త అంతర్గతలయొక్క భావములయొక్క సంపూర్ణములైన ఫలములను యీగ్రంథము చక్కగా వివరించుచున్నది.

దీని వెల కాళికా వైదు 1-3 2-4-0

సాధారణవైదు ప్రతి 1-3 2-0-0

శ్రీ జా త క ము

ప్రాచీన గ్రంథములను వెదకుమండగా మాకు యీ శ్రీ జాతకము లభించినది. ఈగ్రంథము శ్రీలయొక్క జాతక విషయములను సంపూర్ణముగా వివరించుచున్న గ్రంథము. శ్రీజాతకమే అయినా దీనిని స్త్రీలు పురుషులు అను భేదములేక ప్రతివారూ చదివి గ్రహింపవలసి నట్టి యుత్తమగ్రంథము.

దీనివెల రూ. 0-8-0

కాళికా వైదు రూ. 0-12-0

అనుపాన మంజరి

(వైద్య గ్రంథము) వెల 0-8-0.

శకుంతలా పబ్లిషింగ్ హౌస్,

1/28, కొండలయ్యగారి వీధి, జార్జిటౌన్, మద్రాసు

గ్రాంధూ మహాయుగము

గంధకర్త:

కీ.శే. కొమఱ్ఱాజు వేంకటలక్ష్మణరావు ఎం.ఎ. గారు ఈ విఖ్యాత గ్రంథరాజ మిప్పుడు తిరిగి 6 వ మార్పు అచ్చులింపబడినది. మాతృదేశ చరిత్రాభిమానియైన ప్రతి యాంగ్లభాషాభిమానిని చదివితీరవలయును. ఆంగ్లమున దీనిని మించిన చరిత్రగ్రంథ మింకొకటిలేదు. ఇది పరిశయగ్రంథముగ నుపయోగింపబడుచున్నది. ఇందు దేశపటములు, మహాపురుషుల చిత్రపులు కలవు. ధర కాగితపుటైదు రు1-4-0, అట్టవైదు 1-6-0, కాళికా వైదు 1-8-0. ఎక్కువ పుస్తకము లొకే సారి కొనువారికి కమిషన్ వ్యవహరము.

కానూరు, వీరభద్రదేవ్వరరావు, బి. ఏ. యల్.టి. మేనేజరు, లక్ష్మణారాయగ్రంథమాల, గవర్నరు కేట-బెజవాడ.

శ్రీరామతీర్థస్వాములవారి

వేదాంతోపదేశములు

అవ్వారి హనుమయ్య-శ్రీరామకృష్ణాశ్రమము గుంటూరు

(2)

1. దేశమున నొకవిధ ముగ ప్రబోధము కలిగినది. అన్య దేశసంపర్కము, సత్యవ్యాపకులకృషి, దేశీయుల యాత్నా హము, యామాకును ప్రబోధమును కలగజేసినది. సత్యవ్యాపకులకృషి మనలను సదుద్దేశ్యములు గలవారినిగ జేయుచున్నది. అన్యజాతిసంపర్కము మనలను చుటుకునను గలవారినిగ జేయుచున్నది. మగయాత్నాహము, సదుద్దేశ్యములను క్రియా రూపమున బెట్టగోరువారి జీవితమునకు వచ్చి బెప్పుచున్నది. అన్యదేశీయులు తెలచునట్లు, “విశ్రాంతియుననదేమో” మరచి యెల్లప్పుడు యంత్రములవలె శరీరకష్టముచేయుటయే మానవుని విధిగాదు. మన పూర్వులవలె శరీరకష్ట మన నేమిటో మరచి, సర్వమును మానసికముగానే సాధింపబూనుటయేను పరియైన మార్గముకాదు. సంసారమును, ప్రపంచసంబంధమును విస్మరించి నంతమాత్రమున, అంతఃకరణశుద్ధి కలుగబోదు. “మనోవాక్యాదు కర్మయులను” ప్రక్రమముగ నడుపుట మనవిధి. కావున అభివృద్ధియన, శరీరాభివృద్ధి, మనోవృద్ధి, ఆత్మాభివృద్ధి యని యర్థము. ఈయామవిధముల కృషిజేయువారు పర్యత్రేయములను బడయుదురు. మానవునికి పశుగుణప్రధాన మగు శరీరమే ప్రధానముగాదు. మానవత్వములు వృద్ధిచేసుకొని పశుత్వమును లోబరచి, ఈశ్వరత్వమును బొందవలెను.

(2) శ్రీరామతీర్థ స్వాములవారి రమెరికాదేశములో ప్రకృతిసౌందర్యము ననుభవించుచు బాహ్యప్రపంచమును మరచి యున్న రిహాయున నొక ఆమెరికనువచ్చి ప్రాంతపులకు ప్రధానమైన సోమరితనము నిరదేశమున నేల వ్యాపింపజేయుచువు. వెల్లియేదో యొక లోకకళ్యాణాత్మకముగ పనినిజేయు మని సలహా చెప్పెను. ఈసలహాయం దమెరికా దేశీయుల దృక్పథము స్పష్టముచేయుచున్నది. ఆత్మపరమగును, మానసికముగను మనుష్యుడేమి చేయుచున్నది వారి కవసరములేదు. శారీరకముగ కృషి జేయుచున్న చాలను. యంత్రములవలె శరీరకృషి జేయువారిందరు సోమరులే. ఇంతేగాక ప్రతివారును నుంచిన చేయుట కొరకే కష్టపడవలెను. మంచిన న లోకకళ్యాణమని ఆమెరికనుల యభిప్రాయముగాదు. స్వసౌఖ్యమునుకోరియే ప్రతిపని యును మంచుటే. స్వాభివృద్ధి, స్వసౌఖ్యము మున్నగుభావములే వారికి ముఖ్యములు. అట్టివారికి ప్రాంతవత్సర్యపూర్వకమైనట్లు గోచరించును. స్వామి రామతీర్థులవారి చర్య తెల్లర్పవలసిన ప్రాజ్ఞ పాశ్చాత్య విజ్ఞానామృతమును సమగ్రముగ గ్రోలి, మానవసేవజేయుట కాత్మసమర్పణ మొనరించి, పరమేశ్వర ప్రీత్యర్థము జీవితమునుగడచ నిశ్చయించుకొనిన, పుత్రమసన్యాసి సోమరిగానుండునా? సోమరిగా నుండువానికి మనస్సు స్వాధీన పడునా? మనస్సు స్వాధీనముగానివాడు పశువుకంటె యేవిధముగ నెక్కువ?

3. మానవునికివలె జాతికిని పరిణామముగలదు. నయ నున్నచిన్నవా రేవిధముగ ప్రపంచానుభవములయందే గాక మనఃపరిశ్రమయందును ఆత్మానందమునందు నారీతేయుండవలెనో, అట్లే చిరకాలమునుండియున్న జాతులు నైతము ఆత్మ మనశ్శరీర విషయములయందు చనుభవమును సంపాదించును. దేశము లన్నిటిలో హిందూదేశము పురాతనమైనది. హిందూదేశముతో పోల్చిన ఆమెరికా మున్నగు దేశము లాధునికములని చెప్పవచ్చును. ఆధునికభండము లగుటవలన బాల్యాభివృద్ధిమన్న వి. బాలకుడు మున్నుండెట్లు నడచుట నేర్చుకొనవలెనో అట్లే జాతులు నైతము మున్నగు శరీరపాదము నొనరించుకొను మార్గములయందు దారి తేరవలెను. తరువాతి మానసిక పరిశోధనలు జరుగవలెను. మానసిక పరిశోధనలు జరుగుచున్నంతకాలము దేశమునందు శాస్త్రవిజ్ఞానములు వెల్లివిరియుచుండును. దీనిని ప్రకృతిపరిశోధన యందురు. ప్రకృతిపరిశోధన ముగియువరకు ఆత్మపరిశోధనకు గడంగదు. భారతదేశ చరిత్రపురాతనమైనందువలన భారతీయులు ప్రకృతి పరిశోధనలను ముగించి ఆత్మ పరిజ్ఞానపరిపూర్ణులై జీవితసౌఖ్యము నొనరించుకొంటిమి గదా యని నుఖముగ నిద్రించుచున్నారు. అన్యజాతివారు మున్నుండెన్నియో యశకాశము లుంచుకొని తీరికలేక ప్రకృతి పరిశోధనలనుజేయుచు శాస్త్ర పరిజ్ఞానమును సంపాదించుచున్నారు.

4. శరీరసౌఖ్యమే ఆధునిక పరిశోధనల ముఖ్యాభిప్రాయము. శరీరసౌఖ్యముకొర కనేకప్రకృతి పరిశోధనలను జేయు

చు, నిజముగ శరీరాభివృద్ధిని గలిగించు సాధనములను మరచిపోయినారు లోకపరిజ్ఞాన మెక్కుడుగ కొలదిని కృత్రిమ మార్గములెక్కువయగును. కృత్రిమము మానవుని సహజగుణములను మార్చివేయును. ప్రకృతి సౌందర్యపరిపూర్ణము గలదియైనను, ఆధునికుల దృష్టిని యాకర్షించుటలేదు. పరిశుద్ధవాయు ప్రచారమును జేయుచు మానవసేవ జేయుచున్న వృక్షరాజములు, వారికి భగవన్మహిమను తెలుసుకొనుట కవకాశము లిచ్చుటలేదు. పర్యతపంతులు, నూర్వరశ్మి, భగవన్మహిమప్రశంస మొదలగునవి వారి నాకర్షించుటలేదు. దృగ్గోచరముగ విషయములపట్ల వారు చూపుతదృక్పథ మేరలేదు. నిజముగ శరీరసౌఖ్యమునకు ముఖ్యమైనది యారోగ్యమేగదా? ఆరోగ్యవిషయమై ప్రకృతి పరిశోధన నాధికారు లేమిచెప్పుచున్నారు. “పరిశుద్ధవాయు ప్రచారము, నూర్వరశ్మి, సహజగుణ విరాజితముగ జీవితము, పరోపకార భావములు” మానవుని యారోగ్యమునకు ముఖ్యములని చెప్పుచున్నారు. ఆధునికులు నగరనీవాగు లైనందువలన పరిశుద్ధవాయు పును నేవించుటలేదు ఆపాదము ప్రకము సర్వకాలముల యందు దుస్తులను ధరించి యుండుటలన లన శరీరములకు నూర్వరశ్మి సోపటలేదు. ఆధునిక పట్టణములు ప్రకృతినీలయములకు దూరములగుటవలన సహజ గుణములు నశించినవి. శరీరసౌఖ్యమును సంపాదించుటయే జీవితపరమాధి యని తెలచుటవలన స్వాస్థ్యపరాయణత్వము మోచ్చినది. పరోపకార భావము లంతరించినవి. కావున ప్రస్తుతపు జీవితము శరీరసౌఖ్యమునకు వైతము విరోధమైనదై యున్నది.

5. స్వాస్థ్యపరాయణులు నైతము లోకోపకారముచేయు వారినవలె మాట్లాడుచుండురు. అందరు లోకోపకారభురీలు లగుటవలననే లోక మింతవృద్ధిగానున్నది. సోమరులై ప్రపంచోపకారముచేయుచున్నా మని చెప్పువారు మూర్ఖులు పలువు రవలంబించుమార్గమునే యలంబించుట నాగరిక తామర్గమై యున్నది. ఇతిరులు చేసినట్లు మనముచేసిన, మన మనోబుద్ధుల నెట్లు వినియోగించినవారమగుదుము? మనస్సును పువయోగింపకుండుట సోమరితనము. ప్రజాభిప్రాయప్రకారము, పూర్వాచారము ప్రకారము అడుగుతప్పక నడుచుకొనగోరువాడు సోమరి. ప్రచారములోనున్న దుస్తులను, ఘానీలను, విడనాడినవాడు సోమరి. అట్టివాడు ప్రపంచాభిప్రాయ మను ముగిసింపుటలో పురుగువలె తేలుచుండును. అట్టివారి తిరుల కనుగుణ్యముగ జీవించునేగాని తన పురోవృద్ధికొరకై జీవించడు. లోకమున నున్న దేశములన్నిటిని లోబరచుకొని ప్రపంచసౌఖ్యమునకే తామేయునుభవింపవలెనని గోరువారు, మాట్లాడుటకును, శ్రేమించుటకును, ఆరోగ్యపోషణకును, నడచుటకును, నిద్రింపుటకును, ప్రజాభిప్రాయమును పాటించువారు సోమరులు. ర్యకేతివంతమైనదిగా ధవారాధనచేసి ప్రపంచసౌఖ్యమునే గోరువారు తొందరయును సన్నిపాతజ్వరపీడితులై జీవితసౌఖ్యమును గోల్పోయి, జీవితముఖ్యోద్దేశ్య మగు ఈశ్వరత్వము కోల్పోయి పశువులగుదురు. పశువులమగుచున్నాము. సహజగుణములను మరచుచున్నాము. స్వాతంత్ర్యమును కోల్పోచున్నాము. శరీరసౌఖ్యమును గోరుచు సౌఖ్యభంగమునకుల్పించుకొనుచున్నాము. మన కాత్మబంధువును ప్రకృతిని, సూర్య చంద్రులను, వృక్షములను, పర్యతరాజములను మరచుచున్నాము. సర్వమానవసౌందర్యమును విడిచివారు. పరోపకారమునలే లేదు. ఇది యంతయు సోమరితనము కావని ఆధునిక యభిప్రాయము. విరామములేకుండా పనిచేయుచుండెదల, నురితనము నారోపింతురు. లోకముట్టివిషయములను నిర్ధారణయుటలో యెంత వెనుకబడియున్నదో యాలోచింపుడు!

ఇ ది మి కు తె లి యు నా

ప్రజ్ఞా బేకరు కారును తయారుచేయుటకు సంవత్సరమునకు గాక, 1,800,000 రూపాయలు వ్యయ మగును. అధిక ధరలు కలిగిన కారు లన్నియు, వైరిధానవశనే చేయబడుచున్నవి. ప్రజ్ఞా బేకరు కారు యెల్లప్పుడును, కుపులేకుండ నులభముగా పోవునని దాని నడకవలెనే మనస్సు కలుగుదు.

(9) రోమర్ డాన్ & కో
2/17 మౌంట్ రోడ్డు, మద్రాసు.

ROMER DAN & Co.,
2/17 Mount Road, Madras

ప్రార్థన గీతావళి

ఉపనిషత్తులు, భగవద్గీతలు మున్నగువానంది గాంధీ మహాత్మునిచే కేంద్రీకరించబడిన వాటిని తాత్పర్యసహితముగ ఆంగ్లీకరింపబడియున్నవి. వెల 0-5-0 లు తగ్గబిల్లులను పంపిన పంపబడును. 4 బుక్కులకుతక్కువగా 10 చేయబడవు. 3081 ఆంధ్రబుక్కుడిపో-నిబోలు.

సి. యస్. ఆంధ్రాసుదక్షిణాఫ్రికా పయనము

కేపుటను సమావేశమువై
నెక్కువ ఆశ దెల్పుట

రై. ఆ. శ్రీనివాసశాస్త్రిగారు
వచ్చిన సంతోష మని దెల్పుట

బొంబాయి, సెప్టెంబరు 29:— సరోజినీనాయుడు
దేశము మహాసభపక్షమున నేడు ఆంధ్రాసుదక్షిణాఫ్రికా
నొంపగి దక్షిణాఫ్రికాలో వారు దలచెట్టి కార్యమున విజయా
భవ యని కోరిరి.

కేపుటను సమావేశమువై శాశ

బొంబాయి, సెప్టెంబరు 29:— సి. యస్. ఆంధ్రాసు
గారు నేడు దక్షిణాఫ్రికాకు పయనమునకు ముందు ఆఫ్రికా
యేటెను ప్రెస్ ప్రతినిధి సంభాషింపగా, రై. ఆ. శ్రీనివాస
శాస్త్రిగారు కేపుటను రాండుటెబిలు సమావేశమునకు పోవు
వార్త నిజమగునెడల తమకు చాల తృప్తికరముగ నుండునని
జెప్పిరి. అందువలన శాస్త్రిగారి ఆరోగ్యమునకు చాల భంగకర
మని వారు డలంచిరి. కాని యీసభకోస మని ఆమాత్రము
త్యాగము జేయవలసినదియేయని చెప్పిరి.

తరువాత కాన్ఫరెన్సు విషయమెచేప్పుడు ఇంగ్లాండు
వెనుకనుండి తోక్తము కలంగజేసికొనకుండ ఇండియాను
దక్షిణాఫ్రికాయున్న తమతగాదాలను పరిష్కరింపజేసిన పద
లివేసెందులకు వారు కృతజ్ఞతను దెల్పిరి. దక్షిణాఫ్రికా ప్రస్తు
తమున్న స్థితిలో ఇంగ్లాండువహించిన వైఖరివలన పరిష్కార
మునకు తోడ్పడగలదు. రెండవవిషయ మేమనగా దక్షిణా
ఫ్రికాపక్షము భారతదేశమున పార్టీ రాజకీయములలో జేర్చ
కుండ జాతీయ ముఖ్యవిషయముగ దలంపవలసి యుండును.
ఇంతేగాక భారతదేశములోని భారతీయులు యూరోపియను
లును యీవిషయమై ఒక్కటేబుద్ధితో నున్నటుల ప్రపంచము
నకు దెలుపుదుజేయవలెను. మూడవవిషయ మేమనగా ప్రభు
త్వమును ప్రజలను సంప్రదించుటకు యోచ్యమును అవసరముం
డును. ఆయన స్వానుభవమునబట్టిజూడ అధికారులు ప్రజాప్రతి
నిధులతో స్వయముగ సంప్రదించి అందులకు తగిన ప్రయత్న
ములజేసి మార్గముల నారయుచున్నారన విశ్వాసమును దెల్పెను.
తుదకు గమనింపవలసిన విషయమేమనగా వినాదాంశమేమైన
నున్నపుడు దానినిగూర్చి దక్షిణాఫ్రికాలోని భారతీయుల నిజ
ముగ మనోభావముల దెలుసుకొనవలసియుండును. సంవత్సరము
మొదటిలో నున్నదానికన్న యెక్కువ విశ్వాసముతో బోవుచు
న్నానని ఆంధ్రాసుగారు జెప్పిరి. ఇప్పుడు ఉభయపక్షములం
దును మిత్రభావముతో పరిష్కారము జేసికొనవలె నను కాంక్ష
గాన్నిండుచున్నది. దానితో పగము యుద్ధము ముగిసెనని చెప్ప
వచ్చును. (ఆ. ప్రె.)

దక్షిణాఫ్రికా రాయబారులు

కలకత్తాలో చివరరోజు— సింహాసనము

కలకత్తా, సెప్టెం 29:— దక్షిణాఫ్రికా రాయబారులు
కలకత్తాలో పర్యటనముచేయుట కిదియే చివరరోజు. ఉదయ
మునుండియు వారు తీవ్ర శ్రమిండిరి. ప్రాతఃకాల భోజనమైన పిద
ప రాయబారులు మూడువర్గములుగ విభజిస్తే స్త్రీలు తేభాను
బాలికా పాఠశాలను బోయిచూచిరి. ఒకపార్టీ బ్రాహ్మికులు మొద
టికొన్నూలు చూడబోగా అవట దైత్యునిగారు నక్కరించి
అన్ని కాఖలను జూపిరి. ఆచట నిపుడు
జరుగుచున్న పరిశోధనలు జూపబడెను. పార్టీ వారు
తాము చూచినదానికి చాల సంతోషమును దెల్పిరి. మూడవ
పార్టీ జూటుమిల్లును అవట పనిజేయవారల నివేకములను చూడ
బోయిరి. వారు దక్షిణాఫ్రికానుండి తిరిగి వచ్చిన నివసించు
ప్రదేశమును గూడ తొంగిచూచిరి.

యూరోపియనుసంఘము బెంగాల్ కలకత్తాలో రాయబా
రులకు విందుజేసిరి. విరోపియవర్గముల చాలమంది వచ్చిరి. సా
యంత్రమునకు రాయబారుల తిరుగుడుముగి సేను. సాయంత్రము
బెర్లిన్ డెరులో మహారాజబహదూరు టాగూరుగారు దక్షిణాఫ్రి
కారాయబారుల గౌరవార్థమే విందుజేసిరి. సాయంత్రము
కొంచెము చి ను కు లు పడ్డప్పు టి కి ని
దాదాపు వేయిమంది అతిథులు అన్ని తెగలవారును స్త్రీలు
పురుషులుగూడ వచ్చియుండిరి. అంతట ముందుగను సామాను
ప్రేర్పించెను. అయ్యది సభ్యుల కానందదాయకముగ నుండెను.
రాయబారులు వెడలిపోవుటకు ముందు మహారాజా భువ్వచూల
లుజేసెను. రాయబారులు రాత్రికి భోజనమైన పిదప నిద్రాకు
బయలుదేరిపోయెదరు. (ఆ. ప్రె.)

ఎమ్. సి. సి. జట్టురాక

అఖిలభారతజట్టుతో గొప్పపోటీ యాడును

బొంబాయి, సెప్టెంబరు 20:— ఇంగ్లాండునుండి ఆక్ట్
బరు 10 వ తేదీ కరాచీలో యం. సి. సి. జట్టు దిగును. వారు
బొంబాయిలో 4 ఆటలుమాత్రమే ఆడుటకు ప్రస్తుత మేర్పాటు
చేయబడినది. ఆఖరు అఖిలభారతభారతీయుల జట్టుతో
కాడెదరు. వీరిలో అన్ని రాష్ట్రములవారును నుండును. బొం
బాయి పోటీలలో నిదియే గొప్పపోటీ. (ఆ. ప్రె.)

కాబూలీ ఇల్లు సోదాచేయుట

ఆరుగుండ రివాల్వరు తోటాలు దొరకుట

కలకత్తా, సెప్టెంబరు 29:— కొంతసమాచారము తెలి
యగా పోలీసువారు ఒక కాబూలీ ఇల్లు సోదాచేసి అరుతో
టాల రివాల్వరును కొన్ని తోటలను పట్టుకొనిరి. ముద్దాయిని
ఆరెస్టుచేసిరి. విచారణ జరుగనున్నది. (ఆ. ప్రె.)

లంచగొండినేగము

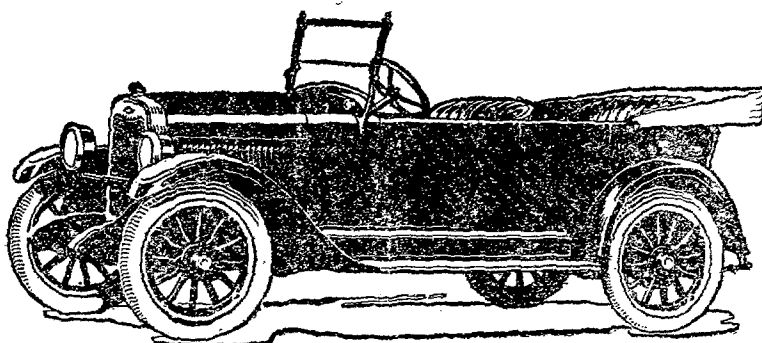
12, 18 నెలల కఠినవరకము విధించబడుట

హైదరాబాదు సింధు సెప్టెంబరు 29:— కోర్టు అసి
స్టెంట్ కలెక్టరు ఆఫీసులోని హెడునుమాస్తా తిక్కదారులు
లంచములు తీసికొన్నందులకు 12, 18 నెలల కఠినవరకము వి
ధింపబడిరి. ముద్దాయిలు అప్పీలుచేయగా తెలుసుపై విడు
దలైరి. (ఆ. ప్రె.)

సురేంద్రనాథవిధి

కార్యరేషను కృతజ్ఞత

కలకత్తా, సెప్టెంబరు 29:— శ్రీ సురేంద్రనాథ టెనర్
గారిపేరును ఎల్లప్పుడును జ్ఞాపక ముందుకొన వలెననట్లు కల
కత్తా కార్యరేషనువారు తమకృతజ్ఞతను వెల్లెబ్బుచు కార్య
రేషను వీధికి వారిపేరు పెట్ట నిశ్చయించిరి. (ఆ. ప్రె.)

for Economical Transportation

చివరొల్లెట్టు నీటరు టూరింగ్ రు 2,850 మొదలు

" 5 నీటరు నీడాన్ రు 3,750 మొదలు

" 1 టన్ను ట్రక్ రు 2,400 మొదలు

" 1 టన్ను ట్రక్ రు 1,850 మొదలు

కొండలమీద

చినకల్లెట్టు కారు మాత్రమే కొండలమీదికి
పోవుటలో అద్భుతమైన శక్తిని గలిగి, తగినటు
వంటి (గియర్ రేటియన్) సామానులతో, దిట్ట
ముగాను, తేలికగాను, తయారుచేయబడినది.

బరువైన చట్టముతో (నీడాన్ బాడీ) వైనను
యేట వాలుగా నున్న కొండలమీద
సహితము తేలికగా దానియొక్క వైకస్వతో
పోగలదు.

ఈ కారు వట్టిణములలో గంటకు 3 మైలు
మొదలు 40 మైళ్ల వరకు అతిసులభముగా
పోగలదు.

దక్షిణహిందూదేశమునకు స్టోరేజెంట్లు:

సింపున్ ఆండు కంవెని, లిమిటెడ్.,

మదరాసు

ఉదకమండలము.

న్యాయస్థానవార్తలు

రాయపేట యెన్ని కలదావా

హైకోర్టు ఫుల్ బెంచియెదుట విచారణ

వాద ప్రతివాదములు

నిన్న మధ్యాహ్నము ఫలహారాంతరము హైకోర్టు ఫుల్ బెంచి ప్రధాన న్యాయమూర్తి, న్యాయమూర్తులు జాక్సన్, కె. కుండరం చెట్టిగార్లు తిరిగి సమావేశమైనపుడు, రాయపేట యెన్ని కలదావాయందు ఇంకను వాద ప్రతివాదములు జరిగెను. పిటిషనరు రా. బి. బి. లక్ష్మణచెట్టిగారి తరపున కె. కృష్ణస్వామి అయ్యంగారు, ప్రతివాదుల తరపున వెర్మాకెటుగారు వాదించిరి.

ప్రతివాదుల తరపున వెర్మాకెటుగారి కను వాదించుచు కమిషనరు తీర్పుపై అప్పీలును స్వామికాజోర్డు ప్రధాన న్యాయమూర్తి "పర్వవాడికి గ్నేటా" హోదాలో విచారించెనుగాని, జోర్డు హోదాలో విచారించలేదనియు అందుచే స్వామికాజోర్డు ప్రధాన న్యాయమూర్తి తీర్పుపై హైకోర్టువారి కప్పీలుండరాదనియు నుడివెరి. 47 వ మదరాసు హైకోర్టు న్యాయమూర్తులు సర్ మ్యూరీ, రామేశ్వమ, వాలరుగార్లు గావించిన తీర్పు నిందు కాధారముగ నుపహరించిరి.

ప్ర. న్యాయమూర్తి:—పర్వవాడికి గ్నేటా తప్పుగ తీర్పుచెప్పినను హైకోర్టువారు జోక్యము గలిగించుకొనుట కధికారము లేదా?

మాకెటుగారు లేదని ప్రత్యుత్తర మొసగుచు 21 బొంబయి హైకోర్టు తీర్పును ఆధారముగ నుపహరించిరి. చీఫ్ జడ్జి జోర్డు అని నిర్దేశించినగాని అప్పీలుండజాలదు.

ఈ పిటిషను ఆర్డర్ తానర్హతల గరించి మాటలాడుచు, ఆంగ్ల దేశమున ఎన్నికల పద్ధతికిని భారతదేశమున యెన్నికల పద్ధతికిని భేదము గలదని నుడివెరి. ఆంగ్ల దేశమున నామినేషను లన్నియు ముందు ప్రకటింపబడును. పిమ్మట ఆక్షేపణలు విచారింపబడును. మదరాసు నిబంధనలు వేరు. సిటి మునిసిపలు ఆక్టర్ 1 వ నిబంధనక్రింద, కమిషనరు అభ్యర్థుల ఆర్డర్ తానర్హతల గరించి విచారించుటకు స్పెషలు ట్రిబ్యూనలుగ నూడ నియమింపబడెను.

ప్ర. న్యాయ:—ఫలితమునందు మాత్రము చెందు ఒకటే. ఆంగ్ల దేశపు నిబంధనలు చక్కగ రచింపబడెను. ఈ దేశపు నిబంధనలు చక్కగ రచింపబడలేదు. ఆంగ్ల దేశమున రిటర్నింగు ఆఫీసరు నామినేషనులన్నిటిని ముందు ప్రకటించి తరువాత ఆక్షేపణలు విచారింపవలెను. ఈ దేశమున రిటర్నింగు ఆఫీసరు ప్రకటనముగ నున్నచి దనకదోచిన నామినేషనుల లిస్టును మాత్రమే ముందు ప్రకటించి తరువాత నాల్గివైన కేసులను ఆక్షేపించునెడల ఆక్షేపణలు విచారించును. తుదకు ఫలిత మొకటే.

వె. మా:—ఈ దేశమున రిటర్నింగు ఆఫీసరు ముందు విచారించి సక్రమముగ నున్న నామినేషనులనే ప్రకటింపవలెను.

ప్ర. న్యాయ:—నిబంధనల నవకతవకగ రచించుటవలన నెట్టివిక్కులు గలుగుచున్నవో ఈ కేసువలన బాగుగ దెలియగలదు.

వి. మా:—ప్రాసీజరును సంక్షిప్తపరచి, వ్యాజ్యముల తగ్గించుటగా నీ దేశమున నిట్టి నిబంధనల గావించియుండురు.

ప్ర. నా:—ఓ. ఆమోటల నెంతమాత్రమున నమృతద్దు. (చకవకవపు) ఈ నిబంధనలు సంక్షిప్తముగ నున్నను నే నీపుడు ప్రభులసభవారి తీర్పులను త్రోసివేసి ఇంకొకవిధముగ తీర్పు చెప్పజాలను.

వె. మా. కెటుగారు:—మీరు చెప్పు వ్యాఖ్యానము ననుసరించిన యెడల పరస్పర విరుద్ధముగ విషయ మొకటి సంభవించుచున్నది. రిటర్నింగు ఆఫీసరు మొదట తన హోదాలో నామినేషనుల కాగితముల విచారించి సక్రమముగా నున్న వారే వారిని తీర్మానించును. తరువాత ప్రకటించును. అప్పుడితరుల ఆక్షేపణలు దెచ్చునెడల అవి తన తీర్పుపై అప్పీలుగను. తన తీర్పు అప్పీలును తానే విచారించుట ఆచార విరుద్ధము. కనుక రెండవమా రాతడు విచారించునపుడు స్పెషలు ట్రిబ్యూనలు హోదాలో విచారించును.

న్యాయ. కె. కుండరం చెట్టిగారు:— రిటర్నింగు ఆఫీసరు రిటర్ని నామినేషను చేపట్టెను తన తన భావించి వదలివేయుచున్నాను. సరిగ్గా లేని వానిని సరిగ్గానున్నవని భావించి వానిని న్యాయపరకటింపవచ్చును. అట్టికి దోచని పొరబాటులు జూపు

ట కితరుల కవకాళ మొసగుటకుగా నిబంధన యేర్పడియుండును.

ప్ర. న్యాయ:—నామినేషను చేపట్టెను పరిశీలించుటకు మాత్రమే అతని కధికారము గలదు. మీరుజేసిన వ్యాఖ్యానము ప్రకారమైనను, రిటర్నింగు ఆఫీసరు తన తీర్పుపై నప్పీలును తానే విచారించి కొనుట యగును.

పిటిషనరుతరపు ప్రత్యుత్తరము

పిటిషనరు తరపున కె. కృష్ణస్వామి అయ్యంగారు ప్రత్యుత్తర మొసగుచు, కమిషనరీ ఆక్షేపణలు విచారించుట కధికారము లేదనువిషయము నిడివరకే దెలిపియుంటిని గనుక, మొగటివిషయమునుగురించిన వాదనకే తానిపుడు ప్రత్యుత్తర మొసగెదనని నుడివెను. నిబంధనలు 59-వ సెక్షనుక్రింద గావించబడెను. అందుచే నానిబంధనలను అర్థము జేసుకొనుటలో 59-వ సెక్షనుతో కలిపి అర్థము జేసుకొనవలెను. ఆ సెక్షనునందు స్వామికాజోర్డువారి దావాలను విచారింపవలసిన దనియు, అందు కవసరముగ నిబంధనలను ప్రభుత్వమువారు గావించెద రనియు గలదు.

ప్ర. న్యాయ:—అట్లు చదివినయెడల వాల్దననిబంధన (స్వామికాజోర్డు ప్రధాన న్యాయమూర్తి విచారింపవలె నని చెబుచు నది) సెక్షనునకు విరుద్ధముగ నున్నది. అందుచే నీనిబంధనల కాస్త్రీయము గావలెను. మీ రట్లు కాస్త్రీయ మని వాదించెదరా?

కృ అయ్యంగారు:—నేనట్లు వాదించక పోవుటకు కారణముగలవు. నిబంధనలను ప్రతివాదులు గావించు అర్థము నంగీకరించినయెడల నానిబంధన అకాస్త్రీయమగును. నావ్యాఖ్యానము నంగీకరించినయెడల కాస్త్రీయమగును. వారిఅర్థము నంగీకరించి ప్రభుత్వమువారి కాస్త్రీయముగ ప్రవర్తించిరిని యెందుటకంటె నావ్యాఖ్యానము నంగీకరించి ప్రభుత్వమువారు కాస్త్రీయముగనే నిబంధన మొనర్చి రని యెంచవలసిన దని నా వాదన.

కలకలము

కృష్ణస్వామి అయ్యంగారి వాదన వింకను ముగియలేదు. జోర్డువారు నాటికి విచారణ ముగించి లేవబోవుచుండిరి. ఇంతలో నెవరోయొకరువచ్చి, రేపటిదినమున ఎన్నికల జరుపరాదని నిషేధించుచు, వి. వి. శ్రీనివాస అయ్యంగారి జోర్డులో నుత్తరువు పొందిరిని మాకెటుగారితో చెప్పిరి. మాకెటుగారు రావిషయమును ఫుల్ బెంచివారి కెరిగించెను. ప్రధాన న్యాయమూర్తి ఆవార్త విని తమ ఫుల్ బెంచికోర్డువారు ఇంజంక్షనును రద్దుజేసి రెవవిషయమును న్యాయమూర్తికి నివేదించిరాయని ప్రశ్నించిరి. టి. కుండరరావు నాయుడుగారు నివేదించి యుండిరిని యెంచను అని నుడివెను. ఆ వార్తవిని ప్రధాన న్యాయమూర్తి ఆగ్రహోక్తమై ఇది తమకోర్డునకు గృహప్రమాదమని యని నుడివి శ్రీనివాస అయ్యంగారి జోర్డులో ఇంజంక్షను అర్పరును గోరిన దెవని కృష్ణస్వామి అయ్యంగారి నడిగిరి. తన కావిషయ మేమియు దెలియదని నుడివెరి. అట్లాడి కృష్ణస్వామి అయ్యంగారు గోరిరిని మాకెటుగారు ప్రత్యుత్తర మొసగిరి. ఇంతలో కృష్ణస్వామి అయ్యంగారి తరులనుండి వివరము లనుగనుగొని, ఇంజంక్షను పెటిషనునకును తనకును ఎట్టి సంబంధమును లేదనియు నెవరో యిద్దరు వోటరుల తరపున అట్లాడి కృష్ణస్వామి అయ్యంగారు రాపిటిషనును పెట్టిరినియు ఫుల్ బెంచి ఇంజంక్షనును రద్దుజేసినవిషయమును కృష్ణస్వామి అయ్యంగారు సవిస్తరముగ న్యాయమూర్తి శ్రీనివాస అయ్యంగారి కెరిగించిరినియు దెలిపిరి. అంతటితో నాదినమునకు జోర్డువారు లేచిరి. పిమ్మట ప్రధాన న్యాయమూర్తి గారికి న్యాయమూర్తి వి. వి. శ్రీనివాస అయ్యంగారు అట్లాడి కృష్ణస్వామి అయ్యంగారు పిటిషనునకు సంబంధించిన విషయములను వివరించిరి. పిమ్మట ఫుల్ బెంచి ఇంజంక్షనును రద్దుజేసిన విషయమును కృష్ణస్వామి అయ్యంగారు న్యాయమూర్తి శ్రీనివాస అయ్యంగారికి నివేదించలేదని కుండరరావు నాయుడుగారు దెలిపిన విషయము అసత్యమని ప్రధాన న్యాయమూర్తి సంశ్కృతి జెంచెను.

నేటివిచారణ

హైకోర్టులో ఫుల్ బెంచియెదుట విచారణ

వాద ప్రతివాదములు ముగియుట హైకోర్టు ఫుల్ బెంచి ప్రధాన న్యాయమూర్తి న్యాయమూర్తులు జాక్సన్ కుండరం చెట్టిగార్లు తిరిగి ఈ యుదయమున సమావేశమైనపుడు, రా. బి. బి. లక్ష్మణచెట్టిగారు తన యభ్యర్థిత్వమును రద్దుజేయుచు కార్పొరేషను కమిషనరు

స్వామికాజోర్డు ప్రధాన న్యాయమూర్తిగార్లు గావించిన తీర్పుపై గావించిన అప్పీలు విచారణ తిరిగి సాగింపబడెను.

చెన్నపురి కార్పొరేషనునకు రాయపేట డివిజనుండి ఎన్నికల జరుపుటకుగాను ఆగస్టు 17-న లేదిన నామినేషనులు జరిగెను. ఇద్దరువోటరుల పిటిషన్ రా. బి. బి. లక్ష్మణచెట్టిగారు, (కాంగ్రెసు అభ్యర్థి) ఆదినమున గౌరవక్రేసిడెన్సీ మేజిస్ట్రేటుగనుండుటచే అభ్యర్థిగ నిలచుట కనర్హుడని కమిషనరు నిర్ణయించి అతని నామినేషనును రద్దుజేసెను. స్వామికాజోర్డు ప్రధాన న్యాయమూర్తి దానిని సీరపరచెను. అందుపై హైకోర్టు ఫుల్ బెంచికి ఈ అప్పీలు.

నడుగు ఆక్షేపణల పిటిషనును విచారించుటకు కమిషనరున కధికారములేదని అప్పీలు పిటిషనరుల వాదన. స్వామికాజోర్డు ప్రధాన న్యాయమూర్తి వ్యక్తిహోదాలో నీకేసును పరిష్కరించెననియు, అందుపై అప్పీలును విచారించుటకు హైకోర్టువారి కధికారములేదనియు ప్రతివాదులవాదన. అప్పీలు దారు తరపున కృష్ణస్వామి అయ్యంగారు ప్రతివాదులతరపున వెర్మాకెటుగారు వాదించుచున్నారు.

మాండమును ఉత్తరువు-కృష్ణస్వామి అయ్యంగారు రపోహల తొలగించుట

కేసునందు వాదప్రతివాదముల ప్రారంభించుటకు పూర్వము అట్లాడి కృష్ణస్వామి అయ్యంగారు హాజరై నిన్న సాయంత్రము జోర్డువారు లేచునయమున జరిగిన విషయమును గురించి ప్రధాన న్యాయమూర్తికి వివరించిరి.

ప్రధాన న్యాయమూర్తి: బరిజనలు నైనునందు నిన్న సాయంత్రము, ఎన్నికల నావపలసినదని మాండమును ఉత్తరువును గోరుమీరు పిటిషను పెట్టితిరా? పెట్టెనవో? నేకాననముక్రింద?

అ. కృ. అయ్యంగారు: నైసిఫీసు రిలీఫు ఆఫ్ 45 వ సెక్షనుక్రింద, మాండమును ఉత్తరువుకొరకు పిటిషను పెట్టితిని. కమిషనరు ఎన్నికల 5, 6, ని బంధనలకు వ్యతిరేకముగ మాడుచిన ముల వ్యవధి నొసగకుండ ఎన్నికలు జరుపుట కధికారము లేదను కారణముచే నా పిటిషను చేబడెను.

ప్ర. న్యాయ:—మాడుకోజుల వ్యవధివిషయమే- మొన్న ఇంజంక్షను పిటిషనును ఫుల్ బెంచివారు నిరాకరించినపుడు- కృష్ణస్వామి అయ్యంగారు ఆక్షేపించలేదని మీరు తెలియునా?

అ. కృ. అయ్యంగారు:—నాకు దెలియదు. ముగ్గురు హైకోర్టు న్యాయవాదులు నావద్దకువచ్చి, ఇద్దరు వోటరుల తరపున అట్టి పిటిషనును దాఖలుచేయవలసినదని గోరుటచే నేను దాఖలుచేసితిని.

ప్ర. న్యాయ:—అందేమి తప్పులేదు. మేము పొరబాటు పడితిమి. నిన్న సాయంత్రము మీ యుత్తరువును గురించి మాదుట నివేదించబడి దానినిబట్టి - ఎవరు ఏకారణములచే మాయెదుట ఇంజంక్షను పిటిషను పెట్టుగా మేము నిరాకరించితిమో ఆ కారణములతోడనే, బరిజనలు నైనున తిరిగి ఇంజంక్షను పిటిషనునందేమియు తప్పులేదు.

అట్లాడి కృష్ణస్వామి అయ్యంగారు:—టి. కుండరరావు నాయుడు అను పెద్దమనిషి, హైకోర్టు న్యాయవాది, నిన్న సాయంత్రము హైకోర్టులోని కి వచ్చి ఈ విషయముల మీకెరిగించెనని - ఫుల్ బెంచివారు ఇంజంక్షను రద్దును రద్దుజేసిన విషయమును న్యాయమూర్తి శ్రీనివాస అయ్యంగారి కెరిగింపలేదనియు చెప్పెనట. ఆవిషయము అసత్యము. అంతకంటె తీవ్రముగ పదమును నే నుపయోగింపవలదుకొనలేదు.

ప్ర. న్యాయ:—ఎవరో యొకమనిషి అట్లు చెప్పిన విషయము నిజమే. అది చాల తోచనీయము. కాని టి. కుండరరావు నాయుడుగారే దెలిసినని స్పష్టముగ నే దెలుపజాలను.

అట్లాడి కృష్ణస్వామి అయ్యంగారు:—టి. కుండరరావు నాయుడుగారే దెలిపిరిని, వెర్మాకెటుగారు కార్పొరేషను పక్షము, ఎస్. రంగస్వామి అయ్యంగారు నాకు దెలిపిరి. అట్టి అసత్యములు దెలుపబడినపుడు మీరుపొరబడుట సహజము నాకా విషయము దెలియును. కాని ఆపిటిషనుతోగాని ఈ కేసుతోగాని ఏమియు సంబంధములేని పెద్దమనిషి హైకోర్టు న్యాయవాది మీయెదుటకు వచ్చి ఇట్టి అసత్యకోపణల నొనర్చుట కతని కేమిపనియో బోధపడుట లేదు.

కె. మాకెటుగారు:—కుండరరావు నాయుడుగారే ఈ జోర్డులోనికి వచ్చి దెలిపినది.

ప్ర. న్యాయ:—శ్రీనివాస అయ్యంగారు నిన్న ఇంజంక్షను రద్దును నొసగిన పిటిషనును మొన్న మేము ఉత్తరువునొసగు పిటిషనును రద్దుజేసిన విషయమును న్యాయమూర్తి శ్రీనివాస అయ్యంగారికి చెబువని లోపక వాగివద్దనుండి ఉత్తరువు పొందిరినియు మేము పొరబడితిమి.

రాయపేట ఎన్నికల గాదా

మాండలమునకు ఎన్నిక నామినేటులు

నేటివిచారణ

(స్వా. వి. వి. శ్రీనివాసయ్యంగారి సమక్షమున)

రాయపేట ఎన్నికల గాదా విషయములో నిన్నటి సాయంత్రము రాయపేట పోలీసులకు టి. శివాంబరశర్మ నాయకత్వంలో...

“నిరాధార మగు సమాచారము”

పిటిషనుల తరపున యన్. చంద్రశేఖరయ్యగారు వాదించుచు ప్రస్తుతము కేసులో డేరుగ సంబంధములేని యొకానొక విషయమును...

స్వామయ్యగారు:—నిన్నటిదినము సాయంత్రము కేసు గూడ అటులే వినియోగింపబడినది. ఆ విషయములు నా సమక్షమున జెప్పబడియుండలేదు...

నామినేటును పూర్వచరిత్ర

చంద్రశేఖర అయ్యగారు ప్రభుత్వమున ఈ ఎన్నికల గాదాయొక్క పూర్వవిషయమును వ్యవస్థగా స్వామయ్యగారు లెక్కరింగించిరి.

మొదట, డివియన్ లకు పిటిషనులందు వాదించుటకు తానిప్పుడు సిద్ధముగ లేనది.

కృ. అయ్యగారు:—ఆపిటిషను కమిషనరుపైన గనుక వెరీమాటలుగారి కాపిటిషనుతో సంబంధము లేదు.

స్వామయ్యగారు:—ప్రధాన స్వామయ్యగారి వ్యక్తిత్వంలో దాలో కేసును విచారించినా, కోర్టులో దాలో విచారించినా యిటు విషయమున వాదించుచు స్వామయ్యగారు శాసనమున 6 వ నిబంధన నుడవారించిరి.

స్వామయ్యగారు:—ఆర్టు 6 నిబంధనను గురించి ఏమి సమాధానమును చెప్పెదరని ప్రధాన స్వామయ్యగారి ప్రశ్నించగా కోర్టు పరిపాలనావ్యవహారములకు మాత్రమే ఆ నిబంధన వర్తియనని భావింపబడినదియు ఆ నిబంధనను విశాలార్థమున గాదనియు నుడివెరి.

కమిషనరును చీఫ్ జడ్జియు లేకుండ కారములు మిగిలినవారియందుల నావిషయమున హైకోర్టువారు జోక్యము గలిగించుకొనుట కధికారము గలదా లేదాయను విషయమై ప్రధాన స్వామయ్యగారికిని మాటలుగారికిని కొంత చర్చ జరిగినది.

తీర్పు నిలిపియుంచబడుట

కృష్ణస్వామి అయ్యగారు:—తీర్పును సంగ్రహింపవలెనంటే దెలుపవలె ననియు ఆ తీర్పునుబట్టి తన భౌతిక రక్తస్యమును నిర్ణయించుకొనవలయున్నదనియు చెలిపిరి.

నలుల ప్రభుత్వమున ఏర్పాటు గావించబడినది. నామినేటులు ఆగస్టు 17 వ తేదీతో పూర్తిగానుండియుండెను. ఆగస్టు 18 వ తేదీ నామినేటుల పట్టికావ్వారమునా ప్రకటించి అంజీం పబడినది.

5 వ రూలు ననుసరించి ప్రభుత్వమువారు ఆయుత్తరువును గావించినట్లు ప్రకటించబడినది. పిదప పిటిషనులకు 24 తేదీన ఇంజనీషను ఉత్తరువులుబొంది ఎన్నికలను నిలిపిరి.

వకీలు:—అసాధ్యమును అసంభవము నగు పనులు కావ్వారము వారు జరుపవలయునని ప్రయత్నించుట చేతనే మేము తమ సమక్షమునకు రావలసివచ్చినది.

(2) గవర్నరుగారు ఒకసారి ఎన్నికలకు లేదీ నిర్ణయించిన పిదప 5 వ రూలు ననుసరించి అంజీంను క్రిందతప్ప వేరు కారణములకుండ ఆలేదని మార్పు సూచనముగ ఎన్నికల జరుప వత్తరువు జేయుటకు పిలువెదరు.

గవర్నరుగారి ఉత్తరువునకు చివరకు ప్రభుత్వమువారి యుత్తరువునకు గల భేదమునైనను ఆతము కొట్టివేయవలెనని నిర్ణయించిరి. ఎన్నిక జరగవలసిన తేదీకి 10 దినములు ముందు 3 వ రూపాయి నష్టపరిచి కమిషనరుగారు నామినేషనుల పట్టికను ప్రకటించవలయును. 5 వ రూపాయి బట్టి నామినేషనుల తేదీ యొక్క నామినేషనుల పట్టికను ప్రకటించవలయును. కమిషనరుగారి నిర్ణయముచే గాని, స్థానికాధికారి ప్రధానపక్షి నిర్ణయముచే గాని కవరాలు నమోదుచేసి ఎన్నికలకు 3 దినములు ముందుగ నోటికి తెలిపవలయును. కమిషనరుగారిని గవర్నరుగారికి తెలిపవలయును. గవర్నరుగారి రాకము 30 తేదీ ఎన్నికలు జరుగునట్లు నిర్ణయించియుండిరి.

విదవ కమిషనరుగారికి గాని, ప్రభుత్వమువారికి గాని మరల తేదీని మార్చి క్రొత్త యెన్నికను నిర్ణయించుట కధికారము లేదు అనిరి. ఎన్నికల తేదీ మార్చుటకు కాన్సిలులో సమావేశమైయుండిన గవర్నరుగారి కధికారము లేదని విషయములో న్యాయమూర్తిగా రేకెభవించలేదు. చంద్రశేఖరయ్యగారు మరియొకవాడనను డెల్టాను 5 వ రూపాయి క్రింద తలపించెడి సంఘటననుల క్రిందనే కాన్సిలులో సమావేశమైయుండిన గవర్నరుగారు తేదీని మార్చుటకు పిలువబడుగాని వేరొకసందర్భముం దట్లు తేదీని మార్చుట కధికారము లేదని బట్టిరి. ఈ కేసు విషయములో 5 వ రూపాయి క్రింద ఒకమారు ప్రతిబంధక మొకటి తలపించుటకు, అందుపై గవర్నరుగారు 25 తేదీ యెన్నికలు జరుపవలసినట్లు ప్రకటనగావించుటయు జరిగినది. అందుపై మరల ఇంజక్షను ఉత్తరువులన మరియొక ప్రతిబంధకము గలిగెను. ఇంజక్షన్ 5 రూపాయి క్రింద జేరదు. అందుచేత గవర్నరుగారు మరల నింకొక తేదీని నిర్ణయింపవలెనని ఆనిరి.

విదవ వోటరుల ప్రధాన హక్కులను భంగము గలుగుటను గూర్చి చంద్రశేఖరయ్యగారు వాదించుచు 51 వ కేసు ననుసరించి ప్రతి వోటరును అభ్యర్థిగ నిలుచుటకు హక్కు గలిగి యున్నాడనియు, కాన్సిలులో సమావేశమైయుండిన గవర్నరుగారు 2, 3, 4 నియమములలో నూచింపబడిన విధానమును మార్చుటకు లేక వోలెరింగుచుటకు హక్కు గలిగియుండునని గాని 1, 6, 7 నియమముల నూచింపబడిన విధానమును రద్దుజేయుటకు పిలువలేదు. క్రొత్త ఎన్నికకు తేదీని నిర్ణయించుటకైనను నియమములన్నిటిని అనుసరింపవలయును గవర్నరుగారికి 5 రూపాయి ననుసరించి గల యధికార మంతయు 2, 3, 4 నియమములలో నూచింపబడిన విధానమును మార్చుట లేక రద్దుజేయుట మాత్రమే.

51 వ కేసు ననుసరించి ప్రతివోటరును తాను అభ్యర్థిగ నిలుచుటకు గాని లేక అర్హుల వారు అభ్యర్థులుగ పంపబడుటకు ప్రయత్నించుటకుగాని కడ కొక అభ్యర్థి యుండినను అర్హుడని తలంపనయెడల ఆతని పంపకుండ జేయుటకు ప్రయత్నించుటకు హక్కు గలిగియున్నాడు. ఎన్నిక సాధారణముగ నామినేషను బాలటు రెంటిని జేరియుండును.

న్యాయమూర్తి:—నామినేషను తేదీ ఎన్నిక లుండవచ్చును.

చంద్రశేఖరయ్యగారు వాదించుచు నామినేషను పూర్తియైన పిదపగూడ అభ్యర్థుల తేదీ ఎరుగుటకు వోటరులకు హక్కు గలదను స్థానికమున తా మంగీకరించుచున్నా మనిరి.

కమిషనరుల తరపు వాదము

విదవ కాన్స్టేబులు కమిషనరుల తరపు కాన్స్టేబులు వకిలు యన్. రంగస్వామి అయ్యగారు మాండము ఉత్తరువును అక్షేపించుచు భారతదత్తము ననుసరించి మాండము ఉత్తరువు నొసంగుటకు న్యాయమూర్తుల కధికారమే లేదని వాదించిరి. మాండము ఉత్తరువునకు దక్షిణాదు స్పెషిక్ రిజిస్ట్రే చట్టము 45 కేసున సాధారణముగ గైకొని దాఖలు జేయబడి యుండలేదు.

న్యాయమూర్తి:—అట్లు గాదు. స్పెషిక్ రిజిస్ట్రే చట్టము 45 కేసు అందు బేరస్థానబడియున్నది.

రంగస్వామిగారు రావా న నెలకు విడిచి మరియొక అంశమును చెప్పిరి. కాన్సిలులో సమావేశమై యుండిన గవర్నరుగారికి గావించుట. ప్రకటన ననుసరించి యే కమిషనరుల నిర్ణయము ననుసరించి యుండినందున, గవర్నరుగారి ప్రకటనకు ప్రతిబంధక ఉత్తరువు నొసంగుటకు అధికారము లేదని బట్టిరి. న్యాయమూర్తి:—మేము పిటిషనుల వోటింగు హక్కును జట్టిరింగుగాని లేదు. కమిషనరులకుగాని కాన్సిలులో సమావేశమైయుండిన గవర్నరుగారి పక్షమునగాని ప్రవర్తన యుండిన కాన్సిలులో మేమును లేదు. నేను జరుగవలసి యున్న ఎన్నిక చట్టము ప్రకారము ప్రవర్తనను ఆక్షమనను ఇందు పై చట్టము ప్రకారము చర్చ గైకొనుటకు పిటిషనులకు వేరు సాధనములు గలవనునది మరియొకయంశము. మరియొక వాదన ఏమన

న ఈ ఉత్తరువు నొసంగుటనే చట్టమునందలి మరికొన్ని నిబంధనలను గూడ భంగము కలుగును అందువలన మాండమును ఒకసంగ బడుటకు పిలువలేదు. కడపటి వాదన ఏమన ప్రతి పిటిషనునకు హక్కుగ కోరవలసినవిషయము గాదు. న్యాయమూర్తులగు తాము ఇచ్చివేసిన తోచిన సందర్భములందే అట్టి ఉత్తరువు నొసంగవలెను. ఈ కేసుయొక్క సందర్భమును బట్టి పిటిషనులకు కమిషనరుల ఉత్తరువు నొసంగబడరాదు" అని బట్టిరి.

విదవ కాన్స్టేబులు హాజరుపై వివరముగ వాదన జరుగుచున్నది.

పిటిషను

నిన్న సాయంత్రం 4-30 గంటలకు అల్లాడి కృష్ణస్వామి అయ్యగారు న్యాయమూర్తి. వీ. శ్రీనివాసయ్యగారి కోర్టునందు హాజరై 80 వ తేదీ (నేడు) రాయపేట డివిజనులో కాన్స్టేబులను ఎన్నికల జరుపకుండ కమిషనరునకు తరపు గావించవలయునని ఇరువురు డివిజనువోటరుల తరపున పిటిషను దాఖలు జేసిరి. పిటిషనుల లొసగిన ప్రమాణపత్రముం దీక్రింది విషయములు గలవు. "మేము టి. ఏ. కాంబరవాడకరు, యన్. సారంగరాధం అను వారలము. ప్రమాణమొనర్చి ఈక్రింది వాక్యాలు మొనగుచున్నాము. (1) మేము రాయపేట డివిజను వోటరులము (2) సెప్టెంబరు 2 వ తేదీన రాయపేట డివిజనునందీ కాన్స్టేబులను ఎన్నికలు జరుగునని కమిషనరు ప్రకటించెను. అభ్యర్థుల నామినేషనుల కాన్సిలులో ప్రకటించుట గురించి వివాదాలు గలుగుటచే అదినమున ఎన్నికలు జరుగలేదు. (3) సెప్టెంబరు 25 వ తేదీ క్రొత్త ఎన్నికలు జరుగునని ప్రభుత్వమువారు తరువాత ప్రకటించిరి. ఈఎన్నికలకు అభ్యర్థుల కడపటి పట్టికను 22 వ తేదీ ప్రకటించెను. అదినమున ఎన్నికలు జరుగరాదని హైకోర్టు వారు తరపు జేయుటచే ఎన్నికలు జరుగలేదు. (4) 25 వ తేదీ జరుగవలసిన ఎన్నికల సందర్భమున తిరిగి నామినేషనులకు కమిషనరు తీసుకొవకపోవుట తప్పు. కొంతమంది నామినేషనుల నివ్వబోగా కమిషనరు నిరాకరించెను. (5) కమిషనరు తిరిగి 30 వ తేదీ ఎన్నికలు జరుగు పేర్కొట్టు గావించుచున్నట్లు మాకు తెలియవచ్చుచున్నది. పట్టణమునందలి చట్టము 59, 647 కేసుల క్రింద ప్రభుత్వము వారిచే జేరవలసిన 5, 6 నిబంధనల కీడర్బు విరధముగ నున్నదనియు, అందుచే రేపు ఎన్నికలు జరుపుట కాన్సిలు మునియు మాకు తోచుచున్నది. అంతయొక్క 80 వ తేదీ జరుపబడ బోవు ఎన్నికలు 59, 647 కేసు 1 వ నియమమునకు విరధమునందు, అందుచే ఆకాన్సిలు మునియుగూడ మాయభిప్రాయము. (7) ఇట్లు ఎన్నికలను జరుపుటవలన మేముభ్యర్థులుగ నిలుచుటకుగాని, మామొవ్వమునచ్చిన అభ్యర్థికి వోటుజేయుటకుగాని మాకుగల ఎన్నికలహక్కు భంగముగావించబడెను. (8) ఈ లోపములు సవరించుటకు మాహక్కుల కాపాడుకొనుటకు ఇతితప్ప మాకు ఇంకొకమార్గము కనుపించుటలేదు. (9) అందుచే నిబంధనల ననుసరింపకుండ ఎన్నికల జరుపవలసిన కమిషనరును నిషేధించుచుకోర్టువారు తరపుజేయుట వసరము న్యాయమునై యున్నది.

ఇంతయను స్పెషిక్ రిజిస్ట్రేచట్ట, 45, కేసున విషయమునందు, పిటిషనునకు చట్టమునుగూర్చియు టి. ఏ. కాంబరవాడకరు, యన్. సారంగరాధం రాయపేట ఓటరుల విషయమునందు 29-26 తేదీన యాదినము ఉత్తరువు నొసంగమని కోర్టువారి కోరడమునని ఎరుంగుదురుగాక.

(1) రాయపేట డివిజనునందు ఎన్నిక నిబంధన ననుసరించిగాని ఎన్నిక జరుపరాదని కాన్స్టేబుల కమిషనరుగారికి రిటను మాండమును (ఉత్తరువు) నొసంగవలెను. కోర్టువారి కవరముని దోచినచో యితర ఉత్తరువులనుగూడ నొసంగవచ్చును.

ఈనోటిను అట్టి దారులతరపు వకిలు యన్. పార్థసారధిగారు ప్రతిపాదించిరి. ఏ. కాంబరవాడకరు, యన్. సారంగరాధం గారి అభిప్రాయం దీని బలపరచుచు ముందొగించబడెను.

అల్లాడి కృష్ణస్వామయ్యగారు మునిపిటలు చట్టమునందలి 51, 2 సెక్షనుల క్రింద నూచించునగాని నిర్బంధనిబంధనల విధించుటలేదనియు, 1, 6 నిబంధనల ప్రకారము ఓటరులకు మాకుకోజాల కృష్ణా నొసంగలేదనియు వాదించిరి. పూర్వంబి జట్టిరి యీ కృష్ణా నొసంగిన ఇంటిమి ఇంజక్షను తీసివేసిరిగూడ కృష్ణ స్వామయ్యగారు చెప్పిరి.

న్యాయమూర్తి:—ప్రస్తుతము ఎన్నికను రేపు జరుపకుండ నిషేధి, రేపు (80 వ తేదీ) కోర్టునకుచ్చి యీనిబంధన యేలముగనుంచరాదో జెబుచుకొనవలసినదిగ కమిషనరుచే "రూటనిసి" జారీచేసిరి.

కోర్టువారి ఉత్తరువును టెంటు కమిషనరుగారికి పిటిషను వకిలు మునిపిద్వారా తెలియబరచెను. కమిషనరు

అప్పీలు త్రోసివేయబడుట

ఫుల్ బెంచి న్యాయమూర్తులు ఈ దినమున సాయంత్రము గం|| 4-30 లకు రా. బ. ఒ. ఎ. ఒ. కె. లక్ష్మణచెట్టియ్యగారి అప్పీలునందు తీర్పు చెప్పచు స్థానికాధికారి కోర్టు ప్రధాన న్యాయమూర్తి వ్యక్తిహాదాలో నీపిటిషనును విచారించెనని జరిగిందని అప్పీలును విచారించుటకు తమ కధికారము లేదనిరి. అప్పీలు త్రోసివేయబడెను. న్యాయమూర్తులు తీర్పు చెప్పచు ఇట్టి అక్షేపణలను వనుల విచారించుటకు కమిషనరునకుగాని స్థానికాధికారి న్యాయమూర్తికిగాని అధికారము లేదనిరి.

విదవ కె. కృష్ణస్వామి అయ్యగారు సస్పెండ్ యోరె పిటిషనును దాఖలు జేసుకొనవలసిన దని కోరిరి. కమిషనరును స్థానికాధికారి ప్రధాన న్యాయమూర్తియు తమ కధికారము లేని పిటిషనును విచారించి తీర్పు చెప్పిరి గనుక వారి తీర్పుల రద్దుచేయ వలసినదని యా పిటిషను నందు గోరిరి. 4-30 గంటకు న్యాయమూర్తులు తీర్పు చెప్పిరి గనుక కమిషనరు 6 గంటలలోపల మేరునకు ఎన్నికల జరపవచ్చుననియు, అందువలన తన అభ్యర్థిహక్కులకు భంగముగలుగుననియు అందుచే నీపిటిషను పరిష్కరింపబడువరకును ఎన్నికల నావలసినదని కోరిరి.

శ్రీనివాస అయ్యగారి యెదుట నున్న కేసులో నింకను తీర్పు చెప్పబడలేదు గనుక మీరొసగిన ఇంజక్షను నిలిచియుండుననియు అందుచే తానివ్వదు తిరిగి ఉత్తరువు నొసగ వీలులేదనియు నుడివిరి.

ప్రారాబాదు, (సింధు) సెప్టెంబరు 29:—ప్రారాబాదు వాస్తవ్యులు ఇరువురు సింధీలు హెచ్. కె. భేవాని, టి. చందీరమణిగార్లు ఐ. సి. యస్. పరీక్షలో నుత్తీర్ణులైరి. (ఆ. ప్రె.)

ప్రారాబాదు, (సింధు) సెప్టెంబరు 29:—జైన్లము సంస్థానమునకు పూర్వము వకరుగా నున్న సడీకాబీగారి కుమారుడు గులాము మోహను టి. ఎ. గారిపై పార్శ్వభూమి నేతయందు చేరుటకుగాను తప్పు వయస్సు నిచ్చినందులకు కేసు చేయబడెను. (ఆ. ప్రె.)

రంగూను, సెప్టెంబరు 29:—ఇంతవరకు జబ్బుగానున్న బనాస్సుగారి పిప్పడు కేసుముగా నున్నారు. (ఆ. ప్రె.)

రంగూను, సెప్టెంబరు 29:—ఇప్పుడు సెలవులోనున్న న్యాయమూర్తి ప్రాబుగారు సెలవు పూర్తియైన తరువాత రైడ్డిగారిపానమున డిసెంబరు 8 వ తేదీవరకు ప్రధానన్యాయమూర్తిగా పనిచేయుదురు. (ఆ. ప్రె.)

ఎన్నిక ప్రకటన ఉపసంహరించుకొనెను. ఉత్తరువుయొక్క అసలు కాపీ రాత్రి 7 గంటలకు కమిషనరుగారికి యింటివద్ద అందజేయబడెను.

మాండము ఉత్తరువునుగోరిన ఓటరులు ఇద్దరు కమిషనరుగారి కంపి న నోటి ను లో యాది గు న రి తి గ ల దు. "మీరు 1 వ ని బంధన ప్రకారము ఎన్నిక తేదీ ప్రకటించలేదనియు 6 వ నిబంధన ప్రకారము మాకు రోజులు ముందుగ నామినేషనుల ప్రకటించలేదనియు వాక్యములు చెప్పుచున్నారు. మీరు ఎన్నిక కురువక పూర్వము 1, 6 నిబంధనల ననుసరింపలే ననుచున్నారు. రేపు ఎన్నిక జరిగినచో వారికి చాల యబ్బుంది కలుగును. వారు అభ్యర్థులగు నిలచుటకు పిలువబడు. వారిష్టుము వచ్చినవారికి ఓటు జేయుటకును పిలువబడు. కావున మీరు నిబంధనల ప్రకారము సెలవోజులు ముందుగ నోటిను జేయవలసినయు మాకు రోజులైన ముందుగ నామినేషనుల ప్రకటించలేదనియు మా క్లయింట్లు కోరుచున్నారు. ఈపనులు జేయకున్నచో కోర్టు ద్వారా ఉత్తరువు జేయించెదము" అని ప్రెనోటికును ఎస్. పార్థసారధిగారు వోటరుల తరపున కమిషనరుగారి కందజేసిరి

జితేంద్రియత్వము

కాకు, క్రోధ, భయ, మోహము, మత్సర్యము లనునవి యే యింద్రియవికారము. వీనినే అరిష్టపక్ష్య మందురు. వీనిని యింప గలిగినవారే జితేంద్రియులు. ఎవ రెట్టి ద్రోహమున రేచినను వారు ద్రోహపక్ష్య మనునందుడైనను ద్రోహమును తెలపరు. కీడు చేసినవాగుడమేలునే చేయుదురు. ప్రేమ నలన దుర్మార్గులను సన్మతల నొనరించెదరు.

అమెరికా దేశమును సంయుక్త రాష్ట్రములలో ప్రపంచమునకు దున్న సమకాలినివాడు గలడు. వారి మున్నె ర్యాలుల నలన వారికి కీములను సంపన్నులు జరుగుచుండును. జితేంద్రియత్వముతో యీ ప్రేమనల నీవారిదేవుడు నడచి చి ప్రేమసామ్రాజ్యమును సరింప జేయగోరుచున్న స్త్రీలును పురుషులును గూడ నామున పలువురున్నారు. అట్టి మిత్రులొకడు వారికి లభించునను. వానితో నుండి మూడు ముఖ్య విషయముల నీడిన వివరించుచున్నాను.

(1) ఒక విశ్వవిద్యుత్తును శాక చీనాదేశపు యొకనుడు చదువుచుండెను. ఆ యితర విద్యార్థులలో కొద్దిసంది అతనితో మిత్రుల గలిగియుండును మొచ్చునుండి అతనిని అగౌరవింపుచునేయుండెరి. అగడికి ప్రక్కనున్న గదిలో నుండి విద్యార్థి ముఖ్యముగా చీనావిద్యార్థిని నొప్పించుచుండెను. అతని గదితలుపునుద జేసి విడుదలమున్నగు నక్రమములను చేయుచుండెను. మరెవరిమెరికావిద్యార్థి ఈచీనావిద్యార్థిని తన యింటికి పిలుచుకొనియి వారముకొని యంచుకొని ఆదరించెననియు, తన తల్లికిని పదికిని అతనిని యొకరి పరచి ఆదరించెననియు తన ప్రక్కగది ద్వారాకి తెలియగా నతడు అమెరికా విద్యార్థిని దూషింపనగును. అహలలు చీనా విద్యార్థికి వివరించెను. ఈదుర్మార్గుని ఎటులైన మంచిదారికి త్రిప్పవలెనని చీనావిద్యార్థిని తీర్చియింపు. అతడు ప్రత్యుత్తర మియ్యక పోయినను నతడు తగుమ గుంజరించుచుండెను. ప్రక్కగది వారు చేతులతో దెబ్బలేక యిట్లుండెడుచుండినపుడు చీనా విద్యార్థి అతనికిగూడ తాటిక్కెట్టుకొని నీసిమాత తీసుకొని పోనాగెను. ఈరీతిగా క్రమముగా వారికి పరిచయము మొండెనది. ప్రక్కగది విద్యార్థిదురహంకారము తిరుగుచు గాక చీనావిద్యార్థియంద తనకిని సరమునూడ కలిగినది. ఒకసారి యితరుగూడ చీనావిద్యార్థితనయింటికి గొనిపోయెను. పిమ్మట వారిద్దరికిని గాడ్ మేతి కడివన. చాలసారులు చీనావిద్యార్థి యావిద్యార్థి యింటికి పోయి చాలకొని లచటనే గడుపుచుండెను. ఆమెత్రి యిటుల నచ్చిది నొందుటనలన చీనా విద్యార్థి చదువు చాలించి స్వదేశమున పోవలసివచ్చినపుడు ఆ ప్రక్కగది విద్యార్థి విచారించెను.

(2) యొకవంశ క్రైస్తవి సంఘము టెక్సాస్ లో కాళా కార్యదర్శి ఒకనాడు క్రైస్తవుల పై పనిచేయుచున్న ఆర్థుల దేనులను డెన్వార్కు దిశియుం) వారికి పరుండుల కెవలను తావు దొరకెందున అనాన సాయంకాలము వారి నందరి ని సంఘముందరినునకు తోడ్కొని వెచ్చెను. అచట నున్నవారిలో ఆంగ్లభాషను మాటలాడుదువారు వారిదేవుడును నలన విదేశీయుల నవలకు తీసుకొని రాగూడవని కార్యదర్శితో వాదించుసాగిరి. ఆయాధ్యుర దేవతాను ఒకనికి సంగీతము వాగుగా తెలియును గాన వారును వాదించుచుండగానే ఆకడోక బాధ్యును చేబాని మనోహరముగా వాయింపు పాడెనాగెను. ఆ మధురగానము వల్లవారియందే ఆంగ్లముల ఆగ్రహభావము చచ్చున కాంతించినది. వారు చాల క్రొత్తతో సంగీతమును విససాగిరి.

(3) కాలిఫోర్నియాలో ఒకచోట ప్రత్యేకముగా జపాను దేశీయులపేట యున్నది. మరీకొన్ని యేండ్లను కొందరు భూస్వాములు తమ భూములను మరీకొనకుండి జపానువారికి గూడ నమ్ముచూసిరి. ఆసంగతి విసగనే అచటి తెల్లవారికి ఆగ్రహ మధికమైనది. దేశమంతయును జపానువారి మయమున నని వారు గోల పెట్టిరి, సభలను జరిపి తీర్మానములను చేసిరి.

“ఇచట జపాను వారసరములేదు” అని ఒక పెద్ద వోటినుకు ఉన్న పక్షమున కట్టిరి. అదివర కచటనున్న జపాను వారు నా తెల్ల వా గు ను మిత్ర భావ ముతో నే యున్నాడు. వారు నా వీరు ఒక ల సి క్క పీ వ లు ల సంఘమునందు సభ్యులుగా గూడ నున్నారగాన జపానువారును తెల్ల వారును కలిసి ఆగోచించిరి. ఇట్లున్న వారు తిప్ప క్రొత్తగా జపానువారు రాగూడవని వారందరను నిశ్చయించిరి. అప్పుడు తెల్లవారిదినరకు కట్టిన నోటినుకు తీసివేసి “క్రొత్తగా జపాను వారిచట ననధరములేదు.” అని మరెయికవోటిను కట్టిరి.

అందునలన జపానువారికిని తెల్లవారికి నవల సద్భావ నధికమైనది. అమెరికా చరిత్ర సంఘమునకు ధనలోపము కలిగిన దని విని జపానువారు తమ చరిత్రసంఘమును సాగించుకొనుచు అమెరికా చరిత్రకి సానుకు కొంత ధనమిచ్చుటకుగూడ పూనుకొనిరి అని యామి తుడు వ్రాసెను.

ఈమారీటిలో మొదటిది నరియైన జితేంద్రియత్వమే యగును. చీనావిద్యార్థి ప్రేమనలనే విజయమును బడయ గలిగెను.

రెండవది మనోనిబ్బరము. డెన్వార్కు దేశపు గాయకుడు మనోనిబ్బరమునలన విజయమును బడసెనుగాని ప్రేమనలనగాదు.

మూడవది శేవలము పి రి కి తన మనియే కొందరిని గాని అది పిరికితనము కాకపోయినను స్వార్థపరత్వము మాత్ర మగును. అచట పిరికితన జపానువారు తమ సోతులను నిలుపుకొనుటకు క్రొత్తగా జపాను వారెవరును రాగూడవని నియమమునకు సమ్మతించిరి. అదియే మంచి పద్ధతియైన కావచ్చును. అంతకంటె గర్భంతరము లేకపోవచ్చును. కాని అది జితేంద్రియత్వమును ప్రేమ విజయమును మాత్రము కావాలను.

మానవసంఘమునకు మేలు కలిగించుటకు మనః పూర్వకముగ తన కోరికలకు నిరోధించుచు జితేంద్రియత్వ మును, అందునలన నది అత్యధికమున పవిత్ర కరం కీర్తిని కలిగియుండును. దానినలన తరుమగ జితేంద్రియము కైపికములను నవ్వు ముతల కలుగచుండును. కొందరికి ప్రబల తమ మన నవ్వును గూడ దాని నవలించుటనలన గలుగచుండును. దానికి అధికమున మనోబల మనవరము గాన దుర్బలచిత్తుల కదిసాధ్యము కాదు. దాని ప్రజ్ఞతో నెరవేర్చు నలెనుగాన సాత్వికనిరోధమును పూన గోరువాడు వారికి నిరోధమునకు గూడ సమర్థుడుగనే యుండవలెను. కావున మూడిన విషయములో జపానువారు విజయము జితేంద్రియము లై న వో తమ సర్వస్వమును గోలుపోవుటకే అంగీకరించుచుండును గాని యితరులకు జపాను వారిని రాసియ మండుట కంగీకరించుచుండెను. వారిని తెల్లవారు బలంపకముగ గొంతు పిసికి చంపినను (లింపింగు) ఎట్టి ప్రతికూలమును నొనరింపకుండ ప్రాణముల సర్పించి ఆరితిగా తెల్లవారిని విశేషమగొన గలిగియుండురు. ఎట్టినవ్వును ను కలగకుండ వారు తమసోతును కాపాడుకొనుట సత్కవిజయము కావాలను. అమెరికా చరిత్రసంఘమునకు జపానువారాని తిలో ధనసహాయము చేయుట లంప మిచ్చుటయే యగును గాన ప్రతిఫలాక్షు లేకుండ త్యాగముచేయుట కావాలను.

చిరకాలము కఠినముగా నభ్యాసము చేసినగాని యింద్రియములను జయంపజాలము. మనలో నడియున్న మహా కత్తులను మనము సరిగా గ్రహించలేదు. అందునలన తీవ్రమగు మనోపరివ్రానము కలుగును. భౌతిక సహాయములవిలువ తొలమారగును. అది విజృంభింప వాంఛించినచో విశ్వమునంతనుగూడ నాక్రమించుకొనును. అది ఆత్మసంబంధమును శ్రేష్ఠతమ ప్రకటనముగాన దానికి సాటియుట మహాకీర్తి మరేదియును లేదు. అందరికిని యామిహాకీర్తి సమగ్రముగ లభింపజాలను. ఈమహాకీర్తిని సమగ్రముగా బడయగలిగినవా డొక్కడుండినను చాలాను. 24 మహానేనారి కోల్ల కొలది నైనికులను నడిపింపగలుగును. శ్రీరామచంద్రుడొక్కడేయైనను వానిర సైన్యమును లక్షలై నదివలది ప్రబలండుట చక్కంతుని సందారించగలిగెను.

(మొ. క. గాంధీ. ఎంగుయిండియా 28-9-26)

* * * ఉత్తరమహారాష్ట్రమున ఖద్దరువిక్రయము ఆగస్టునెల 21 లేదమొదలు సెప్టెంబరునెల 7 వ లేదవరకును భారతచాగారు చాలిసాను పవారా భూసావలు, అఖిలా, జాలగును పట్టణములలో నచటి పౌరుల సహాయముతో 8 5 7 రూ పాయల వల గల ఖద్దరును విక్రయింప గలిగిరి. ఖాం డే ము జో ని లు వ యుం డిన ఖద్దరు పట్టణాన్ని యును చెల్లిపోయినది. సకల లేకపోవుట నలననే అన్యుకము నిలిచినది గాని కొనువారు లేకకారు అని వి. వి. దత్తనేగారు వ్రాసిరి. (ఎంగుయిండియా.)

* * *

బుద్ధదేవుడు - రాట్లము “ఓ యువకులారా! మీరు మీధర్మరల గృహములలో గృహకృత్యముల నన్నిటిని బాగుగా చేయగలవారుగా నుండవలెను. ప్రతిని ఉన్నిని బాగు చేసి వానితో మూలు పడుకవలెను, మూలును సరిచేయవలెను. మూలును కడిగి, దానికి రంగుజేయవలెను. దానిని పిడులక్రింద కట్టవలెను, ప్రతినితెచ్చి గింజలియవలెను, ఏకవలెను, ఏములు చేసి మూలు తీయవలెను, మీరు పోమరులుగా నుండగూడదు. ఈపనుల

నన్నిటిని మీరు బాగుగా చేయు కొని చేయుచు నితరులకు గూడ చేర్చవలెనని బుద్ధదేవుడొక శ్రేష్ఠిని కోరికైన యువకులకు బోధించెనని వి. ఎం. బాదచాగారిచే వ్రాయబడిన బాధ్యపరిచయ పద్ధతి అనుగ్రంథమున నున్నదని బాబావిధుభూషణ దత్తాగారు వ్రాసిరి. (ఎంగుయిండియా.)

రాజమండ్రి మెట్కాపు హస్తెలు

విద్యార్థులలో నలజడి కుంటికుప్పిని విరగగొట్టెని విద్యార్థుల సస్పెన్షన్ల జేయుట (స్వకీయవిలేఖరి)

రాజమండ్రి, సెప్టెం 20:— రాజమండ్రి అర్జునాశేరి కి తేరియున్న మెట్కాపు హస్తెలులో విరిగిపోయిన కుప్పిని విరగగొట్టినందులకుగాను వి. ఏ. వీనియరక్తాను విద్యార్థులద్వయ ఏ. నరహరిరావు, సి. హెచ్. యల్. వి. రమణరావు గారలిద్దరు మూడుమాసములు సస్పెండుజేయబడిరి. మరియుద్దరు అక్లా మునిద్యార్థులే యం. పట్టాభిరామయ్య, యస్. శేషగిరిరావు అనువారల ఒక్కొక్కరు 10 రూపాయల వాల్ జరిమానా విధింపబడిరి. విద్యార్థులు తమతప్పనొప్పుకొని తమింపగోరినను ప్రిన్సి పాలుపొవున దై గారు విగిసియుండిరి. విద్యార్థులలో విషయమున మిగులనలజడిగనున్నది. (తంఱి)

కరాచీ రేసు రైడింగు కల్లు ప్రధమ సమావేశము

సింధుకమిషనరుగా రస్యక్షుత వహించుట కరాచీ, సెప్టెంబరు 29:— ఇదివరలో క్రొత్తగా ఏర్పడిన కరాచీ రేసురైడింగు కల్లు నిన్న రాత్రి ప్రభుత్వభవనమున సింధు కమిషనరుగారి అధ్యక్షతకీంద ప్రధమ సమావేశమయ్యెను. చాలమంది పురప్రముఖులును వచ్చియుండిరి. ఎల్లి ఫెన్స్టెనుగాన పభాయుద్యేశ్యములను నియమములనుసారీ యుపన్యసించిరి. తరువాత అధ్యక్షతపదవికి సింధుకమిషనరుగారిని ఎన్నుకొనిరి. కాని పదికోలలో ఆయన చెవలిపోవుచుండుటనుబట్టి అంగీకరింపలేదు. తన తరువాత రానున్న హద్దనుగారి పేరిట దానిని నదలుకొనిరి. తరువాత ఈడిపవ కమిటీ ఏర్పడెను: బ్రూను, ఎల్లి ఫెన్స్టెను, శాంఫెరీ, జెరెసు, కత్తకు, పరీవాదా, ఖానుసివరట్టు మొనాత, జి. థామెశుగార్లు ఎన్నుకొనబడిరి (ఆ. ప్రె.)

ఖాస్టావాలా శిక్షింపబడుట

న్యాయాధికారి జెయిలుగదులగూర్చి హెచ్చరించుట బొంబాయి, సెప్టెంబరు 29:— ఖాస్టావాలా శివితరంగ ముందు మరియొకయంకము పూర్తియయ్యెను. చేతు వ్యాపాధికారి ఆతడు పారిపోయినందులకు మాత్రము రెండేండ్ల కఠినసరకము విధించెను. రెండు నేరములమీద ఒకనికి మూడేండ్లును పారిపోయె నను నేరముమీద మాత్రము ఒకనికి రెండేండ్లు కఠినసరకము విధించెను. ఖాస్టావాలాచెప్పిన హంగులగూర్చి తిరిగి వ్యా యాధికారి హెచ్చరించెను. నిద్రపోవుచున్న కాస్ట్యేలులు తత్కణము లేవకుండుట సమ్మతముగాను గాని తిరిగి పట్టుకొనుటలో పోలీసువారి చాకచక్యమునుగూర్చి హెచ్చుకొనెను. (ఆ. ప్రె.)

500 ఖైదీలకు రోగము వ్యాపించుట

ఆహారభేదమును ఏర్పరచుట హైదరాబాదు, (సింధు) సెప్టెంబరు 29:— హైదరాబాదు జెయిలులోని ఖైదీల సుమారు 500 మంది ఒకబాతి జబ్బుతో బాధపడుచున్నారు. ఆ మరణకారకముగాను గాని బాధ ఎక్కువ. ఖైదీల యాహారము మార్చబడినది. జెయిలు మూపరెంట్లు, చైర్యాధికారి కోగమును విడదలనదుట చేయవలసిన ప్రయత్నముల చేయుచున్నారు. (ఆ. ప్రె.)

గ్రామపంచాయతులు

శ్రీశ్రీ

అఖిలభారత స్థానిక వ్యవహారాల సంఘము వారి ప్రచురణము నిన్నటి ప్రకటించబడెను. దీనినిబట్టి జేషను కమిషను సూచనలగూర్చి ఇండియా ప్రభుత్వమువారు ప్రచురించిన తీర్మానము నందు పంచాయతులకు సంబంధించినంతవరకు, అందు పొందుపరుపబడెను. ఇండియా ప్రభుత్వము వారు 1918 సం॥మున ప్రచురించిన తీర్మానము ఇంత వరకు అమలులోనికి రాకుండుట జూడ, ప్రభుత్వ పద్ధతు లెంత ముందముగ నడుచునో యూహింప వచ్చును. “గ్రామపరిపాలనను బాగుచేయవలెనని ఇండియా గవర్న మెంటువారు అంగీకరించుచు కమిషనువారు చెప్పిన ప్రకారము జాగ్రత్త కలిగి యుండవలెనని మాత్రము హెచ్చరించుచున్నా” రని ప్రభుత్వ తీర్మానము చెల్లుపుచున్నది. జాగ్రత్త కేమియు కొడువ లేదు. గ్రామపంచాయతులకు తగిన యధికారములు మాత్రము లేకున్నవి. ఇండి యా ప్రభుత్వమువారు రాష్ట్ర ప్రభుత్వములకు చెలిపిన సూచన లితరున నున్నవి.

“పరిపాలనాధికారము జూడిషియల్ అధికారమును గూడ యిచ్చుట మంచిదని తోచు స్థలములలో ఒకే సంఘమునకు రెండు అధికారములుండవలెను.

ప్రస్తుతమున్న గ్రామ ఆరోగ్యసంఘములు, విద్యాసంఘములు యీ పంచాయతులు స్థాపించబడు చోట్ల అందులో లీనమై పోవలెను.

జూడిషియల్ వ్యవహారములలో వీరి అధికారము అనుమతి యొ స గు న వి గా మా త్ర ము యుం డ వలెను. కాని వ్యాజ్యములాడువా రీకోర్టులకు వచ్చునట్లు చేయుటకు కొన్ని న్యాయ మైన సదుపాయము లీకోర్టులలో కల్పించుట మంచిది. ఉదాహరణమునకు కోర్టుఫీజు పుచ్చుకొని నచో న్యాయముగ నుండవలెను. ప్రాసీజరు పద్ధతి సూక్ష్మముగానుండి డిక్రీలు త్వరితముగా అమలు జరుపుకొనుటకు వీలు కలుగజేయవలెను.

పన్నులు వేసికొనుట కనుమతినిచ్చు అధికారము కోరినచోట్లలో నివ్వవచ్చును. కాని రాష్ట్ర ప్రభుత్వమువారు సరిచూచుచుండవలెను. పన్నులతో సంబంధముపెట్టి ప్రభుత్వములో పంచాయతుల ఆభివృద్ధి కాటంకము కల్పింపగూడదు.

పరిపాలనా విషయములలో పంచాయతులకును మిగిలిన పరిపాలనా సంస్థలకును గల సంబంధము నిరూపింపబడవలెను. జిల్లాబోర్డులుకాని తాలూకా బోర్డులుకాని ధనసహాయము చేసినచో వాని తగికి జేయుట కధికారము కలిగియుండవలెను.”

వై సూచనలు సంకుచితముగ నున్నను, వాని నయినను అమలులో పెట్టుటకు రాష్ట్ర ప్రభుత్వములు ప్రయత్నింప వయ్యెను. పరిపాలనాధికారము

ను జూడిషియల్ అధికారమునుగూడ ఒక్కపంచాయతి కీయవచ్చుననియు, విద్యాసంఘములు, గ్రామ ఆరోగ్యసంఘములు, మున్నగున వన్నియు పంచాయతులలో కలిసిజోవలయుననియు, పన్నుల వేసి కొనుటకు పంచాయతుల కధికార మియవలయుననియు, పరిపాలన విషయములలో పంచాయతులకును మిగిలిన పరిపాలనా సంస్థలకును గల సంబంధము నిరూపింపవలయుననియు, చెలిపిన ఏర్పాటులు చాల ముఖ్యమయినవి. నేడు గ్రామములలో పలురకముల పంచాయతులు గలవు.

గ్రామపంచాయతులు, ఇరిగేషనుపంచాయతులు, ఫారెస్ట్రీపంచాయతులు, పంచాయతి కోర్టులు మున్నగునవి కలవు. వీని నన్నిటిని ఒక్కసంఘము క్రిందజేర్చి, గ్రామపరిపాలనమును వీనికి వప్పగించు ప్రయత్న మెక్కడను కనుపించదు. వీనికి పరస్పర సంబంధములేదు. అందుచే ఎవరికివారే యను రీతిని ప్రవర్తించుచున్నవి. గ్రామస్థులు ఇట్టివేర్వేరు పంచాయతులగాంచి నివ్వెరపడుట వింతగాదు. గ్రామమును పరిపాలనమునకు బునాదిగ జేయవలయు ననుచో, పంచాయతికి గ్రామ వ్యవహారము లన్నిటిపై యధికార ముండవలయును. ఇండియా ప్రభుత్వతీర్మానమునకన్నను, ముందుకు బోవుటకు తగిన సమయము ఆసన్నమయినదని, ఎల్ల రంగీకరింపక తీరదు. ఎనిమిదినవత్సరములలో ప్రజాశయములెటుల బెరిగెనోచెలుప నక్కరలేదు. అయినను, మదరాసు ప్రభుత్వము ఇండియా ప్రభుత్వము సూచించిన హద్దు వరకయినను బోలేదు. అటవీ పంచాయతులేమి, గ్రామపంచాయతులేమి, మిక్కిలి సాష్టవముగ బని చేయుచున్నవని రిపోర్టులు చెల్లుపుచున్నవి. గ్రామపంచాయతులకు వెలుపలనుండి ఎట్టిధనసహాయము గలుగకున్నను, తమధర్మమును నిర్వర్తించెనని, మద్రాసు ప్రభుత్వమువారిటీవల మెచ్చుకొనిరి. గ్రామముననుకొర్టులు ప్రజలకు సమృత్తుముగలేవనియు, గ్రామపంచాయతికోర్టులు రాను రాను ప్రజల యామోదము నధికముగ బడయుచున్నవనియు, పంచాయతి కోర్టులలో దాఖలగు కేసుల సంఖ్య పెరుగుచున్నదనియు, మండలాధికారులు పలువురు చెలిసిరి. ఇట్టిసితిలో రెండరకములకోర్టుల నొక్కగ్రామములో కొనసాగించుట నష్టదాయకము. గ్రామముననుకొర్టులను రద్దు జేసినగాని, పంచాయతికోర్టుల యుపయోగము త్వరితముగ విస్తరింపనేరదు.

1924-25 సంవత్సరపు గ్రామపంచాయతుల రిపోర్టును కొంతకాలము క్రిందట చర్చించి యుంటిమి. గ్రామపరిపాలనా పంచాయతులను పునరుద్ధరించు విషయమున ప్రజలు తాహము జూపుచున్నారని, పంచాయతుల రిజిస్ట్రారుగా రా. బ. గోపాలస్వామి అయ్యంగారు సూచించిరి. పంచాయతుల నిర్మాణమునకు గౌరవప్రచారకులు మిగుల తోడ్పడిరని, వీరు అంగీకరించిరి. ఎన్నికలు తిన్నగ జరిగెననియు, వివిధసంఘములకు ప్రాతినిధ్యము లభించెననియు, రిజిస్ట్రారుగారు చెలిసిరి. ఆదిద్రావిడులను ఏడుపంచాయతులలో నెన్ని కొనిరనియు, రెంటిలో అధికస్థానములు ఆదిద్రావిడులకే లభించెననియు, రిపోర్టు చెలిపెను. ఎన్నికలద్వారా ఆదిద్రావిడులకు ప్రాతినిధ్యము లభింపదనుట పొరపాటు అభిప్రాయ

మని, రిజిస్ట్రారుగారు భాషుచున్నారు. దక్షిణా రాట్నంలో చిదంబరం డివిజనునందు పంచాయతుల ఎన్నికలలో ఆద్రావిడు లొకరు విజయమందిరనియు, ఎన్నికల లో ఆదిద్రావిడ వర్గుటరులు స్వేచ్ఛగ పొల్లిరనియు, పంచాయతి కోర్టుల నివేదిక చెలిసియును. కాలము గడిచిన కొలదియు, ఆదిద్రావిడును, ఆదిమాంధ్రులకును అర్హప్రాతినిధ్యము నింపకమానదు. ఫోర్టు సెంటుజార్జి గెజిట్టులో వీర్యముగారి మద్రాసు విలేజికోర్టుల సవరణచట్టు ప్రచురింపబడెను. అందు, నిన్ను జాతులకు మునేషనులను గావింపవలయు ననుకోరిక గలదనామి నేషనువలన స్పష్టమైన గ్రామపంచాయతికోర్టులలోని ముజాతుల సదా ప్రాతినిధ్యము గలుగదని, రయ్యుగారు దేవభాకాని, నామినేషనువలన, నికసంఘములలో ఫిటిషన్లము గలిగెనో, నిన్ను జాతులవారికి చెలిసియున్నది. తగినవారు నింపలేదను మిషన్ ద నిన్ను జాతులు గానివారి నియమించుటవలన, ఎట్టి అన్యాయము తటస్థికో చెలుపనక్కరలేదు. అందుచే అన్ని జాతులవారిని ఎన్నిక పద్ధతియే ప్రత్యేకస్కరమని దోచును.

ఆసంగతి యటుండే, పంచాయతులు పెక్కులు గ్రామమున కుపయోగకమగు కార్యములను నిర్వర్తించెను. రోడ్లమ మృతు, క్రొత్తరోడ్ల నిర్మాణము, సత్రముల వడుట నిర్వహణము, మున్నగువనులను పంచాయతులుజేసెను. వారంభ పాతశాలలగూర్చి విద్యాఖిలవారు పంచాయతులలో సలహా దీసికొనవలసినను, వారటుల గావింపలేదట. విద్య విషయమై పంచాయతులు పెక్కులు శ్రద్ధవహించినటుల, రిజిస్ట్రారుగారు లెపిరి. నిర్బంధవిద్యను ప్రవేశపెట్టి నలయునని, పంచాయతులు గోరియుండెను. కొన్ని పంచాయతులు గ్రంథాలయములను పోషించెను. నారాయణవం పంచాయతి ఆయుర్యేద వైద్యాలయమును పోషించెను. ప్రభుత్వము వారు ధనసహాయము జేసు నిరాకరించుటచే, వైద్యాలయ మంతరించెను మరొకన్ని పంచాయతులు ధనసహాయము గోగ, వాని కోర్కెలను ప్రభుత్వమువారు త్రోసివైచిరట. చెంగల్పట్టులో నొక పంచాయతి వైద్యాలయముగూడ నీకారణముచే నాగిపోయెను. ప్రభుత్వమువారు తగిన సహాయము జేయుచో గ్రామస్థులు వైద్యసహాయమును తప్పక గావించురని, గోపాలస్వామి అయ్యంగారు సూచించిరి. కొన్ని పంచాయతులలో వీధులూడ్చు ఏర్పాటులు జరిగెను. నీటివనతి విషయమై పంచాయతుల నేకములు శ్రద్ధవహించెను. ప్రభుత్వపు గ్రాంటుల నొసగినచో, పంచాయతి ఆవరణములలో నీటివనతులను విశేషముగ నభివృద్ధిచరుటకు సాధ్యమయ్యెడిదని, రిజిస్ట్రారుగారి తలంపు. పంచాయతులు కొన్ని పన్నులనుగూడ నిధిమకొనెనట. బండెలదొడ్ల రుసుమును గ్రామపంచాయతుల కీయవలసినదని, దీనినిబట్టి జేషను కమిషనువారు సిఫార్సు జేసియుండిరి. మద్రాసు పంచాయతిచట్టముగూడ పంచాయతులకు బండెల దొడ్లపై సధికార మిచ్చెను. అందుచే, రిజిస్ట్రారుగా రివిషయమై నిబంధనల నేర్పఱుపవలయునని, ప్రభుత్వము వారిని గోరినను, వారంగీకరింపరయిరి. బండెల

చొడ్లను తమకు బ్రాహ్మణుల జేయవలయునని పంచాయతులు గోరినకోర్కె లందువలన, నిష్ఫలము లయ్యెను. గ్రామజీవనమును పునరుద్ధరించుటకు అవకాశము లనేకములు గలవని గోపాలస్వామి అయ్యంగారి తలంపు. కాని లాభమేమి? పంచాయతులకు ఆర్థికసంపద లేకున్నది. గోపాలస్వామి అయ్యంగారు సూచించినటుల "నివేదన సంవత్సరమున ఒక్కరూపాయి నయినను పంచాయతులకు ప్రభుత్వమువారి రొంగి యుండలేదు." ఈ యొక్క వాక్యముబట్టి, ప్రభుత్వమువారు పంచాయతుల యభివృద్ధి కేవిధముగ సాహాయ్యము జేయలేదని విచిత్రమగుచున్నది. కాలూకాబోర్డులు చేసిన సహాయ మత్యల్పముట. పంచాయతులు తమపై తా మాధారపడవలసి వచ్చెను. తగిన సామ్యులేక పంచాయతులు శుష్కించుటయగాక, వేరొకలోపము గూడ గలదని గోపాలస్వామి అయ్యంగారి తలంపు. పంచాయతులకు తగిన యధికారము లేకున్నది. అందుచే పంచాయతులకు పరిపాలనా శాఖలతో సంబంధము కలుపుటయవసరమని, రిజిస్ట్రారుగారు గోరుచున్నారు. రిజిస్ట్రారుగారి రిపోర్టుగూర్చి ప్రభుత్వమువారి రెట్టి సూచనల గావింపరయిరి. పంచాయతు లభివృద్ధి జెందకుండుటకు, ప్రభుత్వ నిరుత్సాహము ముఖ్యకారణ మగుచున్నది. స్వరూపాలనమునకు మూల ధార మ గు పంచాయతులను సముచితరీతిని ప్రోత్సహపరుపనంతవరకు, స్థానికస్వరూపాలనము నిర్వీర్యముగ నుండుట సహజము. గ్రామములలోను పట్టణములలోనుగూడ స్థానికస్వరూపాలన సంఘములకు తగిన స్వాతంత్ర్య మొసగినగాని, ప్రజలకవిమోలనర్పజాలవు. దేశ నాయకు లీవిషయమై శ్రద్ధవహింపవలసిన యవసర మొత్తేని గలదు.

దక్షిణాఫ్రికా రాయబారము:

సర్ పానగల్ రాజాగారి ప్రసంగము

సర్ పానగల్ రాజాగారు దక్షిణాఫ్రికా రాయబారులకు విందొసంగిన సందర్భమున గావించిన ప్రసంగమును, జ్యోతుషాత్రిక సమర్థింప జూచుచున్నది. నిజము తెప్పిన నష్ట మేమి గలదని యడుగుచున్నది. సర్ పానగల్ గారిట్టి ప్రసంగము గావించుట కవసరమేమి గలిగెను? దక్షిణాఫ్రికా శ్వేతప్రముఖు లీదేశమును జూచుటకై విచ్చేసిరి. ప్రజలస్థితిని వారు గ్రహింపజెంచిరి. దక్షిణాఫ్రికాలో వీరు సలుపుచున్న అన్యాయములు కొంతవర కిందుమూలమున తగ్గు నేమో యని కొందరాశంక చున్నారు. ఇట్టి సందర్భములలో తమ సోదరుల కష్టములను తొలగింపవలయునని, సర్ పానగల్ రాజాగారు గోరవచ్చును. అందుకు చూచుగ, మానాగరికము చెడ్డదనియు, ఇంకను కొంతవికారరూపము నిలిచియున్నదనియు ఇయ్యది ఆధునికాభిప్రాయములకు రోతగ నుండుననియు, అయినను మమ్ములను త్రోసి పారవేయవలదనియు సర్ పానగల్ రాజాగారు రాయబారులను వేడి కొనుట ఎంత సబబుగ నున్నదో యూహింపవచ్చును. హైందవనాగరిక మంత వికారముగ నున్న సంగతి నిజమా? ఆధ్యాత్మికాధార మింకను గనుపించుటలేదా? ఆధునిక పాశ్చాత్య నాగరికమున కెట్టి ఫలముగలిగినది? పోరాటములును, యుద్ధములే గడ. దయ, సత్య, శౌచము అడుగంట లేదా?

ప్రేమ నిర్మూలముగాలేదా? హిందూదేశమునుండి నూతనసందేశము వెలువడునేమో యని, పాశ్చాత్య ప్రపంచ మెదురుజూచుటలేదా? గాంధీమహాత్ముని, రవీంద్రుని పాశ్చాత్యులంత యధికముగ గౌరవించుటకు కారణ మేమి? భారతీయనాగరిక మొత్తీణ దశయందున్నను, పాశ్చాత్యనాగరికమున కేమాత్రము దీసికోవదు. దక్షిణాఫ్రికాలోగూడ, భారతీయులు సత్కారహ మవలంబించి, శ్వేతయజమానులకన్న ఆధ్యాత్మిక సంపదయందు తామే అధికులమని ప్రపంచమునకు జూపగలిగిరి. ప్రధాన మంత్రిగారికి భారతీయ నాగరికమునం దెట్టిమంచి గనుపింపక పోవచ్చును. కాని దక్షిణాఫ్రికా రాయబారుల ఎదుట స్వదేశమును, స్వజాతిని నిరసించుట మిగుల నవమానకర మనుటకు సందియము లేదు.

రక్షాబంధనము

వంగదేశవిభజనకు పిమ్మట, హిందువులును మహమ్మదీయులును తా మెన్నటికిని సఖ్యమును విడనాడమనిజూపుటకు, రక్షాబంధనమును కావించుకొనుచుండిరి. ఆసమయమున అత్యంతోత్సాహముప్రబలెను. అట్టి వంగదేశమునందు హిందువులును మహమ్మదీయులును పోరాడుకొనుట తటస్థించినది. ఇటుల నే జలియోవాలాబాగునందు హిందువులును మహమ్మదీయులునుకలిసి ప్రాణముల సర్పించిరి. అట్టి పాంచాళదేశమునందు నేడు ఉభయసంఘములవారును తమ యవమానములను మరచి, ఒండొరులతో కలహించుకొనుచున్నారు. అసహాయోద్యమము జనించుటకు గల కారణములలో పాంచాళమునకు గలిగిన అన్యాయమును నివారించుట యొకటి యను సంగతిని వీరు మరచుచున్నారు. మరల రక్షాబంధనమును పునరుద్ధరింపవలయునని బెంగాలుబ్రహ్మణులు పలువురుగోరుట సంతోషవార్తయైనను, కేవలబాహ్య ప్రతములవలన అనుకూలఫలము గలుగజాలదు. వంగదేశ నాయకులు ప్రజలహృదయములలో మార్పుగలిగించుటకు ముఖ్యముగ పాటుబడవలయును.

బొగ్గుసమస్య

కామన్సునభవారును, ప్రభువులనభవారును నిర్బంధచట్టములను మరల సంగీకరించిరిగాని, బొగ్గు సమస్య పరిష్కారమగు మార్గమేమియు గనుపింపదు. ఇంతవరకు బ్రిటీషు ప్రభుత్వమువారు చేసిన పనులన్నియు, యజమానుల కనుకూలముగను, కార్మికులకు వ్యతిరేకముగను పరిణమించెను. ఎనిమిదిగంటల చట్టము యజమానుల లాభము నిమిత్తము చేయబడెను. జాతీయపు ఒడంబడికలగూర్చి ప్రభుత్వమువారు మొదట పట్టుదలజూపి, ఇప్పుడు జారిబోయిరి. జిల్లా ఒడంబడికల సంగీకరింపవలయునని కార్మికులను ప్రభుత్వమువారు బలవంతపెట్టుచున్నారు. మీదుమిక్కిలి కార్మికుల స్వేచ్ఛ సరికట్టునిర్బంధములనింకను సాగించుచున్నారు. చర్చిలో గారు తమ వాగ్దానమును విడనాడి, మీదుమిక్కిలి తమ యభిప్రాయము మారలేదనియు, తమకును బాట్టువినుగాలికిని ఎట్టి విభేదములేదనియు, సమర్థింపబోచ్చి పరిహాసపాత్రు లయిరి. ఇందువలన స్వవహారము మరింత సందిగ్ధస్థితికి వచ్చుటదప్ప వేరు లాభము గలుగలేదు.

కే. కే. ఆకెళ్ల సూర్యనారాయణరావు

పంతులుగారు

సుప్రసిద్ధ న్యాయవాదులును, ఆంధ్రప్రముఖులు నగు ఆకెళ్ల సూర్యనారాయణరావు పంతులుగారు విశాఖపట్టణమున స్వగృహమునందు చనిపోయిరిని వినుట కెంతయు చింతించెదము. న్యాయవాదమునందు వీరి సామర్థ్యము నిరుపమానము. చెన్నపురి హైకోర్టులో బనిచేయ నవకాశ ముండినచో, వీరు ఉన్నతస్థానము నాక్రమించెడివారనుటకు సందియములేదు. శాసనసభ్యులుగనుండి వీరు ప్రజాపక్షమువహించి పాటుబడియుండిరి. ధనవంతులయినను వీరు నిరాడంబరులు. కడు సులభులు. వీరు పెక్కుదానముల గావించి యుండిరి. ఇట్టి ప్రముఖుని కోల్పోవుటచే, విశాఖపట్టణమండలమేగాక ఆంధ్రదేశమంతయు విచారించకమానదు. వీరి ఆత్మకు శాంతిగలుగు గాకయనికోరుచు, వీరి కుటుంబమునకును బాధుమిత్రులగుటకును మా సానుభూతిని తెలుపుచున్నాము.

కాకినాడ నగరాభ్యర్థి

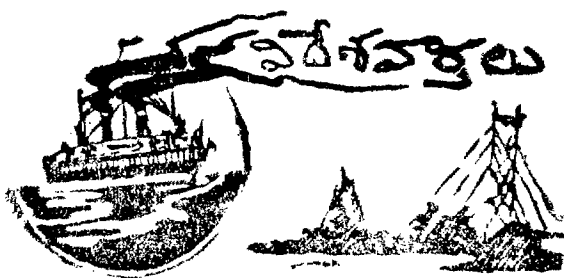
శ్రీయుత బులుసు సాంబమూర్తిగారి స్థానమున, నగరకాంగ్రెసు సంఘమువారు చావలిరామ సోమయాజులుగారిని కాంగ్రెసు అభ్యర్థిగ నిశ్చయించి జేసినటుల, నిన్నటిదినము ప్రచురింపబడెను. వీరి అభ్యర్థిత్వమును ఆంధ్రరాష్ట్రీయ కాంగ్రెసుసంఘమువారి రామోదించెదరని నమ్మెదము. బులుసు సాంబమూర్తిగారిపై విధించిన ఆంక్షకు, కాకినాడ పౌరులు తగిన ప్రత్యుత్తర మొసగెదరని దేశమంతయు నెదురుజూచుచున్నది. నూతనాభ్యర్థి నెన్నుకొనుటకన్న తగిన జవాబింకొకటూడజాలదు. ఈ విషయమున, కాకినాడ పౌరులే మాత్రము పెనుదీయక, కాంగ్రెసు అభ్యర్థిని తమ ప్రతినిధిగ నెన్నికొని, ఆత్మగౌరవమును నిలుపుకొందురుగాక!

విద్యకు డబ్బులేదు

డబ్బులేనిది ప్రయిమరీవిద్య అభివృద్ధిజెందుటకు వీలులేదనియు, ప్రస్తుతస్థితిలో గావలసిన డబ్బు దొరకుట అసంభవ మనియు, బెంగాలుప్రభుత్వము వారుప్రకటించిరి. అందుచే క్రొత్తవన్నులను విధింపవలయునని ప్రభుత్వమువారు గోరుచున్నారు. ఉన్నతోద్యోగుల వేతనాభివృద్ధికి నొమ్ము అప్రయత్నముగ లభించినపుడు, విద్యకు నొమ్ము దొరకదా? కొరమాలిన ఖర్చులను తగ్గింప వీలులేదా? ఏదేశమునందయినను, విద్యకు ముందు ఏర్పాటుజేసి, మిగిలిన ద్రవ్యమును ఇతర ఖర్చుల కుపయోగించెదరు. హిందూదేశమునందు తద్వ్యతిరేకస్థితి గనుపించుచున్నది. స్వదేశపాలనాసంకరముగాని యిట్టి దుస్థితి దొలగజాలదు.

నల్లను - మరీషి యు

కల్లముడుచు బీల్చు వాడుకను అస్సాములో సంపూర్ణముగ నిషేధింపవలయునని ప్రతిపాదించిన అసభికారచట్టమును, అస్సాం శాసనసభ్యులంగీకరించినందుల కెంతయు సంతసించెదము. కాని, ఇల్లలుకగనే పండుగ కాలేదనునటుల, తీర్మానము గా విషగనే సంపూర్ణనిషేధము సఫలమయ్యెనని భావింపగూడదు. అస్సాంప్రభుత్వము మనఃస్ఫూర్తిగ తోడ్పడిన గాని, ఇక్కార్యము నెఱవేఱజాలదు.

బొగ్గు పరిస్థితులు

పరిష్కారముగ సూచనలు లేవు

గనులపనివాండ్ర ప్రయత్నములు

రెవెన్యూ, సెప్టెంబరు 28:—నిప్పురాత్రి చర్చిలుగారు దెలిపిన మరకొన్ని సంగతుల ప్రకారము బొగ్గుచర్యను కామన్వ్య పథలో సాగించిరి.

పనిచేయు గంటల నిర్ణయము నుండి మరీ ఏవిషయము వైన, తాత్కాలికజిల్లాపరిష్కారము ఏర్పడినపిదప, శేషములు అర్జిప్రేమను ట్రిబ్యునలుకు దెలుపనగునని చర్చిలుగారు రిపొర్టు.

ప్రభుత్వమువారి సూచనలకు గనులపనివాండ్ర వాయములు తాపిన అధ్యంతరములలో ఇకొకటి. దానికి ప్రతిక్రియను ప్రభుత్వమువారి దౌరపిరి.

రేపు ప్రతినిధిసభకు దెలుపవలసిన సంగతులనుగూర్చి ఆలోచించుటకు శేషు గనులపనివాండ్ర కార్యనిర్వాహకవర్గము వారు గూడిరి. శేటిపర్వతాన్నిము ప్రేడుయూనియను సభ జనరలు కాన్సిలుతో పరిస్థితులను చర్చించెదరు. ఇది కామన్వ్య పథలో కమిటీ గడిచి జరుగను.

గనులపనివాండ్ర ప్రయత్నములు

రేపు జరుగనున్న గనులపనివాండ్ర ప్రతినిధిసభ సందర్భమున గనులపనివాండ్ర కార్యనిర్వాహకవర్గమువారు శేషు తొందరగ ఆలోచించుచున్నారు.

ప్రస్తుతిపరిస్థితులను ప్రేడుయూనియను కాలిగను జనరలు కాన్సిలు పథలో ముఖ్యముగ, నిన్న పార్లమెంటులో జరిగిన చర్యను గూర్చి ఆలోచించిరి. పరిష్కారము నిమిత్తము ప్రభుత్వసూచనలనుగూర్చి చర్చిలుగారు దెలిపిన సమాధానము ఆలోచించిరి.

పిదప పార్లమెంటు కార్యకపక్షమును గలిసికొనిరి.

అత్యవసర శాసనములు

ప్రకారము 809 సంగతుల వాలోచించిరి. 22 ఆగష్టు నుండి సెప్టెంబరు 22 వరకు, ఒక్క 18 సంగతులలో శేషిక్షనవి విధించకతిప్పదని దండనాధికారు లనిరి. 189 లో జరిమానాలను శేషిరి. 61 వ్యవసారములు ఇంకను విచారణలో నున్నవి. ఇతర విషయములలో ప్రతివాదులను పదవిదెట్టిరి.

ఈసమయమున పనిలో ప్రవేశించుచున్న బొగ్గుగనుల జిల్లాలలో చాలభయపెట్టుచున్నారు. పనిలో ప్రవేశించుడని శేయుబోధనలు తెలిసిరింపులలోనికిదిగకుండు ప్రభుత్వమువారు శోక్యము కలుగజేసికొనిరి.

అత్యవసరశాసనములను మిరల ప్రవేశిల్పెట్టు ఆన్యాగా మని ముగ్ధువాల్లుగారనిరి. 1000000 మంది జేతములో అంతిమ పనిలేకున్నపుడు 809 మంది పనిలో ప్రవేశించిరనువిధానముతో అత్యవసరశాసనములను ప్రవేశిల్పెట్టు ఆన్యామనిరి.

సమావేశము

పనివాండ్రకర్రున కొంత సామ్యు శేర్పాటుజేయుటలే నియమ బొగ్గుట్రాన్సుపోర్టును నిషేధించననలెనియు ప్రేడ్ యూనియనుకవున్నిలవా రివిన.యమై తీర్మానమును జెప్పలేననియు అనుచున్నారు. తుదకు రేపు పరిస్థితులన్నిటిని చర్చించుటకు వాతీయసభ శేర్పాటుజేసిరి.

కార్యకసభ్యులు అడ్డువచ్చుట

ఏవరిష్కారముగా తిన్నను జేతచంకును అనుకూముగనుండునటులజేయలేనని ముగ్ధువాల్లుముత్తుగునా రందతును నుడిచిరి.

శాన్తివ్యవస్థలుగార్లు ముగ్ధువాల్లుముత్తుగు తిరుగు కార్మి కసభ్యులు అడ్డువచ్చి మాటను గొంపనీయలేదు. శేషములు అర్జిప్రేమనుదర్శి తీర్మానముయందుననియు అందుచే రేపుగనులపనివాండ్రపథలో బాగ్రతగ ఆలోచించనలెననిరి.

తక్షణము గలిలో ప్రవేశించుండగను ఆయాప్రదేశములందుఅనుకూలముగ ఒడింబునీలను శేసికొనకున్నను ప్రభుత్వము

వారు శాసనములను గావించరనియు వారి ఇష్ట ప్రకారమే ప్రవర్తించెదరనియు చర్చిలుగారు ప్రకటించిరి.

ఆయన యుపన్యసిండుచుండ కార్యకసభ్యులు తమ కోపాన్ని దహించునటుల మాటిమాటికి అడ్డువచ్చిరి.

సామ్రాజ్య వస్తువిక్రయము

రెవెన్యూ, సెప్టెంబరు 28:—అధినివేశములందు బ్రిటిషు ప్రదేశములలో బ్రిటిషు సామ్రాజ్యముందు తయారల వస్తువునే గొనునటుల జేయుటకు ఈ సంవత్సరము 500000 పానులు ఏర్పాటుజేసిరి.

ఇకముందు ప్రతిసంవత్సరము ఈ పని నిమిత్తము 1000000 పానులను ఖర్చుజేట్టెదరు.

ఏప్రకారము పనిచేయునది త్వరలోనే కర్నూలు ఆమెరిగారు ప్రకటించెదరని మార్మింగుపోర్టుప్రతిక రెలుపుచున్నది.

గ్రేటుబ్రిటనులో మాంసము, పండ్లు యగ్ధకాలయందు తయారుజేయబడు వస్తువులను సప్లయిజేయువిషయమును గూర్చి సామ్రాజ్య ఆర్థికసభవారు విచారణ పర్చిరి.

లండన్ మెయిలు తపాబండి

దొంగతనము

పోయిన వజ్రములు దెచ్చినవారికి బహుమతి

లండన్, సెప్టెంబరు 28:—లండనుమెయిలు తపా బండిలో దొంగిలించుకొని పోయిన దొంగలను బట్టి నగలను ఇచ్చిన 500 పానుల బహుమతి నిచ్చెదరట.

ఆమెరికాప్రతి లాభకరముగా నుండునటుల టెక్సాసు రైతులు ఏర్పాటు జేయుచున్నారు.

ఫ్రెంచి అధినివేశముల యభివృద్ధి

విదేశదిగుమతులను ఆపుజేసి అధినివేశపు సరికులనే కొనుట

ప్యారిస్, సెప్టెంబరు 29:—అధినివేశములందు తయారైన పదమూలై రప్పించి విదేశపుదగుమతుల వాపుజేయ ప్రయత్నించుచున్నారు. ఫ్రెంచి అధినివేశములందు బియ్యము, కాఫీ, కోకో, తేయాకు, నాన్సు, కమాళములు మున్నగు వస్తువులను దిగుమతి గావించజేయు నిబంధనల శేర్పాటుజేయుట కాలోచించుచున్నారు.

వీరాక్రూజులో గాలివాన

నగరము పాడగుట

మ్యాయార్కు, సెప్టెంబరు 29:—గాలివాన వీరాక్రూజు నగరముపై కురిసెను. నగరమును పాడుజేసెను. కాని అంతగ నష్టములేదు. రేపులో చాలనరకు నాకలు మునిగినవి. పట్టణములో చెట్లు ఎన్నియో మాలెను.

వీరాక్రూజు నగరము విస్తారము పాడైనవట. కాని ఈ త్రిగ్రహస్య భ్రమలకు మీరేకపోవుటచే ఎంతనష్టమైనది తిప్పటకు విలువెరు.

మోటార్లపైకిన బండ్లు నిక్కెట్టుకు బోవునటుల కుర్రముగ నుండునటులను క్రొత్తమోటరులను తయారు జేయుచున్నారట లెంపగుగా.

క్రొత్తపెరిషియూప్రభుత్వము

టెహరాన్, సెప్టెం 28:—ప్రభుత్వమునందు వమ్మకమున్నదని పోషి. మాప్రభుత్వమువారు తీర అనుకూలముగాను 12 గురు ప్రతిహాలగము జెసిరి.

పెరిషియూచక్రవర్తిపై కుట్ర

బమ్మచిన్నారని పెద్దయుద్ధోళులకు మరీతగులను బట్టుకొనిరి. పత్రికలు ఏమియువ్రాయక మిన్నకున్నవి.

కోభంగారి విమానము

అస్ట్రేలియాకుండి తిరిగినమృత్యు వస్తుమిక్రొద్దవనంలెన దగ్గర భేదమైనది దగ్గరదిలటకు అధికాయంత్రువునిచ్చిరి. వైమానికుని పార్లమెంటుభవనమునండి ఆశ్వనించెదరు.

బొగ్గు పరిస్థితులు

జాతీయ ప్రతినిధి సభ

(ఆంధ్రప్రదేశ్ ప్రత్యేకతంతి)

లండన్, సెప్టెంబరు 29:—పగలంతయు గనులపనివాండ్ర సంఘముయొక్క జాతీయప్రతినిధి సభ జరిగెను. జిల్లాలనుండి వచ్చిన నివేదికలను ఆలోచించిరి. ప్రభుత్వసూచనలను ఆలోచించిరి ఈవిషయమై ప్రతినిధులకు భిన్నాభిప్రాయములు గల్గెను.ఆస్ట్రేడులో జరుగు అంతర్జాతీయ గనులపనివాండ్రవంపుసభ కేసులకు తొందరజడుచున్నాడు. ప్రతినిధులు, అచట అంతర్జాతీయసమ్మేళనగూర్చి చర్చించెదరట.

కుక్కుగారు

పనివాండ్రు ప్రభుత్వముగారు మధ్యపెట్టిగల్గిరి. ప్రభుత్వసూచనలు న్యూనతగ నున్నవని. అవి తొత్తుగ తోజుటకు జేసిన మరతులుగ నున్నవి; అట్లా మీలేదు ఒప్పుకొనబాలమనిరి వాయులు.

బ్రిటిషుపడవను గాల్చుట

చీనావరీధితులు

(ఆంధ్రప్రదేశ్ ప్రత్యేకతంతి)

హ్యంగ్, సెప్టెం. 30:—బ్రిటిషుపడవను శేషు హ్యంగుకు మారముగ కాల్చిరి.

క్యాంటనుసేనలు ముట్టడించిన పూచంగున్న పూచంగులో నున్న సేనలింకును కాపాడుచున్నది. ఇదివరకపుడే పట్టణములో వందలకొలదిమంది ఆకటిబాధచే పనిపోవుచున్నారట.

ప్రతి పరిశ్రమ

మిల్లులలో కొద్ది కాలము పనిజేయుట

లండన్, సెప్టెంబరు 23:—అక్టోబరు 4 తేదినండి ప్రతియూదువారములకు 2 వారములు మిల్లులను మూయుటకు ఆమెరికను మూలుసంఘమువారుశ్రీర్యాలించిరి. ఇవాళ సంఖ్యా కలుగ దీనికంతికును కారణము బొగ్గుఖరీదు హెచ్చుటయే. నూలును తయారుజేయుటకు ఖర్చు ప్రూర్వమున్న ఒక పాను ఇప్పుడు మూడుపానులయినదట.

తెల్లి మంరాజు మహారాజుతో విందారగించెను.

టిపాటుడోమచమురు కవులు యభియోగములో సింక్లరుగారికర్రును ఇచ్చినతిక్కునై యుపై టెడ్ స్ట్రెస్సు ప్రభుత్వమువారు అపీలుజేయ సింక్లరుగారికి ప్రతిహాలముగ జేసిరి.

బ్యాక్సీవిచారణ

రెవెన్యూ, సెప్టెంబరు 28:—బ్యాక్సీ కమిటీవారు తమనివేదికను పూర్తిగా బంపులోపుగ కాలము బాసుండుటచే పని సాగుటకు వీలగునటుల ఏమిచేయాలెకో సిఫార్సులు ఈలోపుగ బంపవలెనని బొంబయి ప్రభుత్వమువారు గోరిరట.

దానినవసరించి ఇండియా ప్రభుత్వమునకు విమోచనాగ తమనివేదికమునందీ కొన్ని సిఫార్సులవంపిరి. బ్లావర్నిగూర్చి ఏమిచేయవలసినది జెప్పిరి. 7 వ బ్లావనుగూర్చి స్థానిక ప్రభుత్వమువారి సంగతి సందర్భముల వాలోచించి శేయువలెననిరి

ఫ్రెంచిపట్టణములో సింహములు, పెద్దపులులు

వీధి బడుట

ప్యారిస్ సెప్టెం 28:—రి సింహములు రెండు పెద్దపులులు సర్కసులోనుండి తప్పించుకొని సెంటు అనుండలెస్టో పట్టణముపై బడెకట.

వీధిలో ఏమి లెనియకుండ తినదారిని ఒక కాలినడకను బోవుచున్న వ్యక్తిని సింహముకటి తనప్రక్కను నడుచుచుండ ఆకస్మికముగ కనుగొనెను. సింహము ఆరినిని వాననజూచి చేయి నాకె ఇంకొకవీధిలోనికి పారిపోయెను. ఇంకొకసింహము ఫలహారపు టంగడిలో దిరుందియున్నదానిలో ప్రవేశించి ఖూరీస్థానమును ఆక్రమించెను. పెద్దపులి కటికవాని దుకాణములో శేగి అచట నున్న మాంసమును తినివేసెను. మేడమీదికి పులి వచ్చుట జూచి ఒకవ్యక్తి ఎటులకో తప్పించుకొనెను. తుదకు ఆ జంతువులన్నియు పట్టువడెను. ఒకమగిషునైన అవి బాధించలేదట.

చీనా పరిస్థితులు

విదేశాంశాలను గాల్పుట

బ్రిటిషు ప్రధానామాత్యుని ప్రకటనము

యంగ్లొ, నెప్టెం. 28:—చీనాసంగతులనుగూర్చి బాల్టిస్ నుగార్లు ప్రకటించిరి.

యాంగ్లొను నేనాని ఎంత జెప్పినను వివక తాము బల్టు కొన్న పాగయోడలను తిరిగి స్వాధీనముజేయ నిరాకరించిరి. అపుడు ఆయుధములను బూనినగాని గత్యంతరములేదని బ్రిటిషు ప్రభుత్వమువారు నిశ్చయించుకొనిరి. వాస్తవము ఏగెను నా దానిని గాల్పిరి. బ్రిటిషు అధికారులు రి గురును, నాలుగునా వివలను చనిపోయిరి. ఇద్దరు ఉద్యోగులను, 13 నావికులను గాయములు తగిలెను.

బందీకృతులైన ఆరుగురిలోను ఆయిదుగురిని తప్పించితిమి. ఆరవవానిని ముంచివేసిరి.

చీనావారిసప్తములు ఇదివరలో ప్రకటించినవాటికంటె తక్కువనే జెప్పుచున్నాడు.

దీనివలన యాంగ్లొనునేనాని రాయబారములకు వచ్చెను. ముందు నాకలను స్వాధీనము జేసిన గాని ఏరాయబారములను ప్రారంభించుననిరి. రెండవది మార్గమువలన నున్నదనియు జెప్పిరి. యాంగ్లొను నేనాని అనుకూలభావమునే జెబుచున్నాడు. రెండవనాక రాగానే విచారణను ఆలోచించెదమనెరి ఈవిషయమై అన్నివిషయములను త్వరలో తరిమిపెట్టెదమని చెప్పుటకు బ్రిటిషు కొన్నియును బంపిరి.

మూరప్రాచ్యదేశములో కట్టుబట్టులవిషయమై చీనాకు బోవుచున్న నాకాదేశము చాలు ననిరి.

ఇంతవరకు సైనికవిషయములో జోకృత్యము కలుగజేసికొనవలసినంత అవసరము కన్పించలే దనిరి. అందుచే సైనిక, వైమానికదళములను ఒప్పజేసిరి.

చీనాలో యున్న విదేశీయులను రక్షింపటను గూర్చి అసియాప్రభుత్వముతో ఆలోచించిరా అను విషయమై ఆయా ప్రభుత్వములకు సంబంధించిన విషయములను వారే ఏర్పాటు జేసికొనవలసి యుండుననిరి.

హ్యోకో, హ్యోంగుయంగులను క్యాంటును నేనలు బట్టుకొన్నందున బ్రిటిషువర్తకమునకు పరిశ్రమలకును హ్యోకోలో అడ్డులేకున్నదనిరి. యుద్ధప్రదేశమును యాంగ్లొలోయవరకు తెంచుటచే బ్రిటిషువర్తక పాగయోడలనుగూడ కల్పబడెను. క్యాంటునిను గవర్నరు కీ సంగతిని చెబుప ఆనాటినుండి మరల బ్రిటిషు యోడలను గాల్పుటలేదు. అచట పరిస్థితులు కొంచెము యభివృద్ధి గాంచుచున్నవట. రెండవ నాకనుగూడ స్వాధీనము చేసిన వెంటనే పరిస్థితులు మరింత బాగుపడును.

నచ్చే సంవత్సరమునుండి హ్యోంగే మిశ్రమ న్యాయస్థానమును చీనా కిచ్చివేసెదరు. దీనిపైనే కియాంగ్సు రాష్ట్రీయ ప్రభుత్వముచే నియమించబడిన న్యాయస్థానమును ఏర్పాటు చేసెదరు. ఈతాత్కాలిక ప్రభుత్వమువారే జడ్జీలను నియమించెదరు.

విదేశీయులను విచారించునపుడు వారి కన్యాయము గలుగకుండ విదేశీపు అసెసురులే నియమించెదరు.

చీనావారి అభియోగములను చీనా మేజిస్ట్రేటులే విచారించెదరు. మూడుసంవత్సరములవరకు ఈ ఒడంబడిక అమలు జరుగును. 1911 కు ముందున్న పరిస్థితులుగ మారుచున్నవి. ఈ ఒడంబడిక చీనావారికి తృప్తికరముగ నున్నదట. విదేశీయులకు లాభకరముగ నున్నదట.

పాంకు వైమానిక ప్రమాదము

నీరు నైమాగకు డెంతమాత్రము ఉత్తరవాదిగాడనియు ప్రమాదవశమున తరలబడెననియుజిల్లా అటార్ని న్యాయాధ్యక్షులొ చెబిసెను.

శ్రీ ఏలూరు పాండురంగ సినిమా హాల్లో

జక్క అటమాత్రమే ఆదివారం 8-10-26

శ్రీ రామ విలాస పథి, తెనాలి

జహ్వరీ బాయి

శివాజి:— బ్రి శ్రీ చట్టి పూర్ణయ్యపంతులుగారు, వి. పి. మ్యూసికల్ థియేటర్, శ్రీకామేశ్వరు.

జహ్వరీబాయి:— బ్రి శ్రీ స్థానం నరసింహారావుశాస్త్రి

తేల్లు:—2-0-0; 2-0-0; 1-8-5; 0-12-0 0-6-0.

ఆర్. రంగారావు

మ్యానేజరు.

కీ॥ శే॥ ఆకెళ్ల సూర్యనారాయణ రావుగారు

విశాఖపట్నం, నెప్టెం. 30:—రావుబహదూరు ఆకెళ్ల సూర్యనారాయణరావుగారు పృథ్వీహారు 29 వ తేదీరాత్రి చనిపోయిరి. వీరు ఒక మాసమునుండి అతిసారముచే బాధపడుచుండిరి. వీరు నలువది సంవత్సరములు న్యాయవాది ప్రపంచమున నిచటనే కష్టతాపత్యమును వహించి రెండు నష్టములకై 17 వేల విరమించిరి. ఆ సమయమున వారికి పన్యాసప్రతిమును వేటికయ్య సహస్రంపబడెను. వారు చిత్రకుద్దితో తమ ధర్మమును అసమానముగ నిర్వర్తించుచు న్యాయాధిపతులయొక్కయు న్యాయవాదులయొక్కయు, కక్షిదారులయొక్కయు మన్ననలకు పాత్రులైరి. వారు తీవ్రమైన యాంక్షగా ఆకేక బానముల జేసిరి. ఆకెళ్లవారి పత్రమును, ఆయుర్వేద చికిత్సాలయమును శ్రీలంకలోడి పెంట్లండు కల్లున, మేసానికు లాడికి అతిథుల గృహమును, కొన్ని కొర్రాయాలను వీరు నిర్మించిరి. వీరిమరణమువలనజిల్లాకు చాల కొరతగల్గెను. వీరి మరణమునకై కుమారుడును, మునుముడును, అవిధ కుటుంబమును, విచారపడెదరు. వీరి మూలముగ ప్రాణములను ఆస్తియు రక్షింపబడిన కక్షిదారులనుగూడ విచారపడెదరు. (ఒకవిశేషి తేలి)

ఆంధ్రదేశమున కాంగ్రెసు యెన్నికల ప్రచారము

అమలాపురం తాలూకాలో సంచారము

(స్వకీయవిలేఖరి)

అమలాపురం, నెప్టెంబరు 30:— కాంగ్రెసు ప్రచారకవత్తము వెంకటరత్నం, స్వామి, వెంకటరావు, బాపన్నగారు అమలాపురం తాలూకాలో క్రొత్తలంక, అనాకవరం, ముమ్మడివరం, తానేలంక, కొమానపల్లి, అన్నంపల్లి, శేషనకుర్రు, పోలవరంలంక, ఉప్పలపల్లం, భీమపల్లి మున్నగు ముఖ్యస్థలములకు బోయి ప్రచారము జేయుచున్నారు. రైతు ప్రముఖులు శ్రీయుత నాకల వెంకటరత్నం, నామదూరి వెంకటరావు, దాట్ల వెంకటరాజు, నుస్సర్ సోమయాజులు, పిన్నంరాజు వీరభద్రరాజు, ఆకొండ రాజగోపాలం గారలును, మరి చాలమందియు కాంగ్రెసు అభ్యర్థులకు వోట్లచ్చి బలపరచుటకు వాగ్దానముజేసిరి. వెంకటరత్నంగారును స్వామిగారు నెడ్డాపురములోను జిల్లాలో నితర భాగములందును ప్రచారము జేయబోవుచున్నారు. (తేలివార్త)

నదిలో కొట్టుకొనిపోవుట

ఒడలధికారులకలహమే కారణము

కావకుని అరెస్టుచేయుట

రంగూను, నెప్టెంబరు 29:—నిన్న తెల్లవాడబామన రంగూనునదిలో పడి యొక యుధి కారి కొట్టుకొనిపోయెనుగాని యాతనికేవల ఇంకను గనపడలేదు. ఒడలేవులోనున్న అన్ని ప్టీహల్ల అధికారులను నగరమును లూచిలో వచ్చుచుండిరి. రోజులో పైర్కనురాడు 'సింగు' ఒడ మాడవ అధికారికిని కలహమురాగా అధికారిని త్రోసెను. ఆతడనదిలో పడి కనపడలేదు. రిమగారిని అరెస్టుచేసిరి. పోలీసువారు విచారించుచున్నాడు. (అ. (వె.))

కర్నూలు డి॥ ము॥ కోర్టు

అనలు నెంబరు 177/26 లోని

ప్రతివాది యస్. యం. బాదమా సాబుపైన బేతంచెర్ల గ్రామం బుగ్గన చిర్రారెడ్డి అనువాడు యీదావాను దాఖలుచేసి 18-10-26 తేదిన కర్నూలు డి. ము. కోర్టులో వాయిదాపున్నదనిన్ని అందువిషయమై ఆక్షేపణలు వున్నయెడల సదరు వాయిదానాడు హాజరై తెలుపుకోవలసినదిగా ఆంధ్రప్రదేశ్ లో పల్లిపు చేయవలసినదిగా తెలుపడమైనది.

నెం. 3156 కె. నాగేశ్వరరావు 25-9-26 వాది వక్టీలు

శాసనసభ యెన్నికలు

ప శ్చి మ గో దా వ రి

ఈ జిల్లాకు కాంగ్రెసు పక్షమున నిలచిన అభ్యర్థులు వ-రా మోతే నారాయణరావు జమీందారుగారు, శ్రీయుత దండు నారాయణరాజు బి.ఎ. బి. ఎల్. గారును కాంగ్రెసు ప్రచారకులను ఎన్నికలు నిమిత్తమై యేలూరు తాలూకా కయితరం గ్రామం ఈజిల 26 తేదీని పెల్లి రహిత్యులందరితోడ మాట్లాడగా తగుసహాయము చేసెనమని వాగ్దానము చేసిరి. 27 తేదీ పూర్వగ్రామముపెల్లి గ్రామపెట్టియి అందరు వు-రా రావు సాహెబు కల్లే చిట్టబాయి నాయకుగారి సాధనున సహజేశమై కాంగ్రెసు తత్వము గూర్చుము శాసనసభాకార్యక్రమము గూర్చియు చర్చ జరిగిన విషయం పెద్దలందరు సాధ్యమయినంత వరకు సహాయము చేయుదుమనియు కాంగ్రెసు అభిమానులయిన యువకులు సంపూర్ణ విజయమునకు తోడ్పడుదు మనియు సెల విచ్చిచారు. అనంతరము రావుసాహెబు కల్లే చిట్టబాయి నాయకుగారు అభ్యర్థులకు ప్రచారముకు అత్యంతాదరముతో పునాహరవిందు గావించిరి. అటునుండి నారాయణరావుగారు తేలుకు తాలూకానున్న నారాయణరాజుగారు యేలూరు తాలూకా కయితర గ్రామములకు ప్లి. గండుగొండు } కోడూరి కృష్ణమూర్తి. 25-9-26

శ్రీ శే॥ చక్కా శేషయ్యగారు-పాలకొల్లు

వీరి యూరిలో నొక సంపన్నగృహస్థులైయుండి తమ యాదారాధిపతిగాములచేత మెప్పించుటయే నొక యిచ్చటియున్న పితృశాలాభ్యుదయమునకు మూలకారకులై పాతశాలను ప్లి శేరై ప్రవర్తించియుండిరి. ఇట్టివారియెడల కృతజ్ఞతజూపుటకు మాట తక్కువ 27 తేదీన మూయబడినది. ఉపాధ్యాయులచే సభ కావించె ఆందు సానధూరితీర్థావము ఏకగ్రీవముగ నామోదించబడినది.

వీరు శేషవారము (25-9-26) సాయంత్రము 4 గంటలకు స్వర్గసులైరి.

ప్రపంచానుభవము

తిరుత్తని హనుమజ్జ్యోతిషాలయము

గాంధీమహాత్ముని విమలలను గూర్చిన జ్యోతిషము సరిగా దాఖలా యిచ్చినది.

“నవనాగరికా ప్రపంచము మన జ్యోతిషాశ్రుములు మొదలైనవి అబద్ధములని ఖండించుచున్నది. ప్రస్తుతము ప్రకటింపబడుచున్న జ్యోతిషసంబంధము మొదలగు అనేక ప్రకటనలు సంపాదనకొర కేర్పడినవేగాని వేరుగాదు. అయితే వి. కే. శతగోపాచారి గారు మహాత్మాగాంధీగారి విమలలను గూర్చి వ్రాసిన జ్యోతిషమునుచూచి మేము అత్యాశ్చర్యము నొందితిమి. ఇదియుగాక అతనికి యీజ్యోతిష విద్య యందున్న అసమానప్రతిభకు మనము అనేకములగు వందనముల నర్పింపవలెను.”

స్వదేశమిత్రన్ పత్రికాభిప్రాయము

ఆరూఢము

భవిష్యత్తును గురించిన, ధర్మన్యాయం బగు ప్రశ్నలు 5-కి రూ-1-0-0. పై ప్రశ్న 1-కి అ. 0-4-0. వి. పి. చార్జివేరు. వివరములకు క్రింది విరాసమునకు వ్రాయుడు:—

వి. కె. శతగోపాచారిగారు

ఆంజనేయస్వామి జ్యోతిషాలయము, తిరుత్తణి. తంజివిలాసము:—“హనుమాన్” తిరుత్తణి.

మకాపాత్రలు

అగ్రవిభాగవిద్యాలయము:— ఈవిభాగవిద్యాలయపు అధ్యక్షుడు కాన్సిస్, సెంటు సభలకు పత్రికా ప్రతినిధుల రానిట్లు, అతడును కాన్సిస్ సభ శేఖర బెజవాడలో జరుగును.

ఎ. ఆర్. ఎతిరాజుగారు:— వీరు ఎ. రంగనాథ మునియ్యలకు సం. ఎల్. సి. గారినుమారులు, బెంగళూరు పైన్స్ ఇన్స్టిట్యూటును దుండెరి. ప్రభుత్వసహాయమున గ్లాస్కోలో పరిశోధన కేంద్రమును నెలకొల్పి నిన్నరాత్రి బొంబాయినుండి ఇంగ్లాండునకు బోయిరి. (అ. ప్రె.)

అగ్రవిభాగవిద్యాలయ జానానికి చెబుదగులుట:— ఇద్దరు కూలీలను కాన్సిస్ నొక శ్రీని కొట్టుచుండగా అందువలన పోలీసువానికి దుబారాడెను. హర్షరూపి యిద్దరు కూలీలు ఒక శ్రీని కొట్టుచుండగా రాయపురంపాలీకుజవా ను గోవిందవారియరు అరెస్టుచేయబోయెను. వారికినికొట్టుగా ఎడమచుట్ట ఊడెను. అప్పుడొక శ్రీని, ఒక కూలీవానిని పోలీసువారు అరెస్టుచేసిరి. (అ. ప్రె.)

దేశీయ ప్రార్థన సమాజము:— శనివారము (2-10-1926) ఉల్లితి గిరి చాకలపేటలో వావిళ్లవారిమద్రాలయమున దైవప్రార్థన జరుగును. సకలరాష్ట్రపాలలో ప్రాత్యక్షింపగలుగుండి యిప్పుడు మదరాసులో బాల్కన్ గా వచ్చియుండు కోటా వేంకటసుబ్బారావుగారు ముఖ్యపాత్రము (అధికారము) 4 గిరి లకు పెరంబూరులో మాప్రార్థనగృహమునకు దయచేయుదురు.

రాకవీరలు:— లెఫ్. కర్న. కామరమగారు, డి. బి. జి. నారాయణస్వామిచెట్టిగారు, నేడువయసు బహిరి నుండి వచ్చిరి.

డా॥ సి. ముత్తుగారు ఇంగ్లాండునకు, సర్ జి. పాడి నుగారు డిల్లీకి, ఎఫ్. డబ్ల్యు. వాడనుగారు సిమ్లాకు, ఆర్. జి. గ్రీవుగారు ఉడుకపండులనునకు, నిన్నరాత్రి బోయిరి.

హాస్టిగారు నిన్నఉదయము వెల్లురుబోయిరి. ఆక్టోబరు 8 వ వారమున ఆర్మీటేజిగారివద్ద ఇక్కడెక్కరు జనరలుపని గైకొందురు.

బహిరీకము సభాకార్యదర్శి కర్న. క్రాష్టరుగారు శేఖరబెజవాడ మదరాసు వచ్చి బెంగళూరుపోయి, మైసూరు, కోలూరు ప్రాంతములు దిగిరి. ఆక్టోబరు 19 వ తేదీన దిగిరి వచ్చి నాల్గో బాంబులు.

బెంగళూరు 80 వర్ధంతి:— నేడునలు హోము రూపాలను అధ్యక్షులాలకు డా॥ అనినింటు డి. ఎల్. గారి 30 వ వర్ధంతి యుత్సవమును ఆక్టోబరు 1 వ తేదీన సాయంత్రం 5-30 గ. గోఖలేహాలునందు జరిపెదరు. డి. బి. ఎల్. ఎ. గోవింద రాఘవయ్యగారు అధ్యక్షత వహించెదరు. డి. బి. టి. రంగాచారి, డి. బి. సర్. టి. సదాశివయ్యరు, జి. ఎ. నరేశ్వరు, శ్రీమతి జి. హెచ్. కాననుగార్లు మున్నగువారు పాల్గొనెదరు.

మదరాసులో దివ్యజ్ఞాన సమాజములవారు గూడ బెంగళూరు 80 వర్ధంతి ఉత్సవమును 8 వ తేదీన సాయంత్రం 5 గ. గోఖలేహాలులో జరిపెదరు. న్యూ. వి. రామేశంగారు అధ్యక్షత వహించెదరు.

శ్రీపార్థసారథిస్వామి చెరువు బాగుచేయుట ఎస్. సత్యనారాయణగారిట్లు వ్రాయుచున్నాడు:— ఈ చెరువు బాగుచేయుటకుగాను తినినయేర్పాటులు చేయుటకు దేవాలయము ప్రస్తావించిరి. చెరువు పునరుద్ధరణసంఘమువారికితగిన ధనమును చేయుటకుగూడ నంగీకరించిరి. తిరుచిక్కోటివీధులలో భజనలతోడిగి యింటింటి చందాలు వసూలుచేయుటను, బేసంబులనువద్ద శివారమునములలో హుండిలుంచుటను, వర్షాకాలమునకు శివారమునములలో, ఆక్టోబరు 2, 9, 16 తేదీలందు దేవాలయమునకు వచ్చుభక్తులందరు తమకుదొడిన చందా వివృతప్రార్థనలకు వర్షకాలములో పున యీమరమ్మకు జరుపవలసియున్నందున చందాలిచ్చువారు సాధ్యమయినంత త్వరలో మంప ప్రార్థనలు.

చెన్నపురి కార్పొరేషను

కోరములేక సభ నిలువబడుట

సభ్యుల అతృప్తి - సభల జరుపవలదని గోరుట ఈసంవత్సరపు చెన్నపురి కార్పొరేషను పరిపాలనా నివేదికను చర్చించుటకు గాను నిన్నటిసాయంత్రము సమావేశము గావలసిన చెన్నపురి కార్పొరేషను సభ నియమిత సంఖ్యాకులు రానందున జరుగక నిలిచిపోయెను. 5-15 గంటలకు అధ్యక్షులు కమిషనరుగారును, కొందరు స్వరాజ్యసభ్యులును సభయందుండిరి. క్రమముగ 5-30 లోపుగ మరొకందరు స్వరాజ్యపక్ష సభ్యులును, జస్టిసుపక్షముందు ధనపాలు మొదలియారుగారును సభ కరుదెంచిరి. సభ కరుదెంచిన స్వరాజ్యపక్షమువారిలో యమ్. సింగారవేలుకెట్టి, కె. భావ్యమయ్యంగారు, అల్లూల్ హమీద్ ఖాన్, ఇ. యల్. అయ్యంగారు, కె. శ్రీరాములు నాయుడు, గద్దె రంగయ్యనాయుడు, చా॥ వి. యస్. పల్లయ్య, టి. పి. మినాక్షి నుండవరపుగారులు గలరు.

5-30 గంటలైన పిదప అధ్యక్షులు సభను విరమించిరి నని ప్రకటించుటకు యమ్. సింగారవేలుకెట్టిగారు లేచి మాట్లాడుచు సభకు రాని కొందర సభ్యుల వైఖరిని తీవ్రముగ నిరసించిరి.

“5 లక్షల ప్రజలపై గొప్ప మోసము”

యమ్. సింగారవేలుకెట్టిగారు మాట్లాడుచు ఈవిషయం తమకు లెక నేమాత్రము సహింపబడరాదని బహిరి. సభ పిదప సభగ అనేకమారులు కోరములేకపోవుటచే నిలువబడుచున్నవి. దీనిసంతయు బహిరించిన సభ జరుగనీయునుండ జేయుటకై సభ్యులలో ముట్టజరుగుచున్నటుల స్పష్టమగుచున్నది. అందుచే ఇక నుంచి సభలుజరుగునని ఆశ్చర్యము లంపకుండుటకు అధ్యక్షులకు మిమ్ములకు వేడుచున్నాను.

“ఈపడివడి నిరంకుశమున ప్రభుత్వమువారు గమనించి తగు విధమున చర్య గైకొననంతవరకు సభలను గావించకుండుటయే మంచిది. ఇట్టి అసహ్యకరమున బెదరింపుల నే నాగరిక ప్రభుత్వముగాని, గౌరవాభిమానముగల నే మనుజుడుగాని గావించదలచెట్లుజాలదు. 5 లక్షల ప్రజలను మోసగించుట తప్ప వేరు గాదు” అని బహిరి.

ధనపాలు మొదలియారుగారు:— ఈ ముట్టదారు తెనో తెలిసికొన గోరుచున్నాను?

కె. శ్రీరాములు నాయుడుగారు:— మీరొక్కరు దప్ప మిగిలినవారందరూను.

కార్పొరేషనుపనికంటె ఎన్నికల ప్రచారము ముఖ్యమా?

అల్లూల్ హమీద్ ఖాన్ గారు:— మాట్లాడుచు సింగారవేలుకెట్టిగారు జెప్పిన విషయమునే తాము జెప్పవలసివచ్చియున్నది. చెట్టిగారు మానించిన ముట్టమాత్రమేగాక సభ్యులు రాబోవు కానసభలో ఎన్నికల ప్రచారములో మునిగి లేలుచున్నారనియు, కానసభలో ఎన్నికల ప్రచారముకంటె కార్పొరేషను పని వారు ముఖ్యముగ దలంచుటలేదనియు అందుచే కార్పొరేషను అధికారుల యొక్కయు ఇతర సభ్యులయొక్కయు కాలమును వృథాబుచ్చుట సమంజసముగ దొరుకులేదని బహిరి. సభలు జరుగకుండ నిట్టి ప్రతిబంధములు గల్గించుచున్నందున ఇకమీదట చట్టముక్రింద ముఖ్యముగ జరుగవలసిన సభలను మాత్రమే జరుపుట మిగత సభలను సమావేశపరచుటకు వాంఛనీయునని బహిరి.

కె. భావ్యమయ్యంగారు మాట్లాడుచు పరిపాలనా నివేదిక నిపుడే ప్రభుత్వమువారి కంపనలదని అధ్యక్షుని గోరిరి. అధ్యక్షులు పరిపాలనా నివేదిక ప్రభుత్వమువారి కంపనలదనియు ఇకమీదట సభ్యుల విమర్శనలే బంపవలసియున్నవనియు బహిరి.

అంతట కోరము లేనందున సభ జరుపబడలేదని అధ్యక్షులు ప్రకటించిన పిదప సభ్యులు సభను విడిచిరి.

సన్మానితమనుపని త్రముచేయుట

ఆరుగురు మహాత్మునియులు పట్టువడుట నాగపురం, సెప్టెంబరు 30:— హిందూసన్మానితమను మోరెయిచుండ ఆటంకపరచి అపవిత్రము గావించిన మహాత్మునియులలో 6 రు చవాలుపురాస్త్రపులు అగ్రస్తు చేయబడి బెయ్యుపై విడుదలచేయబడిరి. ఒక్కొక్కరు 500 లకు బాహిరిచ్చెను

మద్రాసు హిందూమెబరుగారి

సంచారము

బళ్లారిలో స్వాగతము

బళ్లారి, సెప్టెంబరు 30:— మద్రాసు హిందూమెబరు గా. ఖానుబాదరు మనముడు ఉస్మానుసాహెబు ఆజివారమునా దుదయమున బళ్లారి చేరిరి. వారిని స్వేషములో చాలమంది ఆదరించిరి. మద్రాసును రావడము పోయి రాత్రియే తిరిగివచ్చెను. 27 వ తేదీ సోమవారమునాడు జెయిల్ ఇన్స్పెక్టరు జేసరలు పరిశ్రమల దైర్ఘ్యం ఖానుబాదరు జూరుల్లా సాహెబుగారును కలిసి ఆరిపురిం జెయిలు తనిఖీ చేసి, బళ్లారి సెంట్రలు జెయిలులో జెయిలు పరిశ్రమనుగూర్చి చర్చించిరి. విడుదలైన ఖైదీల సహాయక సంఘమువారు సాయంత్రం ఉపహారములనిచ్చిరి. దివానుబాదరు గోపాలస్వామి మొదలియారుగారు హిందూమెబరుగారిని కామెరాను భవనమున తెనువగోరిరి. హిందూమెబరుగారు స్వల్పఉపన్యాసము చేసి భవనమును తెరచిరి. రాత్రి 8-30 గంటలకు హిందూమెబరు ఖానుబాదరుగార్లు అల్లూల్ ఖాన్ సాహెబుగారు విందు చేసిరి. అధికారులు అసభికారులగున కొంతమందినిచ్చిరి. ఆక్రడ హాజరైనవారిలో కామెరాను మోర్చియ్య మున్షీలెలు, దివానుబాదరు నారాయణస్వామిచెట్టి, దివానుబాదరు గోపాలస్వామి మొదలియారు గ్రీవ్యుగూర్లుండెరి. (అ. ప్రె.)

గా॥ ఖానుబాదరు మహమ్మదు ఉస్మానుసాహెబు హిందూమెబరుగారు ఆక్టోబరు 9 వ తేదీన పట్టుకోటవెళ్లెదరు. ఆక్రడ లాయకాబోర్డు అఫీసు తెరచెదరు. 11-వ తేదీన ఆరేషనుగదిన తెరచురు. సాయంత్రం తోటమందున పాల్గొందురు. (అ. ప్రె.)

గద్వాల సంస్థానము

నిరసనసభ

మదరాసులో గిందువులు నిన్న సాయంత్రం కలటూ హాజరును సభిజేసి గద్వాల సంస్థానపు రాణిగారికి హైద్రాబాదు నైజాముగా రాసరిన అన్యాయమును నిరసించు తీర్మానించిరి. కె. విశ్వనాథ మిననగారు అధ్యక్షత వహించిరి.

అధ్యక్షుడు ఇట్లు చెలిపెను. గద్వాలసంస్థానము 800 సంవత్సరములనుండి నైజాముగారికింధ భక్తిపూర్వకముగ నుండెను. ఈకాలమునందు ఇతను మార్పులు జరిగెను. కానిపిన్నుడును నైజాముగారు సంస్థాన ఆంధ్రరాజకీయపరిపాలన విషయములందు జోక్యము కలగజేసికొన లేదు. నేడును చెల్లించు చున్నంతకాలము హిందూరాజులతో జోక్యము కలగజేసికొన లేదు. 1924 నెలన గద్వాలరాజుగారు పుత్రహీనుడై చనిపోవుటచే వారి కుమార్తెను కుమారుడు కలిసి ఆకుమారుడు యుక్తవయస్కుడగువరకు సంస్థానమును కోర్టు ఆఫ్ వార్డుస్కింది నుండవలెనని, నైజాముగారు స్వీకరించుచిరి. ఇతి చాలాకాలము పట్టును. రాణిగారు విద్వాంసురాలును, తెలివైనవరాలు, పూర్వచారమునుబట్టి ఆమెకు పరిపాలనాధికార మొసంగవలసియుండెను.

“గద్వాలసంస్థానమును కీ॥ శే॥ రాజాగారిభార్య రాణిగారి కొప్పగించవలెనని మదరాసులో గిందువులు కోరుచున్నారు.” అను తీర్మానమును బాలసుబ్రహ్మణ్య మొదలగువారు ప్రతిపాదించిరి. ఇట్టిసభ మదరాసులో 1924 సం॥ జరిగెననియు అప్పుడు నైజాముగారు ఒకవిచారణసంఘమును నియమించిరి. కాని ఆ సంఘనివేదిక యింకను వెలువడలేదు అని చెప్పిరి. కన్నప్పగారు తీర్మానమును బలపరచిరి. ఏకగ్రీవముగ ఆమోదించబడెను.

బెంగాలులో ప్రాథమికవిద్య

ప్రభుత్వమువారు సెస్సువిధింప నూచించుట

కలకత్తా, సెప్టెం 28:— ప్రాథమికవిద్యగూర్చి ప్రభుత్వమువారు గావించిన ప్రకటనమునందు తగినడబ్బులేనిదే అధ్యాపనియ్యటకు సాధ్యపడదని తెలుపబడెను. ప్రస్తుతము బెంగాలు లెగిస్లేటివ్ ప్రాథమికవిద్యను తగినటులభివృద్ధి చేయుటకు తగినడబ్బుగానినందు. కాబట్టి క్రొత్తపన్నును విధించవలెనని ప్రభుత్వమువారు నూచించుచున్నారు. అనగా 1930 నున్న అక్షర ప్రకారము ఎదుర్కొను సెస్సును విధించుట కర్పాటు చేసి, వారిపైవచ్చుచున్న జిల్లా ప్రైవేటువిద్యార్థిగ నుండి, జిల్లాగౌర్డు యొక్క కొను ఉపాధ్యక్షుడు జిల్లా మేజిస్ట్రేటు అధ్యక్షుడుగ నుండి దానిని పొందింపవలయును. (అ. ప్రె.)

స్వతంత్ర కాంగ్రెసు పక్షము

దీహాను, ఒరిస్సాలో నిర్మింపబడుట

పండిత మాళవ్యా లజపత్రాయి గార్ల ప్రచారము

పాట్నా, సెప్టెంబరు 28:— పండిత మదనమోహన మాళవ్యా లాలాజపత్రాయిగారి లిచిత్రీకృత పచ్చినమీద స్వతంత్ర కాంగ్రెసు పక్షము నిర్మింపబడెను. ఇందు రాష్ట్రమునందని ఖాగములనుండియు చాచాపు 50 మంది ప్రభులు కేరీరి. కార్యనిర్వాహకుల లీడరు మెయ్య కొనబడిరి. అధ్యక్షుని నింకను యెన్నుకొనలేదు. దేశీ ప్రసాద సిన్హ, బాబు జగన్ నారాయణలాల్, బాబు ప్రజనారాయణ సాహి, బాబు జమ్నీ కిగారు సలలు కార్యదర్శులుగ నెన్ను కొనబడిరి. బాబు రాజంగిరిసింగు, బాబు నామేశ్వర ప్రసాదు, రాయ హరిప్రసాదులాల్ గారు జమీందారు లీడరుల కేరీరి. కిన్హ సభనాయకులు చాలమంది యీ పక్షమున కేరీరి. భూస్వాములకు, రైతులకు, యజమానులకు, పనివారలకు మధ్యనిప్పు విషయములను తగినటుల పరిష్కరింపగోరెదరు. తేదా వారివారి యిష్టమునచ్చినటుల వోటుజేసికొనవచ్చును. హిందూమహమ్మదీయుల మధ్యనున్న విషయములకు నీరీబంధనయే వర్తింతును.

పండిత మాళవ్యా లాలాజపత్రాయి

పాట్నా, సెప్టెంబరు 29:— స్వతంత్ర కాంగ్రెసు పక్ష ప్రచార సందర్భమున వచ్చిన పండిత మాళవ్యా లజపత్రాయి గారు పాట్నాలో సీకోనా తీరకుండిరి. ఈనాత్మ పక్ష నిర్మాణమునకు స్వయంబలతో వర్తించుచుండగాక యీపాట్నా యందు చేరినవారితోను చేరనున్నవారితోను యిష్టాగోష్ఠి సలిపిరి. చాలమంది కాంగ్రెసువారు లీడరులను కేరీరట్లు దెలియబున్నది. కార్యనిర్వాహకుల నెన్నుకొనబడు నేడు సమావేశము జరుగును. లాలాజపత్రాయి యీ ఉదయము బహులదేశీ గోరకూర్ను పోయిరి. బస్తీకిపోయి తరువాత కాకిపాటెదరు. పండిత మాళవ్యా యీసాయంత్రం బయలుదేరిపోవును.

ఉపన్యాసములు

పాట్నా, సెప్టెంబరు 29:— పండిత మాళవ్యా లాలాజపత్రాయిగారు గులాబ్ బాగ్ లో నిన్నసాయంత్రము బహిరంగ సభ యందు ప్రసంగించిరి. సభకు 7 వేలకుపైగా జనము వచ్చిరి. స్థానిక ప్రభులను నామాత్మకు గౌ. గజేంద్ర త్రిసింగుగారు పూజ వచ్చిరి. పండిత మాళవ్యాగారు మాట్లాడలేఖ సరికి మాతృభాష లాగు రహిమాను లేచి అడ్డుపడి ప్రశ్న లకుగ గోరగా చివర కని చెప్పి మాట్లాడలేట్టిరి. పండిత మాళవ్యా గంటపైగా మాట్లాడెను. వారు స్వరాజ్యపక్ష కానసభగా నిర్మనునమునలన దేశమునకు ప్రజలకు సోనిగల్గెనని చెప్పిరి. స్వరాజ్యపక్షమువారు కానసభలకు ప్రజాప్రతినిధులుగబోయి ఆచు లేకుండబోయిరి. పండిత మోతీలాలు మరల నిర్గమనమార్గ మవలంబించునా లేక నూత్నమార్గ మవలంబించునా యని యడిగిరి. కాంగ్రెసే కార్యనిర్వాహమును నిర్ణయింపజాలదు. దేశ మనుసరింపవలసిన మార్గమును కిరి లక్షల ఎన్నికదారులు నిర్ణయింపవలెగాని, కాంగ్రెసులోనుండు 11 వేలమంది గారు. స్వరాజ్యపక్ష మవలంబించు దుర్విధానమునలన ముఖ్యమంత్రియగు లాపక్షమునుండి తేరు గావలసినవైనను. మంత్రులకు కానసభలందు అధికసంఖ్యాకపక్షము శేషముశేయునదేల వారు పార్టీకార్యక్రమమును పనిజేయు నెడల చాల ఉపయోక్తమగు పనిజేయవచ్చును. తుదకు వారి టులజెప్పిరి. మీకు నిజమగు ప్రతినిధులుగనుండి స్వరాజ్యమును ప్రభుత్వమునుండి లాసుకొనువారలను కానసభలకు బంపుడు. మీఅంతరాత్మ విజ్ఞానముల నుపయోగించుటయే గాక యితరులు జెప్పుదానినిగూడ వినండి. మీ రొప్పుకొనజాలని వారి విధానమునకు వోటు జేయవలదు." (హావము)

లాలాజపత్రాయి

అంటు నుపన్యసించుచు గాంధీ దక్షిణాఫ్రికానుండి తిరిగి వచ్చినపిదప కార్యవిధానమునందు జేసిన అనేకమార్పులను వివరించిరి. 1922 నుండియు కాంగ్రెసు కార్యవిధాన నిర్మాణములందెటుల న్యాయవికల్పములను మార్పులు జరిగెనో గూడ మాచించిరి. రాజకీయముగను అధికముగను నిష్పహాయతకల్పి భారతీయులలో నైకమత్యము లేకపోవుటవలన నిట్టిమార్పులు గలుగుటచేత అటులజేసినవారని ఆంధ్రులకు నిందింపబడు లేదనిరి.

హిందూమహమ్మదీయవిభేదములు ఉద్వోగములు, శాసనసభాస్థానములగూర్చి హిందూమహమ్మదీయులలో విభేదములున్నంత కాలము ప్రభుత్వమునకు ప్రతిహేతుముగ నొక్కపనిని గట్టగ జేయజాలదు. హిందూ మహమ్మదీయులమైతి లేకుండుటచేతను, మహమ్మదీయులు ప్రత్యేకత్వము గోరుటచేతను అసహాయోద్యమ మవజయము గాంచెను. హిందువులు మహమ్మదీయులు తమమనస్సులను మార్చుకొన్నగాని యే రాజకీయ విధానమైనను నెఱవజాలదు. మహమ్మదీయులు హిందువులతో కేరీరగాని అట్టిది పనిజేయజాలదు. ఇప్పుడున్న ప్రకారము ఒకరినిజూచిన నొకరికి నమ్మకములేదు. ఈ అవిశ్వాసమున్నంతకాలము యెంత మందికార్యవిధాన మొకరు జరుగజాలరు. ఒకనాటి కెప్పటికైనను మహమ్మదీయులు హిందువులతో గలసి కార్య విధానమును నడిపి జరుగు గల్గుట కవకాశము యేర్పడవచ్చును.

ప్రతిష్టంభవిధానము

శాసనసభాకార్యవిధానమునందు ప్రతిష్టంభమునుమాటఅర్థము లేనిది. దానిని బెట్టునెడల తుదివరకు సాగింపవలెను. ప్రతిష్టంభ మని తరువాత ప్రభుత్వమువద్దకు పోయిచేయజాదుట అర్థము లేనిపని. ఇప్పటి కైడెండ్లనుండియు ప్రభుత్వము నోడింప జేసిన ప్రయత్నములు సకాలమునకు సరిగా జేయకపోవుటచేత దేశము యొక్క రాజకీయజీవితము సిద్ధాంతములమీదను, నూత్రముల మీదను అభివృద్ధి గాంచజాలదు. సంగతుల గవనింపవలయును. మహమ్మదీయులు తన కార్యవిధానమును ప్రారంభించి హిందువులను అనుసరింపగోరవలెను. అప్పుడు ఒకరితో నొకరు కేరీరవచ్చును. శాసనసభలకు బహిష్కరింపవలెను. తేదావినియోగింపవలెను. కానసభలకు తుపాక్ష వద్దనుచు అచటికి పోయి అల్లరినంతను జేయగోరుట అర్థము లేనిపని. శాసనసభలనుండి లాభములేనపుడు యెన్నికలమీద యంత డబ్బు దండుగ యెందును. శాసనసభలను కొంతవరకైనను ఉపయోగించెననువారు వానిలోనికి జొరవలెను. ప్రస్తుతము శాసనసభలను ఉపయోగమున్నంతవరకే మాడవలెను. అటుల జేయగోరనివారు శాసనసభలకు తమను బంపవలెనని యెన్నికదారులను గోరి మోసపుచ్చిన వారగుచున్నాడు. బాధికాలకు జేరినగాని తనకు మంచి కార్యవిధాన మేర్పడజాలదు. అసహాయ విధాన మంతరించుటతోనే కార్యవిధానమునైనను మనమునుజుడవాలమని వ్యక్తమయ్యెను. ప్రస్తుతము ప్రజలతో గలసి పనిజేయుట అవసరమైనది. శాసనసభలకు పని అందులో ఒక అంశము. అందుకని చెప్పించు డబ్బుకై తననాయకుని సంకేహమే. ప్రస్తుత విప్లవముగూర్చి చెప్పము ప్రభుత్వనిరంకుశత్వమును సహింపనని వారు జెప్పిరి. తమ తోటివారి దౌష్ట్యమునదాపజాలవచ్చు విదేశీయుల నణచుట తనకు అసమ్మతి దెలుపజాలమనివారు జెప్పిరి. (హావము.)

మాల్వీ ఫస్ట్ కుర హి మా ను గారు 1929 లో రాయలు కమిషను వచ్చినతరువాత స్వరాజ్యము వచ్చునకొని రాయని యడుగగా వారు లేదని ప్రత్యుత్తరమిచ్చిరి.

సం. రాష్ట్రస్వతంత్ర కాంగ్రెసుపక్షము

అలహాబాదు, సెప్టెంబరు 29:— సం. రాష్ట్రములందు స్వతంత్ర కాంగ్రెసుపక్షము యొకటి నిర్మింపబడెను. అందు కాన్పూరు కాంగ్రెసు కార్యవిధానము నంగీకరింపనివారు సభ్యులుగ నుండురు. శాసనసభలలో పక్షాధిపతియగు నున్న వాటిని పనిజేసెదరు. ఈ రాష్ట్రమునందు యీ కిందివారలను అనెంట్టికి బలపరచెదరు.

పండిత మదనమోహనమాళవ్యా— అలహాబాదు వాస్సీడివిజను.

బాబు ఘనశ్యామనాను— బిర్లాకాశీ, గరక్పూరు మూన్సి ఈశ్వరకరణ— లక్నో డివిజను.

పండిత సారినయనాథ కుంజ్రా— అగ్రా డివిజను. (అ. ప్రె.)

నీటిలోపడి కొట్టుకొనిపోవుట

రంగూను, సెప్టెంబరు 30:— కీడుగారిని నిన్న అగ్రెస్టు చేసిరిగాని తరువాత విచారణగా చనిపోయినవారు కాల్జారి పడినందున అగ్రెస్టుచేసినవారిని విడుదలచేసిరి. సరికేయిన మాక్లీ సీగారు ప్రమాదమువలన పోయిరి. ఇంతవరకు ఆయనకవము దొరకలేదు. (అ. ప్రె.)

వాతావరణస్థితి 1926 నం. సెప్టెంబరు 30-న తేది గురువారము

ముఖ్యతెలుగులు	గత 24 గంటలలో అత్యధిక ఉష్ణోగ్రత	గత 24 గంటలలో అత్యల్ప ఉష్ణోగ్రత	గత 24 గంటలలో వర్షపాతము	గత 24 గంటలలో సగటు ఉష్ణోగ్రత	గత 24 గంటలలో సగటు వర్షపాతము
గోపాల్ పూర్	94.5	73.4	0.08	17.94	-10.02
విశాఖపట్నం	90.2	79.9	...	26.08	+ 4.85
కాకినాడ	92.0	77.4	...	31.54	+ 9.66
మచిలీపట్నం	93.8	77.8	0.28
కర్నూలు	91.7	75.1	...	16.41	- 2.58
బళ్లారి	89.0	74.2	0.01	8.72	- 2.40
అనంతపురం	15.02	- 2.65
కడప	89.0	78.8	...	19.25	+ 0.82
నెల్లూరు	89.1	79.8	...	12.37	+ 0.82
మద్రాసు	86.0	77.3	...	9.45	- 6.01
కడపూరు	87.6	70.5	1.43	12.44	- 3.24
నీలము	92.9	69.8	0.91	15.08	- 5.19
కోయంబుత్తూరు	88.9	72.5	...	6.57	+ 0.81
తిరుచనాపల్లి	96.7	75.8	0.03	14.27	+ 2.63
నాగపట్నం	92.3	75.8	0.12	5.94	- 4.61
మధుర	95.1	74.7	...	8.56	- 4.09
పొంబాయి	89.5	81.6	...	1.55	- 1.08
తిరునల్వేలి	2.03	- 0.72
తిరువేండూరు	88.3	77.1	...	30.79	+ 1.78
కొచ్చిన్	84.4	75.7	0.06	87.83	+ 14.69
కాలికట్టు	88.8	75.7	0.08	107.77	+ 20.14
మంగళూరు	86.9	78.6	1.60	99.85	- 7.00
దెంగళూరు	88.5	69.4	...	18.03	+ 1.40
మైసూరు	75.1	68.4	0.10	99.54	- 4.02
కొడైకనాల్	66.7	58.2	...	19.81	- 3.51

సర్కారులు— మచిలీపట్నములో 0.28 వర్షించెను. గోపాల్ పూరులో చినుములు బడెను. మేఘములు విస్తారముగ నున్నవి. మచిలీపట్నములో 2 1/2 గోపాల్ పూరులో 5 1/2 డిగ్రీలు పగటికేడివి ఎక్కువ. రాత్రివేడివి విశాఖపట్నములో 2 1/2 డిగ్రీలు ఎక్కువ.

డక్కన్:— బళ్లారిలో చినుములు బడెను. మేఘములు విస్తారముగ నున్నవి. కడపలో పగటికేడివి 4 1/2 డిగ్రీలు తక్కువ. అదృ రాత్రివేడివి 2 1/2 డిగ్రీలు ఎక్కువ.

కర్నాటకము:— కడపూరులో 1.43 వర్షించెను. ముఖ్య విస్తారముగ నున్నది. పగటికేడివి 2 1/2 నుండి 6 1/2 డిగ్రీలు తక్కువ. రాత్రివేడివి కడపూరులో 5 1/2 డిగ్రీలు తక్కువ. అచట చినుములు బడవచ్చును.

సి. చెంగల్పూరాయ మొదలియారు, అఫీసివీటింగు వాతావరణ శాస్త్రజ్ఞుడు.

నర్స పాతము

సిన్హ, సెప్టెంబరు 30:— తూర్పువానలు మురరాసునకు ఉత్తరతీరమున ప్రారంభించివి. నర్స పాతము దక్షిణబర్మాకుకీ తెంగాలలో సామన్యముగను, ఒరిస్సా, కొంకణ, బొంబాయి, దక్కన్, మైసూరు, వద్రాసులలో స్థానికముగను, అస్సాము గుజరాతు, మధ్య పరగణాలు, తూర్పు బెంగాలు, ఉత్తర మదరాసు తీరములందు నర్స పాతము అక్కడక్కడ నున్నది. నూపన:— ఒరిస్సాలో 4 డిగ్రీలు గావచ్చును. (అ. ప్రె.)

బాక్సై విచారణ

మైసూరు ధనసహాయము

దెంగళూరు, సెప్టెంబరు 30:— సర్ విశ్వేశ్వరయ్యగారు ఇంగ్లాండులో నుండగా, మైసూరు ప్రభుత్వము బాక్సై విచారణ సందర్భమున భారత ప్రభుత్వమున కియమినిగిచ్చును తగ్గించువిషయమై భారత కార్యాలయముతో రాజాధారములు జరుపవలసినదిగ (వాయబుడెనని కొన్ని ప్రతిపక్షములు ప్రకటించబడిన వార్త నిపుడు అధికారులు ఖండించుచున్నారు. (అ. ప్రె.)

ఆంధ్ర రాష్ట్రములోని అఖిలభారత
చర్యచాసుసభ్యులు

క్రిందటి నెల ౨౬ వ తేదీ యందుండియూరిలో (రకటం
చేసిన ఆంధ్రముఖ్యమంత్రి భారతదేశములో నాంధ్రదేశము నాల్గవసాన
సంక్రమించినట్లు తెలుసుకొనుట. "ఏ" తరగతి సభ్యుల సంఖ్య
౧౫౫, కాంగ్రెసులో నుంచుచున్నా నిచ్చి చేరినసభ్యులు ౧౧౨, ఈ
సభ్యుల సంఖ్యలను బట్టి మనరాష్ట్రము ప్రథమ గణ్యముగా
నూర్చుది. "ఏ" తరగతి సభ్యులసంఖ్య కొంత తక్కినదైతేను,
నూరి వాగ్దత్తులనుకొక, వారి కృషినిబట్టి మాచివయడల, మన
ను చివరనుండి రెండవవారమునూర్చున్నాము. ఆయ్యది చింత
కరము. వాకిడదీస సభ్యుల కందరికీ హెచ్చరికలు పంపివాము.
చాలని గమనించ మరల వివాదాత్మక ద్వారా వారలను ప్రాంతీయ
చింతాను. రాష్ట్రములో జిల్లావారీగా నంకెలు లేయాక, లేని,
జిల్లా నియంత్రణ పంపివాము. చాలనిబట్టి తేలగల ముఖ్యమంత్రి
చింతా కొన్ని వనబివేసెను. ముఖ్యగోదావరి మొదలును, త
రాష్ట్రం నుంటూరును, ఆపై చిత్తూరును, అటపిమ్మట కృష్ణాను
గోదావరియును, అనంతరమున విశాఖపట్టణమును, తదుపరి గంజా
మును, అనంతర తూర్పు కృష్ణాయను, సంఖ్యాబాహుళ్యమును
బట్టి రెక్కలోనికి వచ్చినవి. అంతల నెల్లూరు, పడమర కృష్ణా
ను చెప్పవలెను. కాశీ విద్యాపీఠమునుండి ఇద్దరు భిక్షులు కానుక
లంపుట గణనీయము.

ఈ మొత్తం సభ్యులలో ౧౨ నెలలకు పూర్తిగాను, మరి
కొంతకాలము పైగాను నూలుపంపినవారి సంఖ్య, ౧౦. ఇది ప్ర
శంసనీయము. తమిళిని, నిర్విఘ్నముగా, సకాలములోపలనే,
నిర్వహించిన వీరల సభిసంఘించెదను. ఆరునెలలపైకాలము నూలు
ఇచ్చినవారు ౨౧౦. వీరిసంఖ్య సగముకుగూడ లోబడియుండు
ట లోపమునే యెంచవలెను సక్రమముగా వాగ్దత్తులను క్రి
యాచూపమున పరిమింపచేయకపోవుట దురదృష్టము. (కేదా
భిక్షులు లోపించిన ట్లాపింపవలసినవచ్చును.

సభ్యులందరు క్రమముగా చేర్చించినచో, సభ్యుల కంద
రిన నూలు ౫౧,౬౦,౦౦౦ అనగా ౧౩౬౫ గజముల ఖర్చు
కు సరిపోవునూలు చేపూరును. కాని మనము వాకిడదీయన్న
మొత్తము ౨౬,౧౧,౦౦౦ గజాలు. అనగా నూటికి ౧౦ చొ
ప్పున ఋణపడియున్నాము. ఋణ మొత్తమునుబట్టి గుంటూరు
తూర్పు గోదావరి, చిత్తూరుజిల్లాలు మొదలు మాడుస్తానముల
లో నిలిచినవి. ఇయ్యవలసిన నూలు గజాలు నూరింటికి నుంటూ
రు ౬౦ చొప్పునను, తూర్పు గోదావరి ౧౨ చొప్పునను, చి
త్తూరు ౧౦ చొప్పునను వాకిడదీయారు. గుంటూరు ఋణశీతి సం
తాపకరము. పశ్చిమకృష్ణా ౫౧ పశ్చిమ గోదావరి ౫౩ గం
జాం ౫౦ నెల్లూరు ౧౨ విశాఖపట్టణం ౧౧ తూర్పుకృష్ణా ౨౫
కేతాంశములలో వాకిడదీయారు. తమ వాగ్దత్తుల కొంచెము
హెచ్చరికపడగా పూర్తిచేసినవారు మద్రాసు జిల్లావారు
వాగ్దత్తుల ప్రశంసనీయము.

తూర్పుగోదావరిజిల్లాలో జరిగిన ప్రశస్తమైన పనికి కా
రణము గొతమీ ఆశ్రమమే. ఆశ్రమవాసులను పరిసర నివాసు
లను కలిసి ౧౦౩ గురు సభ్యులు. అనగా రాష్ట్రముమీద నాల్గవ
జంతువారే. దాక్తురు గుబ్రహృద్యముగాయ ఆంధ్రలోకముయొ
క్క వన్నెలకు పోతులు. గ్రామ పునర్నిర్మాణ మహాశిల్పమును
నిర్వాహకార్యక్రమములోని అవకాశములను ఇచ్చట ఋణమును
చున్నది.

గుంటూరుపట్టణముక్రింద పేర్లు యిచ్చినవారు ౧౦౨
గురు. అయినను ౨౧ వందల ఇతరగ్రామస్థులు కాక గుంటూరు
వారు ౧౬. ఇందులో ౨౩ మంది గుంటూరు నగరపాలక సం
ఘముక్రింద ఉపాధ్యాయులుగను ఇతర పురస్థానములలోనో
చేరినారు. శ్రీయంత నడింపల్లి లక్ష్మీ సరసిహారావుగారు,
ఆనగరాధ్యక్షులుగా యీ విషయమే చేసిన కృషి క్లామాహ
త్రము. ఇతరచోట్ల ఆనుసరించ లేనియన్నది.

చిత్తూరులో ౫౦ మందికి తిరుపతిపట్టణము ౫౨ సభ్యు
లను అనుగ్రహించినది. శ్రీయంత రాజగోపాలాచార్యులుగారి
నిరాపేక్షమననయే దీనికి కారణము. వారికి వందనములు.

యావత్తుండి సభ్యులలో శ్రీసభ్యులు ౧౬ గురు.
తూర్పు గోదావరి ౩౫ గురిన, గుంటూరు ౨౧ మందిన, విశాఖ
పట్టణం ౧౦ మందిన, గంజాం, నెల్లూరు, తూర్పు కృష్ణాజిల్లా
లలో చేరి నలుగురిని, పశ్చిమగోదావరి ముగ్గురిని, చిత్తూరు
పశ్చిమ కృష్ణాజిల్లాలు చెరి యిద్దరిని, అనంతపురం కడపజిల్లాలో
చెరియొక్కరిని సభ్యులుగా చేర్చిరి.

౧౫౫ సభ్యులలోను మహమ్మదీయ సభ్యులు ౧౧ అం
దులో ౧౨ గుంటూరువారు. నెల్లూరులో నొకరు, గంజాంలో
నొక్కరును చేరిరి.

గోరమి ఆశ్రమమువారు మరొక్క యాధిక్యత కూడ
పంపించిరి. పంచమాది నిమ్మచాతి సభ్యులను చేర్చు యన్య
వ్యముగూడ వారే. అచ్చట సభ్యులలో పంచమాది సభ్యులు
పెక్కు. అచ్చట గలరు. గుంటూరునగరసభ్యులలో కొందరు క్రైస్త
వులు చేరియుండుట మదాహనము.

గొల్లపూడి సీతారామశాస్త్రి.

ఆంధ్ర రాష్ట్రము

వోటరు మహాశయులకు

ఆంధ్రముండలములకు కాసనసభ్యుల ఎన్నికలలో సంబం
ధించినంతవరకు మూత్రమే వ్రాయవలెను. అక్టోబరు 4-వ తేదీన
భారతకాసనసభ్యుల యొక్కయు రాష్ట్రీయసభ్యుల
యొక్కయు నామములు ప్రకటింపబడును. నవంబరు 8-వ
తేదీన ఎన్నికలు జరుగనున్నది. ఎన్నికలకుపూర్వము వోటర్లు
గమనింపదగిన చుట్టూరయములు క్రిందముగా చెప్పెద.

భారత కాసనసభ

ఈసభలో చేర్చు రాష్ట్రీయ ప్రతినిధులు 15 గురు యుం
దురు. వీరిలో మహమ్మదీయసభ్యులు 10, మహమ్మదీయస
భ్యులు 3, ఇతరసభ్యులు 2, ముస్లిముల ప్రతినిధి 1,
భారతీయ ప్రతినిధి 1 యుండును. వీరిలో ఆంధ్ర
ముండలమునుండి 4 మహమ్మదీయసభ్యులును, 1 మహమ్మ
దీయప్రతినిధియును మాత్రము ముఖ్యముగ నుండును. మహమ్మ
దీయసభ్యులలో ఒకరు గంజాము, విశాఖపట్టణ జిల్లాలతర
పునను, మఱియుకరు గోదావరి, కృష్ణాముండలములపక్షమునను,
వేటూరు గుంటూరు, నెల్లూరుముండలము తరపునను, ఇంకొ
కరు దత్తములమును, చిత్తూరుపక్షమునను ప్రాతినిధ్యము
వహింతురు. ఆంధ్రముండలముల నన్నిటిపక్షమునను ఒక మహ
మ్మదీయ సభ్యునుమాత్రము గలడు. భారతకాసనసభలో విశే
ష ఆంధ్రముండలముల ముఖ్యపరినిధులు. మొత్తముగా ఆంధ్ర
రాష్ట్రములో అసెంబ్లీ సభ్యులు లాసంగల శ్రీ పురుషుల సంఖ్య
(1928) 188608 ఏమియూరూపాయల భూభిక్షుగాని, మునిసిపాలి
టీలోనివారగునో 20 రూపాయలు వృత్తిపన్నుగాని, ఆస్తి
పన్నుగాని, రాబడిపన్నుగాని చెల్లించి ఏ వృత్తియినను
అసెంబ్లీ వోటు యివ్వ నర్హులగురు.

రాష్ట్రీయ కాసనసభ

రాష్ట్రీయ సభలో 93 గురు ప్రతినిధులు యుండురు.
వీరిలో సాంధ్రముండలముల పక్షమున ముఖ్యముగా 28 గురు
మహమ్మదీయసభ్యులును 3 మహమ్మదీయ సభ్యులును, 2
క్రైస్తవ సభ్యులును, 3 ముస్లిముల ప్రతినిధులును యుండు
రు. వీరుగాక మఱి యొకరిద్దరుండిన మండలమును. ప్రైవేట్
లలో విశాఖపట్టణము కాకినాడ నగరముల పక్షమున ప్రత్యేక
ముగ వోట్లకు యుండురు. ఆంధ్రముండలములలో రాష్ట్రీయ
సభ్యులకు సమ్యక్తు లాసంగల శ్రీ పురుషుల మొత్త సంఖ్య
(1928) 522,577 రు ఏమియూరూపాయల భూభిక్షుగాని 3 రూ
పాయలు ఇకకామ్ టాక్సుగాని మునిసిపాలిటీలోనివారగునో 8
రూపాయలు వృత్తిపన్నుగాని ఆస్తిపన్నుగాని చెల్లించి ప్రతి
వారును యావోటు యివ్వవచ్చును. (ప్రతి వోటరునకు 2 ముఖ్య
తు లాంసగు హక్కు గలదు.

1920 నుంచి వచ్చు ర ము న జ రి గి న ఎన్ని
కల ఫలితము నకును 1923 లో జరిగిన ఎన్నికల ఫలి
తమునకును విశేషవ్యత్యాసము గలదు. కాసనసభాసభ్యుల
రొద్దయములను 1920 లో జరిగిన ఎన్నికలసందర్భమున ప్రజలు
ఏమియూ పోల్చిని యుండలేదు. 1928 లో కాంగ్రెస్ యా
దేశానుసారముగా ప్రజలు ఎక్కువ వోట్లను కలగజేసి
కొనియుండిరి. ఒకటి రెండు నిదర్శనము లిచ్చెద. అసెంబ్లీ ఎన్ని
కల సందర్భమున 1920 లో గోదావరి-కృష్ణాముండలములపక్ష
మున 100 కి 17.9 చొప్పునను గుంటూరు-నెల్లూరు మండల
ముల పక్షమున 100 కి 14.4 చొప్పునను ఓట్లు యివ్వబడెను.
అదే ఎన్నికల సందర్భమున 1928 లో గోదావరి-కృష్ణా మండ
లముల పక్షమున 100 కి 87.6 చొప్పునను గుంటూరు-నెల్లూ
రు పక్షమున 88.61 చొప్పునను ఓట్లు ఇవ్వబడెను. రాష్ట్రీయ
కాసనసభ్యుల ఎన్నికల సందర్భమునను యీ విధముగానే జరిగి
యుండెను. గుంటూరు మండలమున 1920-లో 100 కి 11.8
చొప్పునను, 1928 లో 85 చొప్పునను, కృష్ణాముండలములో
1920 లో 18.9 చొప్పునను, 1928 లో 86.1 చొప్పునను సమ్యక్
తు లివ్వబడెను. పై సంఖ్యలనుబట్టి ఆంగ్లముకాంగ్రెస్ నియమ
ములపై గల విశ్వాసాదరణము లేంత తీవ్రమైనవో పుష్టము
కాగలదు. ఈ సంవత్సరము జరుగనున్న ఎన్నికల సందర్భమున
వివిధ రాజకీయసంఘముల తీవ్రమైన ప్రచారము నున్నది తమ
తమ పక్షసభ్యులను బుప భిక్షులప్రయత్నములు గావించు
చున్నది. సంస్కరణముల ప్రవేశకాంతరము రాజకీయవాతా
వరణమునందు ఎట్టి తీవ్రమైన మార్పులు, హెచ్చుతగ్గులు కలి
గెనో ఎల్లచెరిగినదే. మన దేశమున ప్రస్తుతము సమాకారపక్ష
ము, సమచిత్తసహకారపక్షము, స్వరాజ్యపక్షము, మితవాద
పక్షము, జాతీయపక్షము, స్వతంత్రపక్షముమొదలగు నెన్నియో
గలవు. వీరిలో పెక్కింటికి సంపూర్ణమైన, స్థిరమైనకార్యప్రణా
ళిక యున్నట్లు కనబడదు. వీనియొక్క యనలు సీతాకోకప

పుగు వివిధాంశాలపై నూర్చి కాపున ఓటుదమహాశయులారే,
అభ్యుదయ జాతిమతవద్ద విశ్లేషము లేచుక, బంధుత్వ మిత్రత్వము
జాడక, భౌగోళికాగ్రములు, ఎలకుబడి, అడంబరముల వాటి
పక, ముఖ్యములకు చేపయొక్క పూర్వాపరసందర్భము లాలా
చించి దేశ స్వాతంత్ర్యసంపాదనమునే లక్ష్యము యంచుకొని
అభ్యుదయలో నెవరు త్యాగశీలుకో, దేశసేవాచరాయణులలో
రాజ్యతంత్రవికారయలో, వాక్పూర్వములలో బాగుగా తర్క
వితర్కము తర్జనభర్జనము గావించి తగినవారికి సమ్యక్తులొసంగి
ప్రార్థించెద. ఓటు కన్యవంటిదని మహాత్ముడు నెలవిచ్చియున్నా
డు. కన్యాదానవరుని శ్రీమలయాప్రపాయశుభ లక్షణము.
విచారించువారి ఓట్లస్పృహరు అభ్యుదయయొక్క ఆస్వాత నర్హ
లను గమనింపవలయును.

బాపట్ల, 29-9-26 సింగంపల్లి వేంకటాద్రి.

మైలవరంవారి సత్రం - బెజవాడ

బెజవాడబస్ట్రీ బ్రాహ్మణ వీధిలో ఉన్న మైలవరంవా
సత్రము ఇదివరకు రివిన్యూ విచారణ జరిగి సదరు సత్రము కలె
క్టరుగారి ధర్మాదాయముల లెక్కులో చేరియున్నది. సత్ర్యలో
సత్రముగా రికార్డు కాబడినది. ఇప్పుడు సదరు సత్రమును సరి
చి స్త్రీము దావాకు ప్రయత్నములు జరుగుచుండగా సదరు
సత్రమును శ్రీ మైలవరం జమీందారు లితరులకు విక్రయ ప్రయ
త్నములు జరుపుచున్నట్లుల చెలియుచున్నది. ఇదివరకు కొన
వారికి హెచ్చరిక చేయబడి వత్రికలలో వైవివరములు ప్రయ
రింపబడినప్పటికి తిరిగి దావారాగలదనేసంగతి, కొనువారు కె
లిసికొనుటకై ఇందు నూలకముగ గోరబడుచున్నారు. క్రొత్త
కట్టమలను గట్టుచో నష్టపడగలరు. దావా దాఖలు చేయ
దనుని జమీందార్ల కిదివరకే నోటను లెప్పుబడినది.

వెదిభొట్ల వీరయ్య బి. ఏ. బి. ఎల్.
బెజవాడ ధర్మాదాయములకమిటి మెంబరు.

మద్రాసు అండు సదరక్ మరాటా
రైల్వేకంవెసి, లిమిటెడ్.

(ఇంగ్లాండులో ఇకకార్పొరేటు చేయబడినది)

నోటీసు

చీరాలకు వచ్చునట్టి అన్ని విధములైన సామా
నులకును, రైల్వేకంవెసివారిచే నియమింపబడిన
కాలపరిమితిని అతిక్రమించిన ఒక దినము లేక ఒక
దినములో కొంతభాగమైనప్పటికిని, మణుగు లేక
మణుగులో కొంతభాగమైనప్పటికిని, పూర్తిగా మ
ణుగు ఒక్కింటికి ఒక అణాచొప్పున 1926 అక్టో
బరు మొదటితేదీనుండి నేలబాడుగను చెల్లింపవలసి
యుండును.

సామానులు చేరినదినము మొదలు మరు
సటిరోజు సాయంకాలము అఫీసు మూయువరకు
నేలబాడుగను చెల్లింపనవసరము లేకయే సామా
నుల తీసుకొనిపోవచ్చును.

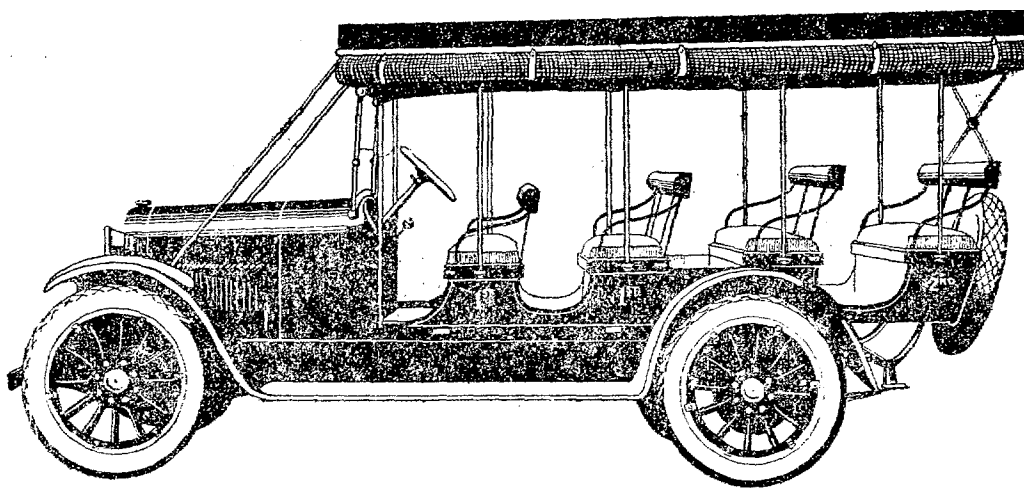
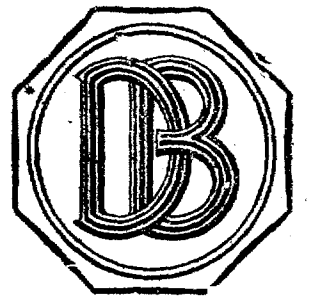
గడ్డకు శస్త్రచికిత్స లేకనే
అద్భుత నివారిణి

నాకుమా రైతు గొంతుయొక్క వెనుక భాగమునకు ఒక
గడ్డకే వెను. అందుచే 103 డిగ్రీల జ్వరమువూచుచున్నా. నేను
ఆంగ్లవైద్యుల నడిగినప్పుడు శస్త్రచికిత్స చేయవలెనని సలహాని
చ్చిరి. రాజోపు అపాయమును గుఱించి భయపడినందునను,
సాధారణముగా శస్త్రచికిత్స అపజయమునొందుటలనను ప్రస్తు
తము చెన్నపట్టణము, మైలాపూరు సెన్ థోమునందు లిక్విడెరా
రియార్ వీధిలో ఆల్బర్టా లాడ్జియందు కాపురమున్న పండిత
స్వామి శ్రీనివాస ఆయ్యంగారికి యోచించిరిని. నాకాశ్చ
ర్యము గలుగునట్లు వారులోనికి బొంధునిచ్చి శస్త్రచికిత్స
లేకనే బాగుచేసిరి.

ఎం. ఏ. శ్రీనివాస అయ్యంగారు ప్రొవైట్టరు
ఇంగ్లీషు మైలరంగుపాకు, మాంటూరోడ్డు, మదరాసు
తిరువళిక్కేణి

The **Reward** *of* **Merit**

DODGE BROTHERS

Leadership

ADDISON & Co. Ltd.,

TRICHINOPOLY. MADRAS. BANGALORE.

వృత్తాంతలేఖలు

తెనాలి

(స్వకీయవిలేఖరి)

ఘోరమైన హత్యలు

తెనాలి గ్రామములో ఆదివారము రాత్రి యిరువురు మహమ్మదీయులు ఘోరముగా హత్యగావించబడిరి. హత్యగావించబడినవారిలో నొకరు యిప్పటి తాలూకా హైస్కూల్లో జిమ్నాస్టిక్, అందు ద్రాయింగు వుపాధ్యాయులు. వీరు గ్రామములో గౌరవముగ జీవించుచు పురజమల మన్ననలకు పాత్రులైనవారు. వీరు తెనాలి అర్బన్ బ్యాంక్లో మహమ్మదీయుల తరపున యిప్పటికి 15 సంవత్సరములనుంచి డైరెక్టరుగా పనిచేయుచున్నారు. రెండవవారు కట్టుపనికల్ల జీవముచేయు యిస్మాయీల్ సా హెబు అనువారు. వీరిరువురును మంచిబలముగలవారు. ఆదివార రోజున యెరుభయ్యలను క తెవర గ్రామమునుంచి తిరిగి వచ్చుచుండగా కొందరు యెరుక్కొని ప్రభుమున యిస్మాయీల్ సా హెబును కత్తితో పొడిచి చంపినట్లున్ను, నులేమాకా సా హెబు తమగుట్టు బయటపెట్టునని, వారినిగూడ చంపినట్లున్ను వార్తలు బయటపడుచున్నవి. ఈ హత్యల ఆచోకి యంతవరకు యెమియు బయటపడలేదు. పోలీసు వుద్యోగీయులు తమధర్మమును క్రమముగా నిర్వహించి, యీ హత్యల ఆచోకిని బయటకుతీసి ప్రజల మెప్పును బడయుదురని నమ్ముచున్నాము. ఈ విషయములో ప్రజలలో అలజడి చాల యెక్కువగా నున్నది.

ఆలమూరు

(స్వకీయ విలేఖరి)

పెద్దాపురం డిప్యూటీ కలెక్టరుగారు మా గ్రామంలో చూడు రోజులనుండి మకాము చేసినారు. డిప్యూటీ కలెక్టరుగారు వారి ఆఫీసు తిరిగిచేయుచున్నారు. మాడివిజ్ డిప్యూటీ కలెక్టరుగారు వారు క్రొత్తగా అమలాపురమునుంచి బదిలీయై వచ్చినారు. వీరు చాల చిన్నవయస్కులు ఓడ్రులు. బెహరాగారని పిలవడమేగాని వీరి నామము చాలమందికి తెలియదు. వీరు అమలాపురములో సబ్ మేజిస్ట్రేటు పదవియందు చాల నిపుణతతో వ్యవహరించి నిష్పతి. పాతముగా న్యాయము తీర్చేవారని మంచి పేరు గడించివారు. బ్రాహ్మణ బ్రాహ్మణేతర కులాభిమానములలో తగులుకోక బహుజనానురంజకముగ తమ విధుల కధర్మమును నిర్వహించుచున్నారని వాడుకపడ్డారు. అమలాపురం తాలూకాలో మేజిస్ట్రేటు యుద్యోగము చేసి అన్ని కక్షలవారి చేతను సమానదరణ పొంది ఉద్యోగము చేసి మెప్పుపొందినది వీరికొక్కతే యని చెప్పకతప్పదు. వీరు అమలాపురము విడిచి వెళ్లునప్పుడు పట్టణములోని పెద్దయుద్యోగిగృహుల సబుజ్జీ మొదలు ప్రభువ్యవస్థాపకులు, ప్లీడర్లు, వర్తకులు, వ్యవసాయకులు వివిధ రాజకీయకక్షలవారు వీరి గౌరవాగ్ధులు సభ సేర్పాటుచేసి వీరిని ప్రశంసించిరి. వీరు ఆలమూరు డివిజనులో కూడా యిట్టిగౌరవమునే సంపాదించు రని తలంచుచున్నాడు.

25-9-26 తేదీ సాయంకాలము డిప్యూటీ కలెక్టరుగారు ఆలమూరు గ్రామ పంచాయితీ ఆఫీసును సందర్శించిరి. తాలూకా బోర్డు సభ్యులగు శ్రీయుత నరసింహదేవర సత్యనారాయణగారు గ్రామ పంచాయితీ అధ్యక్షులు. పంచాయితీ వారి యాజమాన్యమున పుష్కభాండాగారము నిర్వహింపబడుచున్నది. డిప్యూటీ కలెక్టరుగారు పుష్క భాండాగారములోని పుష్కములు గ్రామస్థులందరు విరివిగ వాడుట చూచి చాల సంతసించిరి. పంచాయితీ వారి సంవత్సరము దాదాపు నాలుగువేల రూపాయలు ఖర్చు పరచి గ్రామంలోని మంచినీళ్ల చెరువు పూర్తిగ త్రవ్వించి మంచి నీటిపడుపాయమును కలుగచేసిరి. ఈ చెరువుగట్టన్నియు బాగుగ వికలము చేయించి ఫలవృక్షములు నాటించి గ్రామ పంచాయితీ ఆదాయమును వృద్ధిచేయు తలంపుతో నున్నారు. కాని కొంతమంది గ్రామస్థులు వీరి సదభిప్రాయమునకు వ్యతిరేకముగా చెరువుగట్టమీద పాలకపు జనమునకు కొంపలు కట్టుకొనుటకు డిప్యూటీ కలెక్టరుగారివద్ద యిండ్లకు దరఖాస్తు పెట్టించుచున్నారు. పట్టా వస్త్రపులు, పార్కులు, మ్యూజియములు

Cook with Cocogem

All my cooking is now done in Cocogem, the 100% pure vegetable shortening

It is a pleasure to cook with Cocogem. It is so clean and cooks such tasty and digestible dishes that I refuse to use adulterated ghee again.

Take my advice and use only

Cocogem

కట్టించి ప్రజావిక్రాంతికి తోడ్పడునట్లు యీ గ్రామ పంచాయితీవారు కోనేరుగట్టున మంచి ఫలవృక్షాకులతో కూడిన తోటపెంచి చెరువునీరు అపరిశుభ్రము కాకుండ కాపాడ యత్నించుచుండ నసహనముచే కొందరు విఘాతము కల్గించుచున్నారు. డిప్యూటీ కలెక్టరుగారు పంచాయితీవారి అభిప్రాయమును ఇండ్ల దరఖాస్తుదారుల అభిప్రాయము తెలుసుకున్నారు. ముం చేమి చేపెదకో చూడవలసియున్నది. పంచాయితీ అధ్యక్షులగు సత్యనారాయణగారు యిండ్లు చెరువుగట్టుపై నీయ కూడదని తీవ్రముగా ప్రతిఘటించుచున్నారు. ఇండ్లలోని మరుగునీరు, పెంట చేత చెరువులోనికి పోనిచ్చి చెరువునీరు కల్మష పరతురని స్థలముల నిచ్చుటకు ఒప్పుకొనుటలేదు. పంచాయితీ స్వాధీనములో యుంచవలసినదిగా కోరుచున్నారు. రివిన్యూ వారి దృక్పథ మెట్లుండునో చూడవలసియున్నది.

కాకినాడ పురపాలకసంఘము

(స్వకీయవిలేఖరి)

కాకినాడ, సెప్టెం 29:— అక్టోబరు నెలఖరకు 8 మ్యూనిసిపల్ సభ్యులసభను కాళీఅగును. వాటి ఎన్నికలు 27 వ తేదీని జరిగినది. ఈ 8 స్థానములలోను విడింటికిమాత్రము కాంగ్రెసుసంఘమువారు తమపక్షపు అభ్యర్థుల నిలిపియున్నారు. అందు ఇద్దరు యల్లాజోష్యుల కామేశ్వరరావు చావలి రామసోమయాజులుగార్లు పోటీలేకుండనే ఎన్నికలైరి. తక్కిన ముగ్గురు కాంగ్రెసు అభ్యర్థులలోను, వుప్పలూరి భీమశంకర శాస్త్రిగారు 5 వ వార్డునకును రావుబహద్దరు వైదా వెంకటదలవతిగారు 9 వ వార్డునకును జయప్రదముగా నెన్నుకొనబడిరి. కాంగ్రెస్ మ్యూనిసిపల్ పార్టీలో యిప్పుడొకసభ్యుడు తగ్గన.

రాజమండ్రి

(స్వకీయవిలేఖరి)

శ్రీ వీరేశలింగం మొమోరియలు ఫండు

సెప్టెంబరు 28:— శ్రీ బాబూ హేమచంద్ర సర్కారు గారు యిప్పటివరకు యీదినన చందాలను వేయించిరి:

మేమూరి రామకృష్ణరావుగారు, కాకినాడ కాలేజి (ప్రిన్సిపాలుగారు)	రూ 116-
కోకా వేంకటసుబ్బారావుగారు, దివాను, పిరా	389
పురం సంస్థానం	60
యమ్. బాసకిరామయ్యగారు	250
పెద్దాడ మండరశివరావుగారు	100
కనపర్తి శ్రీరాములుగారు	50
క్రొవ్వడి శేషవేంకటకాశీపతిగారు	

మొత్తము రూ 926

మునిసిపలు

తనవారము సాయంకాలము మునిసిపలు సంఘ అవసర సభ యొకటి మ్యూజియమువోలలో డాక్టరు పాలకోడేటి గురు మూర్తిగారి అధ్యక్షత క్రింద సమావేశమయ్యెను. మ-రా-రా చుక్కా అప్పలస్వామిగారిని జిల్లా సెకండరీ ఎడ్యుకేషన్ సభ్యునిగా ఆసభలో ఎన్నుకొనిరి.

రాజమండ్రి కోలపరేటిపు సెంట్రీలు బ్యాంకు

ఆదివారము సాయంకాలము బ్యాంకు ఆఫీసువోలలో రాజమండ్రి కోలపరేటిపు సెంట్రలు బ్యాంకు సాధారణసంఘ సమావేశము మ-రా-రా దివాన్ బహద్దరు చిత్రపు వేంకటాచలం పంతులుగారి అధ్యక్షత క్రింద సమావేశమయ్యెను. నూటికి ఎనిమిది రూపాయలు తాభము పంచిపెట్టబడినది. ఇదివరలో

పోలవరమునకు కాకుండా భద్రదాసలచేతి మాడ
య్యంకు అధికారములోనికి తీసికొనబడినది. అనాటి సా
లము జరిగిన దైర్ఘ్యముల సభలోను-రా-రా చిత్రపు వేం
లం పంతులుగారిని అవ్యక్తులుగాను, కందుకూరి సీతా
వంధరపుగారిని ఉపాధ్యక్షులుగాను, పెద్దాడ సుందర
పురాని ప్రజలగుగాను, డాక్టరు పాలకోడేటి గురు
గారిని కార్యదర్శిగాను ఎన్నుకొనిరి.

రామమోహన్ వర్ధంతి

సానికప్రార్థనసమాజమువారు రామమోహన్ వర్ధంతిని
జయప్రదముగా జరిపిరి. సాయంకాలము విశేషలింగ
త పాతకాలహోలలో బహిరంగ సభ యొ
య్యబడినది. బాబూ హేమచంద్ర సర్కారుగారు అధ్య
క్షులయిరి. మ.రా.రా. కామరాజు హనుమంతరావుగారు
మల్లెంపూడి అప్పారావుగారు రామమోహన్ యొక్క
యనుగుర్పియు, సందేశమునుగూర్చియు మాట్లాడిరి. ఆ
నకును ఉపన్యాసములకును వందనములతో సభ ముగిసెను.

గాజుమండ్రీ సెంట్రల్ బ్యాంక్ మహాజనసభ

ది 26-9-26 తేదీ మధ్యాహ్నము 4 గంటలకు రాజ
కొ ఆపరేటివు సెంట్రల్ బ్యాంక్ మహాజనసభ సెంట్రల్ బ్యాంక్
ఆఫీసులో దీవానుబహద్రుల చిత్రపు వెంకటాచలం పం
తి యాధిపత్యమున జరిగినది. ఈ బ్యాంకు 1919 సం
వలో స్థాపించబడినది. ఆరుసంవత్సరములు పూర్తియైనది.
అందులో 30 మంది వ్యక్తిగతవ్యక్తులు- 34 సంఘములును చే
డిరి. సంవత్సరాంతమునకు బ్యాంకులో 12,550 రు పేరు
మున్నది. బ్యాంకువారు 54586 రూ డిపోజిట్లను గ్రహిం
మదరాసు అపెక్స్ బ్యాంకునుంచి యీ బ్యాంకువారు
ప్రముఖ తీయలేదు. బ్యాంకు నిర్వహించుటకు కావలసిన
వ్యక్తుల బ్యాంకు డిపోజిట్లను సంపాదించ గలుగుచున్నది.
రూ తణిఖీనిధిని 2356 రు తేనునిధిని బ్యాంకు నేటికి
గడించ గలిగినది. ప్రస్తావన సంవత్సరములో బ్యాంకు
1302 రూ లాభము వచ్చినది. నూటికి 8 రూ చొప్పున
లాభాదారులకు డివిడెండు పంచిపెట్ట గలిగెను. రాజమ
ంధ్రవర బ్యాంకు వ్యవహారములయొక్క మెట్టతాళాకాగ్రామ
లో మాత్రమే సంబంధము కలిగియుండుటచే బ్యాంకు వ్యవ
హారము బలపడెను. సంఘవ్యవహారములు చాల హైస్టానుగ
న్నవి. బ్యాంకు వ్యవహారప్రదేశము విస్తరింప కేయలనియు
డిపోజిట్ల మెంట్లు యుద్ధోయులు, సెంట్రల్ బ్యాంకు
నును దైర్ఘ్య బ్యాంకు అభివృద్ధినియమై తోడ్పడ
చున్నది. బ్యాంకు అభివృద్ధి విషయమై డిపోజిట్
లవారు ప్రత్యేకపు యిన్స్పెక్టరును నియోగించిరి. సెం
గ్యాంకువారు యుత్సాహముతో పనిచేయు పాఠకర్తము
నియోగించిరి. శ్రీయుత పాలకోడేటి గురుమూర్తిగారు
బ్యాంకు తరపున ఎక్సెక్యూటివ్ బ్యాంకును ప్రతినిధిగా
గొబడిరి. ఈక్రింది సభ్యులు బ్యాంకు పాలకవర్గముగా
కొబడిరి.

అధ్యక్షులు:- డివానుబహద్రుల-చిత్రపు వెంకటాచలం
ల గారు.

ఉపాధ్యక్షులు:- కందుకూరి రామచంద్రరావుగారు.

కార్యదర్శి:- పాలకోడేటి గురుమూర్తిగారు.

కోశాధిపతి:- పెద్దాడ సుందరశివరావుగారు.

దైర్ఘ్య:- నరసింహదేవర సత్యనారాయణగారు.

యం. గోపాలరావుగారు.

కాకేరు సంఘప్రతినిధి కడియం సంఘప్రతినిధి, కోరు
సంఘప్రతినిధి, రాజమండ్రి సంఘ సంఘప్రతినిధి,
పురం సంఘప్రతినిధి.

(స్వకీయవిలేజరి)

గ్యారంటీ!! మూలికావైద్యము!!

నారాయణి

ఇది శుక్లవస్త్రము, శ్రీ లెల్లకుసుమా, ఋతుశూల, శక్త
లు హరించును. వారంకోజలకు సరిపడుష్టాక్షము 1-8-0
రసింహ లేవ్యాము ఆ వైద్యులు లన్నిటిని నిర్మూలము
లను. తు 10 వచ్చి రు 1-0-0.

శ్రీరామకృష్ణాయుర్వేద బోషధాలయము,
రాజమండ్రి.

చెన్నపురి బజారుధరలు

1926-వసం|| సెప్టె. 30-వ తేది గురువారము

1. ధాన్యములు.

ననియలు బా 1-కి రు 68 0 0 మొదలు 77 0 0 వరకు

బియ్యముబస్తాలు			
కుసుమ లేనాలివి	,,	వ 48 గలవి రు	12 8 0 18 0 0
నెల్లూరివి	,,	డిటా	14 0 0 15 0 0
డిల్లి	,,	డిటా	15 0 0 16 0 0
రాగులు	ర. 164 బస్తా 1-కి	,,	9 10,0 10 0 0
నువ్వులు	,,	,,	22 0 0 25 0 0

2. ధాన్యము పప్పులు

కందులు బస్తా 1-కి ర 205	,,	12 8 0	18 4 0
నెనగలు	,,	డిటా	18 8 0 14 4 0
నెనలు	,,	డిటా	14 0 0 15 0 0
మినుములు	,,	డిటా	16 8 0 18 0 0
ఉలవలు	,,	ర 164	9 0 0 9 8 0

3. నూనెవస్తువులు.

నువ్వులనూనె బా 1-కి	,,	158 0 0	158 0 0
నెయ్యము 1-కి	,,	14 0 0	25 0 0
కొండాపురంజేరు నెనగపప్పు బా 1-కి	,,	50 0 0	52 0 0
ఇతరప్రదేశము	,,	48 0 0	49 0 0
జేరు నెనగనూనెగానుగ బా 1-కి రు 128 మినుకొనూనె 120 0 0			
అముదము బా 1-కి	,,	92 0 0	93 0 0

4. చిల్లరవస్తువులు.

చాయవనుపు బా 1-కి	,,	72 0 0	78 0 0
హరకనుపు	,,	25 0 0	28 0 0
మిరపకాయలు(గుంటూరివి) బా 1-కి	180 0 0	187 0 0	
గుంటూరుపాయకట్టు నీలిమందు ముఖంబ 1-కి	రు 40,45		
కాళహస్తీపాయకట్టు	,,	50,58	
బెల్లము బా 1-కి	రు 40 0 0	50 0 0	
చింతపండు బా 1-కి	,,	81 8 0	56 0 0

5. ఇనుము.

వట్టారకం బా 1-కి	,,	28 0 0	30 0 8
చదరం	,,	29 0 0	31 0 0
రవుండు	,,	27 0 0	29 0 0

6. లోహములు.

వెండి 100 కులంకిన	,,	62 8 0	63 0 0
బంగారము, మలము 1-కి		4 0	21 8 0
సవరము 1-కి			18 7 9
ఇత్తడి బా 1-కి	,,	250 0 0	258 0 0
రాగి డిటా	,,	258 0 0	262 0 0

7. దూది.

బొంబాయిబస్తా బా 1-కి	రు	800 0 0	
గోల్కొండ దూది	,,	145 0 0	

8. నూలు.

పుష్కారు యేనుగ సెం 80	,,	6 4 0	
నూజయేనుగ సెం 20	,,	6 12 0	
సెం 20 బెన్సి సెం 10	,,	7 10 0	
సెం 22	,,	7 14 0	
సెం 12 1/2 అత్రెన్సు	,,	5 8 0	
సెం 12 1/2 పాండిచేరి	,,	6 0 0	
సెం 14 1/2	,,	6 7 0	
సెం 12 1/2 న్యూకాటన్	,,	5 10 0	
సెం 14 1/2	,,	6 0 0	
సెం 10 1/2 రోయంబుర్	,,	5 4 0	
సెం 2 1/2	,,	5 14 0	
సెం 7 14 1/2	,,	6 8 0	
సెం 12 1/2 చూత్	,,	5 12 0	
సెం 13 1/2	,,	6 0 0	

పర్యవత్ ఇన్ వెన్యూమెంటు ఏర్పాటు ననుసరించి ఋణ
ములు యిచ్చుటకు లాటరీ 31-1-1927 తేదీన జరుగును.

భీమావ్యాపారము, పర్యవత్ ఇన్ వెన్యూమెంటు బాండ్లు
కన్వానుచేయుటకు ఏజెంట్లు ప్రతిజాగాలోను కావలెను. సా
మర్థ్యముగలవారికి ధారాశ్రమైసపద్ధతులు గలవు. పూర్తివివరము
లకు ఏజెన్సీవరత్తులకు ఈదిగువవిలాసమునకు వ్రాయవలెను.

వి. రంగసామి ఎస్టేట్స్ బి. ఏ. బి. ఎల్.

సెక్రెటరీ, ఏషియాటిక్ బిల్డింగ్సు, బెంగళూరు.

మెనర్సు పి. కె. రావునన్ను

చీఫ్ ఏజెంట్లు, చెన్నపురి రాజధాని

289, తంబు శెట్టిపేడి, మద్రాసు.

ఉత్తరములు అంగ్లభాషయందే వ్రాయవలెను. 980

గంధర్వమహల్

విజయనగరం 3105

1. వృత్తాభినయ రక్షణము కొఱకు ఇదివఱకు ఒక పాఠ
శాల నడుపబడుచున్నది.

2. సంగీత-వాద్యాభినయ వృత్తనాటకాది విధానము
నుజ్జేజక పఠములును-వీతక్కళాప్రదర్శనమున జీవించు భాగి
నీ నాగవాస యత్ కాళింగ దేవదానీజాతుల నిమ్మ త్వము తొల
గించుటను, ప్రాధపద్ధతులతో నారంభింపబడినది. సంస్కార
పరులు, విద్యాపరాయణులు, జాతీయవాదులు, కళాప్రద
ర్శకులు మాడ ఆవరింపదగినది-గంధర్వపత్రిక.

3. దేశభక్తుడయ్యునకు పట్టుకొమ్మ యనదగిన పతన
మందిర మొకటి నెలకొల్పబడినది. ఇందు దిన పత్రికలు, వార
పత్రికలు పాఠకుల యుపయోగార్థము ప్రదర్శింపబడును,

4. పరిశోధకుల కొఱకు ఉద్ధృతింపబడును, జనసామా
న్యము కొఱకు ఆధునిక గ్రంథములును, సంపా
దించబడి ఉపయోగములోనికి రేబడును. జనసామాన్యము
కొఱకైన గ్రంథావళి సంచార గ్రంథాలయ పద్ధతిలో నడుప
బడును. దీనిని శ్రీమంతులు, పురుషులు మాడ ఉపయోగించుకొన
దగినట్లు ఏర్పాటు గలవు.

5. వైకార్యము కొనసాగించుట ఎల్లరు తోడ్పడ ప్రార్థితులు.

6. పరిచే నూర్యకాంతము. 7. పరిచే లక్ష్మీనరసయ్య.

8. మద్దిల అప్పలరాజులు. 9. మద్దిల సన్యాసులు. 10. మద్దిల
పెడిరాజులు. 11. కోటపాలెపు అప్పల నరసయ్య. 12. నాలూరి
నూరయ్య. 13. ఇద్దాపు సన్యాసయ్య. 14. చింతామణి మాణిక్యం.

15. మద్దిల చంద్రమాణిక్యం. 16. మార్కాపు నూరయ్య. 17.
నగ్గుగారి అప్పారావు.

18. మద్దిల అప్పలరాజులు. 19. మద్దిల సన్యాసులు. 20. మద్దిల
పెడిరాజులు. 21. కోటపాలెపు అప్పల నరసయ్య. 22. నాలూరి
నూరయ్య. 23. ఇద్దాపు సన్యాసయ్య. 24. చింతామణి మాణిక్యం.

25. మద్దిల చంద్రమాణిక్యం. 26. మార్కాపు నూరయ్య. 27.
నగ్గుగారి అప్పారావు.

28. మద్దిల అప్పలరాజులు. 29. మద్దిల సన్యాసులు. 30. మద్దిల
పెడిరాజులు. 31. కోటపాలెపు అప్పల నరసయ్య. 32. నాలూరి
నూరయ్య. 33. ఇద్దాపు సన్యాసయ్య. 34. చింతామణి మాణిక్యం.

35. మద్దిల చంద్రమాణిక్యం. 36. మార్కాపు నూరయ్య. 37.
నగ్గుగారి అప్పారావు.

38. మద్దిల అప్పలరాజులు. 39. మద్దిల సన్యాసులు. 40. మద్దిల
పెడిరాజులు. 41. కోటపాలెపు అప్పల నరసయ్య. 42. నాలూరి
నూరయ్య. 43. ఇద్దాపు సన్యాసయ్య. 44. చింతామణి మాణిక్యం.

45. మద్దిల చంద్రమాణిక్యం. 46. మార్కాపు నూరయ్య. 47.
నగ్గుగారి అప్పారావు.

48. మద్దిల అప్పలరాజులు. 49. మద్దిల సన్యాసులు. 50. మద్దిల
పెడిరాజులు. 51. కోటపాలెపు అప్పల నరసయ్య. 52. నాలూరి
నూరయ్య. 53. ఇద్దాపు సన్యాసయ్య. 54. చింతామణి మాణిక్యం.

55. మద్దిల చంద్రమాణిక్యం. 56. మార్కాపు నూరయ్య. 57.
నగ్గుగారి అప్పారావు.

58. మద్దిల అప్పలరాజులు. 59. మద్దిల సన్యాసులు. 60. మద్దిల
పెడిరాజులు. 61. కోటపాలెపు అప్పల నరసయ్య. 62. నాలూరి
నూరయ్య. 63. ఇద్దాపు సన్యాసయ్య. 64. చింతామణి మాణిక్యం.

65. మద్దిల చంద్రమాణిక్యం. 66. మార్కాపు నూరయ్య. 67.
నగ్గుగారి అప్పారావు.

68. మద్దిల అప్పలరాజులు. 69. మద్దిల సన్యాసులు. 70. మద్దిల
పెడిరాజులు. 71. కోటపాలెపు అప్పల నరసయ్య. 72. నాలూరి
నూరయ్య. 73. ఇద్దాపు సన్యాసయ్య. 74. చింతామణి మాణిక్యం.

75. మద్దిల చంద్రమాణిక్యం. 76. మార్కాపు నూరయ్య. 77.
నగ్గుగారి అప్పారావు.

78. మద్దిల అప్పలరాజులు. 79. మద్దిల సన్యాసులు. 80. మద్దిల
పెడిరాజులు. 81. కోటపాలెపు అప్పల నరసయ్య. 82. నాలూరి
నూరయ్య. 83. ఇద్దాపు సన్యాసయ్య. 84. చింతామణి మాణిక్యం.

85. మద్దిల చంద్రమాణిక్యం. 86. మార్కాపు నూరయ్య. 87.
నగ్గుగారి అప్పారావు.

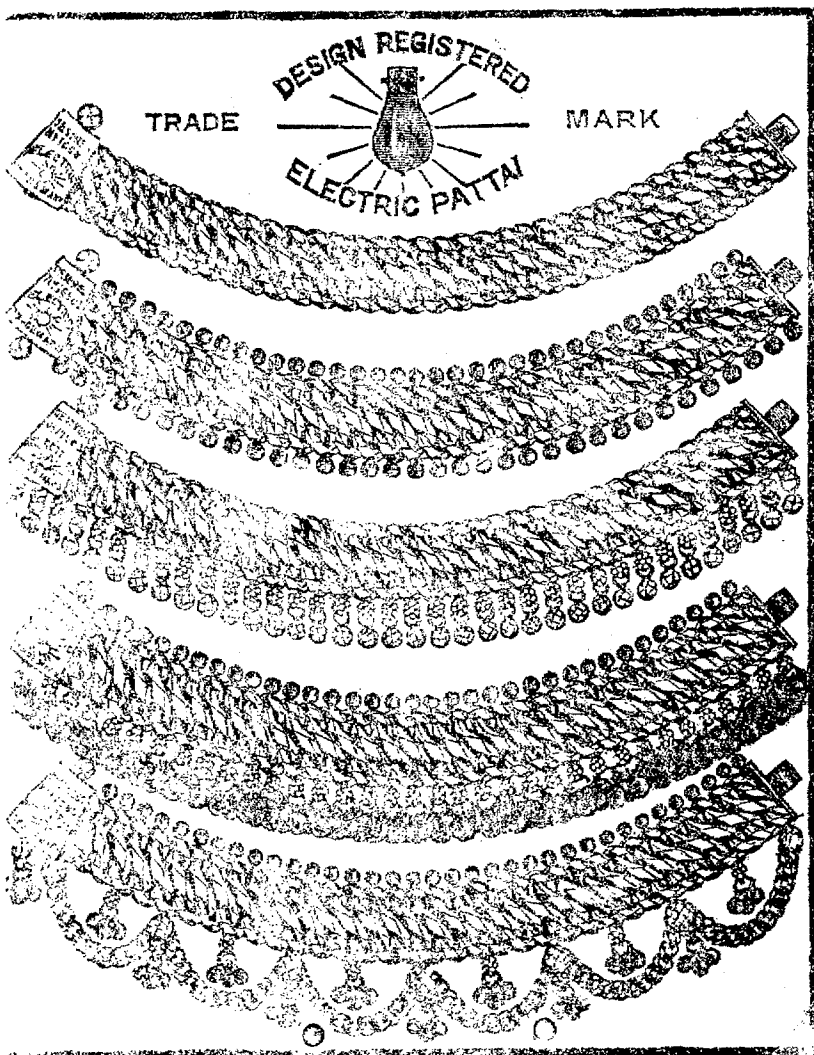
88. మద్దిల అప్పలరాజులు. 89. మద్దిల సన్యాసులు. 90. మద్దిల
పెడిరాజులు. 91. కోటపాలెపు అప్పల నరసయ్య. 92. నాలూరి
నూరయ్య. 93. ఇద్దాపు సన్యాసయ్య. 94. చింతామణి మాణిక్యం.

95. మద్దిల చంద్రమాణిక్యం. 96. మార్కాపు నూరయ్య. 97.
నగ్గుగారి అప్పారావు.

98. మద్దిల అప్పలరాజులు. 99. మద్దిల సన్యాసులు. 100. మద్దిల
పెడిరాజులు. 101. కోటపాలెపు అప్పల నరసయ్య. 102. నాలూరి
నూరయ్య. 103. ఇద్దాపు సన్యాసయ్య. 104. చింతామణి మాణిక్యం.

అమృతాంజనము

చక్కనిదబ్బితో నహా నీసా 1-కి ర్పు 0-10-0; డజన్ 1-కి ర్పు 6-4-0. ప్రతియింట నుండవగినది.
అమృతాంజనం డిపో, 6, 7 తంబుశెట్టి వీధి, మద్రాసు లేక, పొంపాయి

“ఎలక్ట్రిక్” పట్టెగొలుసులు

మొదటి రకము వెండికి గ్యారంటీ

పేటెంటు ఆఫీసున రిజిస్టరు చేయబడినది. ప్రేడు మార్కు-రిజిస్టరు అయినది. 2568

ఆర్యుల పైని గొలుసులు వి. పి. ద్వారా పంపించ గలము. కాళ్ళలో లయు ఎ ర తమ నిక వెండితో గొలుసు చేయవలసి నదియు వ్రాయించ కోరెదము. వెండికి నా నాటి భరల చార్జీ చేయుదుము. జత 1-కి మజారి:

సెం. 1	రూ. 6	పై. 4
సెం. 2	" 7	" 5
సెం. 3	" 8	" 6
సెం. 4	" 8	" 6
సెం. 5	" 9	" 7

సోల్డ్ షెంటు:- నారాయణ దాస్ పీట్టి, చెనాబారు, రోడ్, మదరాసు.

వేదము.

౧3 ప్రకరణములుగ విభజించి వ్రాయబడినది.

ఇట్టి గ్రంథములలో ఇదియే మొదటిది.

ఆర్య సామ్రాజ్య వైభవము, విదేశ సంబంధము, ఆర్య విజ్ఞానవైభవము, ఆచారవారము, అను ప్రకరణములు చదువు నప్పుడు జేహము పులకరించును. “మధ్యాహ్నమునందు ఆర్యుల ండియాకుచ్చి పూర్వజాతులనోడించి ఇండియాను నిలిచిపోయిరి” అని పాతకాలమున ఉద్భవించిన “వేదము స్వ దేశప్రీతిని, స్వదేశభక్తిని సమూలముగ నశింపజేయుచున్న దు” స్పష్టమైన ఖండించి వేదశాస్త్రవచనోదాహరణములతోను, మాతృముల్లరు, తైలరు, విల్లియము, కర్జును టూనుకైక్కు మున్నగు దాదాపు 20 పాశ్చాత్య విద్వాంసుల ప్రమాణవచనములతోను, భూగర్భశాస్త్రసిద్ధాంతముతోను ఈధర్మశాస్త్రమునందే స్పష్టమైన దాదాపు జన్మించి వుద్ధిచెంది అన్ని దేశములందు తమ నాగరకతను వ్యాపింపజేసిరి యను విషయము ఇందు నిర్ణయింపబడినది

వెల 2-0-0, కలికాతెందు 2-8-0.

పంపిణీతాండ్రగ్రంథముల కేటాగు విలయునారికి పంపబడును. ఎడిటరు, స్వధర్మప్రకాశిని, కీలుపాకుపోస్టు, మద్రాసు

లలిత

విజయనగరమున యువజన సంఘపక్షమున వెలువడి చుండు మాసపత్రిక. విద్యాంశుల శాస్త్రవాదములకు కవులకు శిల్పమునకు పండితుల వివిధవిషయవిమర్శలకు విద్యార్థులవా సరచనకు ఇది మాతనరంగస్థలము. చారిత్రక సాంఘిక సాహితీ ప్రముఖ విశేషములందు వెలువడుచుండును. వింతవింతకథలు చిత్రచిత్రములైన ప్రశ్నములు! విద్యార్థులకు పోటీపరీక్షలు. సమామానములు! ఇట్లు సర్వలక్షణలక్షితంబగు “లలిత” పండిత కర్తృ పురుషుని సర్వజనసహజరచయితై రాగలవిజయనగరమున వెలువడనున్నది. వ్యాసములను పంపగోరువారి అక్షోబరు 3-వ తేదిలోపున కార్యస్థానమునకు చేరువగుల పంపవలెను

మాదిరిపత్రిక ఆ విధముగ పంపబడినది. కలమునాగు, ఆరణ్యము కల్గింపవలసి యున్నది. పిమ్మట సందానాధులకు వారి సందానాధి, ఈ ఆరణ్యము మనహాయింబుకొందును.

సందా సందానాధులకు రూ. 8-0-0
ఆరు నెలలకు 1-12-0
విడివెతలి 0-8-0

కార్యదర్శి
లలిత కార్యస్థానము, విజయనగరము

స్వాతంత్ర్య లక్షణములు

“మేక్విస్” గారు వ్రాసిన స్వాతంత్ర్యలక్షణములు అను పుస్తకమును దేశభక్తి గలవా రందరు తప్పక చదువవలసిన పుస్తకముగా ప్రకటించుచు తపా ఖర్చు ప్రత్యేకము. వెల ప్రతి పుస్తకము 1-0-0

ఆంధ్రపత్రికా కార్యాలయము,
6, 7, తంబుశెట్టి వీధి మదరాసు.

మైనూరు పాశ్చాత్య వెంటకాచల పండితులు ఆయుర్వేదమును సిద్ధాంతములలో హాకటియగు Regd Trade Mark

లోకామయహర కస్తూరిమాత్రల యోగ్యతాపత్రములు

1. మ. పి. నుండరావు తేంగూస్త్రిట్, చంద్రబహర్ అంబాలా కంటోన్మెంట్ నుండి వ్రాసినది. లోకామయహర కస్తూరిమాత్రల ముకందరికి చాలానుగూడిచియున్నది దయచేసి ఇంకనూ 12 నీసాలను బంపించ ప్రార్థన.
2. మ. రజనీకాంత్ గృహము, ఆయుర్వేదవైద్య-వలోగోడు జోర్హట్ పి. జి. అస్సామ్ నుండి వ్రాసినది.
3. తమవద్దనుండి రప్పించిన కస్తూరిమాత్రలు చాలాజాగా పనిచేసినవి గావున ఇంకనూ 6 నీసాలను పంపుడు.
4. మ. పి. వి. మన్ననామేర్ కొచ్చి వీరు వ్రాసియుండునది- తమరి లోకామయహర కస్తూరిమాత్రలను చూచుకాలముగా వాడియు, అనేకులకు ఇచ్చివున్నాను. అందరికిని వుత్తమమైనదనియు నిచ్చియున్న విపున 25 నీసాలను బంపకోరుతున్నాను.
5. ఎ. శేషయ్య గారు ప్రచురించిన పుస్తకము P. O. నెల్లూరు జిల్లావద్ద వీరు ఇటుల వ్రాసియున్నారు. తమ కస్తూరిమాత్రలు పెద్దలకు, పిల్లలకు మంచినుమిచ్చుచున్నవి ఇంకనూ 25 నీసాలను బంపుడు.

250 నుండి 800 మాత్రలుగల నీసా వెల 4 ఆణాలు, పాస్తేజితేర పాస్తేజితో 6 నీసాలకు 1-8-0, 12 నీసాలు 2-18-0, 25 నీసాలు 5-8-0, నీసా 1 కి 4 ఆణాలు చొప్పున అన్ని దుకాణములందునూ దొరకును.

301-1 శ్రీ సీతారామ వైద్యశాల, మైనూరు

